Henry Rider Haggard

Elissa

eller

Zimbabwes undergang

Henry Rider Haggard

Elissa

eller

Zimbabwes undergang

eBibliotek 1800

2026

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Henry Rider Haggard: *Elissa* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Henry Rider Haggard: *Elissa* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

Indledning

Verden er fuld af ruiner; men kun få af dem har en oprindelse, der så fuldstændig taber sig hen i det gådefulde, som Zimbabwes det sydlige Centralafrika. Hvem opførte disse bygninger? Hvilket formål tjente de? Dette er spørgsmål, som må have sat mange slægtled og mange forskellige folkeslag i forlegenhed.

Den bekendte arkæolog mr. Wilmots undersøgelser har ganske vist ført til det resultat, at Zimbabwe eller Zimboe, i middelalderen var hovedstaden for et barbarisk kejserrige, hvis hersker bar navnet kejser af Monomotapa, samt at jesuitter-missionærer i nogle år forkyndte deres lære i en kristen kirke, som var bygget i ly af stadens ældgamle tårne; men om disse ældgamle tårnes oprindelige bestemmelse og om det folk, der opførte dem, vidste indbyggerne i det middelalderlige Monomotapa måske endnu mindre besked, end vi gør i vore dage. De møjsommelige og skarpsindige undersøgelser, der er foretaget af den bekendte mr. Theodore Bent, hvis død har været et stort tab for alle, der interesserer sig for den slags sager, har næsten bragt det uden for al tvivl, at Zimbabwe fordum var en fønikisk indlandsstad, eller i det mindste en stad, hvis indbyggere hørte til en folkestamme, der havde samme sæder og skikke som fønikerne og tilbad disses guder. Men ud over dette er alt kun formodninger og gisninger. Hvorledes det er gået til, at en handelsby, beskyttet af vældige fæstningsværker og prydet med templer, helligede de sidoniske guders tilbedelse, eller rettere disse handelsbyer – for

Zimbabwe er kun den ene af en hel gruppe ruiner – er blevet bygget af civiliserede mennesker midt inde i hjertet af Afrika, vil vi måske aldrig få ordentlig rede på, skønt opdagelsen af indbyggernes begravelsespladser måske kunne kaste noget lys over spørgsmålet.

Men selv om bestemte beviser mangler, så er der dog næppe nogen tvivl om – for de talrige gamle miner i Rhodesia taler et tydeligt sprog –, at det var tilstedeværelsen af rige guldlejer, bearbejdet af slaver, som fristede de fønikiske købmænd til tvært imod deres sædvane at drage langt bort fra havet for at bosætte sig i indlandet. Måske var staden Zimboe det Ofir, der nævnes i Første Kongernes Bog. I det mindste er det omtrent sikkert, at indbyggernes vigtigste beskæftigelse var smeltning og salg af guld. Endvidere må det anses for sandsynligt, at karavaner, der drog over sø og land, må have brugt i det mindste tre år for at drage dertil fra Jerusalem og vende tilbage igen, ladet med det guld og de kostbare stene, det elfenben og det sandeltræ, som står omtalt i Første Kongernes Bog, tiende kapitel [Note 1)]. Rejser i Afrika må i de tider have været meget langsomme; at de også var farlige, fremgår af ruinerne af de ældgamle forter, som var bygget for at beskytte karavaneruten fra guldbyerne og ud til havet.

Hvorledes alt dette nu end forholder sig, så bliver der altid et vidt spillerum tilbage for gisninger og spekulationer, både angående den dunkle begyndelse til den ældgamle stad og dens endnu dunklere fald. Vi kan kun gætte os til, at dette fandt sted, da staden var blevet så svækket ved vellevned og ved dens indbyggeres blanding med andre folkeslag, at vilde horder fra de omliggende lande med lethed kunne søndertræde den under

deres blodplettede fødder, ligesom de i senere tider søndertrådte Monomotapas kejserrige. I den efterfølgende romantiske fortælling har forfatteren forsøgt at beskrive begivenheder, som *kan* have ledsaget den første ødelæggelse af det fønikiske Zimbabwe. Ved dette foretagende tør han imidlertid kun håbe på at have udført en ringe pioners gerning, eftersom det må anses for sikkert, at de hensmuldrende fæstningstempler i Sydafrika i de kommende år vil sætte mange slægtleds romanskriveres penne i arbejde – romanskrivere, der, som det må håbes, har sikrere kendsgerninger at bygge på end dem, der for nærværende tid står til vor rådighed.

1. Karavanen

Solen, der skinnede på en dag, der for over tre tusinde år siden randt ud i det forbigangne, gik i sin fulde glans ned over det sydøstlige Afrikas – det gamle Libyens – udstrakte ødemarker. Den sidste brændende stråle faldt på en rytterskare af trætte mænd, der tillige med en lang række kameler, æsler og okser efter megen møje havde arbejdet sig op til den øverste top af en lang, stenet bjergkæde, hvor de havde gjort holdt for at trække vejret.

Foran dem lå en slette, bevokset med gult, afsvedet græs – for det var midt i den tørre årstid – og begrænset af en række lave bjerge, på hvis skråninger staden lå, som de havde rejst så langt for at komme til. Det var den ældgamle stad Zimboe, hvis ensomme ruiner i vore dage kendes under navnet Zimbabwe.

Ved synet af stadens huse, der var opført af soltørrede mursten og forsynet med flade tage, over hvilke der hævede sig en vældig, cirkelrund bygning af sorte sten, opløftede karavanen et højt glædesskrig. Det lød på mange tungemål – tungemål, der hørte hjemme i Fønikien, Ægypten, Palæstina, Arabien og det østlige Afrika, for alle disse landes folkeslag fandtes i karavanen.

Vel måtte de rejsende således give deres fryd luft, for det var først efter otte måneders farefuld rejse fra kysten, at de nu endelig skuede murene om den stad, der skulle give dem hvile, Bibelens gyldne Ofir. Da den store karavane var brudt op fra den østlige havn, talte den femten hundrede mand foruden kvinder og børn, og af disse var nu ikke mere end halvdelen i

live. En gang havde en vild stamme lagt sig i baghold for dem og dræbt mange. En anden gang var de blevet angrebet af sumplandets farlige feber, som havde bortrevet dem i snesevis. Desuden havde de et par gange lidt hårdt af sult og tørst, og endelig var der blevet tilføjet dem store tab af løver, krokodiller og andre vilde dyr, som opfyldte ødemarkerne, de havde draget igennem.

Men nu var deres møje og farer til ende, og i et halvt år eller måske i et helt kunne de hvile ud og købslå i den store stad, nyde dens overdådighed og dens kødgryder samt tage del i dens skammelige orgier, som fønikerne satte i forbindelse med deres gudsdyrkelse.

Snart døde imidlertid støjen hen, og skønt der ikke blev givet noget kommandoord, brød karavanen i stor hast op. Al træthed veg bort fra de udmattede rejsende, og selv kamelerne og æslerne, af hvilke de fleste var så udmagrede, at de lignede skeletter, syntes at forstå, at det nu var forbi med møjen og slagene – glemte deres byrde og travede utilskyndede ned ad den stenede vej.

Én mand blev imidlertid tilbage. Han var øjensynlig af fornem stand, for han var omgivet af otte-ti tjenere.

"Gå!" sagde han. "Jeg ønsker at være alene, men skal snart følge bagefter."

Tjenerne bøjede sig helt ned til jorden og gik.

Manden var ung – måske kun seks eller otte og tyve år gammel. Hans mørke hud, der ved solens hede næsten var brændt sort, tillige med hans klæders snit og det kort afklippede, firkantede skæg viste, at han var af jødisk eller

ægyptisk æt, medens guldbåndet om hans hals og guldringen med indskriften på hans hånd forkyndte, at han var af høj byrd.

Den unge mand var da heller ingen ringere end prins Aziel, der havde fået tilnavnet: den evigt levende, fordi han på sin skulder havde et modermærke, som lignede det såkaldte *crux ansata*, der hos ægypterne var symbolet på det evige liv.

Af fødsel var han en sønnesøn af Salomon, Israels mægtige konge, og hans moder var en prinsesse af Faraos kongelige hus.

Af skabning var Aziel høj, men han var noget spinkelt bygget, for hans knogler var lidt tynde. Hans ansigt havde en oval form, og trækkene, især munden, var meget fine og udtryksfulde. Øjnene var store, mørke og dybsindige – øjne, som tydede på, at manden var skabt til noget stort. For det meste var de milde og tankefulde. men til tider kunne der blusse en sælsom ild frem i dem.

Prins Aziel satte hånden mod panden, således at øjnene beskyggedes mod strålerne fra den nedgående sol, og ud under skyggen stirrede han længe og alvorligt på staden.

"Takket være Herren vor Gud skuer jeg dig da endelig," mumlede han, for han tilbad Jehova og ikke sin moders guder, "og når jeg skal tale sandhed, da har jeg allerede længe været træt af denne rejse. Hvilken skæbne skal jeg vel nu finde inden for dine mure, o du guldets og djævletilbedernes stad?"

"Ja, hvem kan vide det!" sagde en rolig stemme tæt ved ham. "Kan hænde, min prins, at I vil finde en hustru eller en trone eller – en grav!"

Aziel studsede og vendte sig brat om. Han så en mand stå ved sin side, iført et klædebon, der engang havde været kostbart, men nu var sønderrevet og plettet af rejsen, og bærende på

hovedet en sort hue, der i formen ikke var ulig den fez, som endnu den dag i dag er almindelig i Østerlandene.

Manden var over middelalder; han havde et gråsprængt skæg, hårde træk og livlige øjne, der ikke var uden venlighed. Han var en fønikisk købmand, som var højt anskrevet hos Tyrus' konge Hiram, der havde gjort ham til formand for ekspeditionens handelsafdeling.

"Ah, er det dig, Metem?" sagde Aziel. "Hvorfor har du forladt din post for at vende tilbage til mig?"

"For at vogte en endnu kostbarere skat – eder selv, min prins!" svarede købmanden ærbødigt. "Efter at have bragt Israels søn i god behold så vidt er det nu mit ønske også at bringe ham sikkert til hin stads underkonge. Eders tjenere fortalte mig, at de efter eders befaling havde ladet eder blive ene tilbage her; derfor vendte jeg tilbage for at gøre eder selskab, for efter solnedgang færdes røvere og vilde ugerningsmænd uden for stadens mure."

"Jeg takker dig for din omsorg, Metem, om jeg end tror, at der kun er liden fare, og skulle det værste end hænde, skal jeg dog vel vide at forsvare mig."

"Tak mig ikke, min prins; jeg er købmand, og nu som i den forbigangne tid er jeg eders beskytter, efterdi jeg ved, at jeg vil blive betalt for det. Underkongen vil give mig en rig belønning, når jeg bringer eder velbeholden til ham, og når jeg i de kommende år vender tilbage med eder til kongsgården i Jerusalem, da vil den store konge fylde min snekkes lastrum med rige gaver."

"Det kommer an på, Metem!" svarede prinsen. "Hvis min faders fader til den tid endnu regerer, da vil det vel ske således,

men han er jo allerede højt til års, og om min faders broder bærer hans krone, er jeg ikke så sikker på det. Sandelig, I fønikere elsker guldet over alt! Ville du måske også sælge mig for guld, Metem?"

"Det sagde jeg ikke, min prins, om end også venskabet har sin pris –"

"Ja, iblandt *dit* folk, Metem!"

"Imellem alle folk, min prins! I dadler os, fordi vi elsker guldet – nu vel, det gør vi, efterdi vi for guld kan forskaffe os alt det, som menneskene higer efter – ære og stilling og bekvemmelighed – og kongers venskab."

"Det kan dog ikke skaffe dig kærlighed, Metem!"

Fønikeren lo foragteligt.

"Kærlighed! For guld skal jeg købe mig så meget af den, som jeg attrår. Føres der ikke slavinder til markedet, og gives der ikke frie kvinder nok, som begærer smykker og vellevned og purpur fra Tyrus? I er endnu såre ung, min prins, når I kan sige, at man ikke kan købe kærlighed for guld."

"Og du, Metem, som allerede er ved at blive gammel, fatter dog ikke, hvad jeg mener med kærlighed. Men ikke vil jeg vente her for at forklare dig det, for var mine ord end så vise som Salomons, du ville dog ikke forstå dem. Dit guld kan da i det mindste ikke bringe dig Himlens velsignelse eller din sjæl salighed i det evige liv hisset."

"Min sjæl salighed, min prins? Nej, det kan det vel ikke, eftersom jeg ikke tror, at jeg besidder nogen sjæl. Når jeg dør, så dør jeg, og så er det hele forbi. Men Himlens velsignelse, den kan nok købes, som jeg allerede har bevist – om ikke med guld, så på anden måde. Lod jeg ikke i længst forsvundne år min

manddoms første søn gå gennem ilden til Baal-Sidon? Nej, gys ikke tilbage for mig – det gjorde såre ondt, men min velfærd stod på spil, og bedre da, at min søn skulle dø, end at vi alle skulle leve videre i armod og afhængighed. Ved I ikke, min prins, at guderne kræver gaver, og det af de bedste – blod og dyder – i modsat fald vil de forbande og pine os."

"Jeg ved det ikke, Metem; for slige guder er ikke guder, men djævle, børn af Beelzebub, og de har ikke nogen magt over de retfærdige. Sandelig, jeg ville ikke for alt i verden have nogen af dine guder, føniker: Her på jorden guldets gud og i himlen slagteriets djævel."

"Tal ikke ilde om ham, min prins," svarede Metem højtideligt, "for her befinder vi os ikke i Jehovas gårde, men i gudens eget land, og det kunne let hænde, at han lod eder smage sin magt. For resten ville jeg da også hellere jage efter guld end efter den drukne ånds dårskab, som I kalder kærlighed, såsom det første gør sine tilbedere mindst fortræd. Bekend kun, at det var en kvinde og hendes kærlighed, der drog eder hid til dette vilde land – ikke sandt, min prins? Tag eder da i vare, at ikke en kvinde og hendes kærlighed skal holde eder tilbage her."

"Nu går solen ned," sagde Aziel koldt; "lad os gå videre!"

Med en dyb bøjning og en fremmumlet undskyldning – for hans hurtige hofmandsforstand sagde ham straks, at han havde talt lidt for frit – greb Metem fat i prinsens muldyrs tøjle og holdt stigbøjlen for Aziel, mens denne steg i sadlen. Derefter vendte han sig om for at se efter sit eget, men dyret var løbet sin vej, og der gik en god halv time, før han atter fandt det.

Da var solen for længst gået ned, og da der er lidet eller intet tusmørke i Sydafrika, blev det meget vanskeligt for de to

rejsende at finde vej ned ad den vildsomme bjergsti. Dog vedblev de at stavre fremad, indtil det lange, visne græs, som slog mod deres knæ, forkyndte dem, at de var kommet bort fra stien. De vidste dog, at de havde bevæget sig i den rigtige retning, for vagtbålene, som brændte på stadens mure, var vejledere for dem. Snart efter tabte de imidlertid også disse bål af syne, idet grenene i en lund af tætløvede træer skjulte dem for dem, og da de søgte at bane sig vej frem gennem skoven, stødte Metems muldyr mod en trærod og faldt.

"Nu er der kun én ting at gøre," sagde fønikeren, idet han trak dyret op fra jorden, "og det er at blive her, indtil månen står op, hvilket vil ske om en times id. Det ville have været klogere, min prins, om vi havde ventet med at tale om kærlighed og guder, indtil vi var i sikkerhed inden for stadens mure, for enden på dette er blevet, at vi er faldet i hænderne på kong Mørke, og han er ophavsmand til mange onde ting."

"Det er sandt, Metem," svarede prinsen, "og det er mig, som er at dadle. Men lad os nu vente her med tålmodighed, eftersom der ikke er andet at gøre."

De stak da armene ind i deres muldyrs tøjler, satte sig ned på jorden og ventede i tavshed, for de var begge hver for sig fordybet i deres egne tanker.

2. Astartes lund

Mens de to mænd således vedblev at sidde tavse, for stedet og dets skummelhed gjorde dem uhyggelig til mode, blev nattens stilhed pludselig afbrudt af en lyd, der begyndte med en svag jamren, således som den høres fra en sørgende, og endte med en hymne eller sang. Stemmen, der lod til ikke at være langt borte, var dyb, fuldtonende og lidenskabelig. Til tider sænkedes den næsten til en hvisken eller hulken for derefter med højere toner at stige til en kraft, som gennembævede luften med en klang, der ville have været skingrende, hvis den ikke havde været så blød.

"Hvem er det, der synger?" spurgte Aziel Metem.

"Vær stille – jeg beder eder!" hviskede denne ham i øret. "Vi har forvildet os ind i en af Astartes hellige lunde, som mænd under livsstraf ikke må betræde undtagen på visse bestemte festdage, og det er en af lundens præstinder, som udsynger sin tak til gudinden."

"Vi er ikke kommet her af vor egen frie vilje, og derfor vil vi sikkert få tilgivelse," svarede Aziel ligegyldigt. "Men denne sang rører mig. Sig mig, hvorledes dens ord er; jeg kan ikke ret fatte dem, for de synges i et tungemål, der er mig noget ukendt."

"Prins, det tykkes mig at være hellige ord, som jeg ikke har lov til at lytte efter. Præstinden synger en ældgammel hymne om liv og død, og hun beder gudinden om at berøre hendes sjæl med ildens vinger, gøre hende stor og give hende evne til at se de ting, der har været og skal komme. Mere tør jeg ikke fortælle eder nu, desuden kan jeg næppe høre ordene, og sangen er

vanskelig at forstå. Bøj eder til jorden, for nu står månen op, og bed til eders gud, at muldyrene ikke må bevæge sig. Snart vil hun gå igen, og vi kan da flygte fra dette hellige sted."

Israelitten adlød og ventede, idet han med spændte blikke stirrede gennem mørket.

Nu viste randen af den store måne sig over horisonten, og lidt efter lidt afslørede dens hvide stråler en sælsom scene for iagttagerne. Omkring en åben plads, der var omtrent firs skridt i tværmål, voksede syv vældig store og ældgamle baobabtræer – så ældgamle, at de snarere kunne antages at være plantet af naturens egen hånd end af mennesker. Aziel og hans ledsager var tillige med deres muldyr skjult bag en af disse træers stammer, og da de kiggede ud bag denne, så de, at den åbne plads hinsides grenenes skygge ikke var tom. Midt på denne plads stod et alter, og ved siden af dette var oprejst et gudebillede, som var meget råt udskåret og malet. Dette gudebillede havde på hovedet en segl, der skulle symbolisere månen, og om dets hals hang en kæde af træstjerner. Det havde fire vinger, men ingen hænder, og af disse vinger var de to udbredte, medens de to andre trykkede en uformelig genstand til billedets bryst. Denne genstand skulle åbenbart forestille et barn.

Af disse symboler kunne Aziel forstå, at han for sig havde et billede, der var helliget den af fønikernes gudinder, som i de forskellige lande gik under navnene Astarte eller Ashtoreth eller Baaltis, og som under deres rå dyrkelse på én gang skulle personificere månen og være symbolet på frugtbarhed.

Foran denne rå fetish og mellem denne og alteret, hvorpå der lå nogle blomster, og i en sådan stilling, at månelyset faldt lige

på hende, stod em kvinde, iført et hvidt klædebon.

Hun var ung og overmåde skøn, hendes figur fuldkommen, og skønt det sorte hår, der næsten nåede til hendes knæ, lod hende synes mindre, end hun var, forekom det dog beskuerne, at hun var høj. Hendes runde arme var udstrakte, hendes yndige, stærkt bevægede ansigt vendt op imod himlen, og selv i den afstand, beskuerne befandt sig i, kunne de se hendes øjne skinne i månelyset.

Præstindens hellige sang var nu endt, og hun havde begyndt at bede højt og langsomt og med klar stemme, så at Aziel kunne høre og forstå hende. Hun bad af sit ganske hjerte – ikke til afgudsbilledet, som stod foran hende, men til månen på himlen.

"Oh, du himlens dronning," sagde hun, "du, hvis trone jeg skuer, men hvis åsyn jeg ikke kan se, hør din præstindes bøn! Skærm mig mod den skæbne, jeg frygter, og befri mig for ham, som jeg hader! Lad mig leve her uantastet og ren, og ligervis som du fylder natten med lys, så fyld min sjæls mørke med den visdom, jeg attrår! O, hvisk i mine øren og lad mig høre himlens stemme, som kan lære mig det, jeg begærer at kende! Løs mit livs gåde og lad mig vide, hvorfor jeg ikke er, som mine søstre er, hvorfor fester og ofringer ej fryder mig, hvorfor jeg tørster efter kundskab og ej efter rigdom, og hvorfor jeg higer efter en sådan kærlighed, som jeg ej kan vinde her! Mæt min sjæl med din udødelige lære og med en kærlighed, der aldrig svigter eller dør, og om du vil, da tag mit liv som en betaling derfor! Tal til mig fra himlen deroppe, oh du høje Astarte, eller send mig et eller andet tegn på jorden hernede! Fyld min sjæls tørstige kar og mæt min ånds hunger! O, du, som er gudinden, du, som har

magtens gave, skænk mig, din tjenerinde, lidet af din magt, af din guddom og af din fred! Hør mig, o, du himmelbårne, hør mig, Elissa, Sakons datter, hende, som er helliget dig! Hør mig, hør mig, og svar mig i denne hemmelige, hellige stund, svar med røst, med under eller med tegn!"

Kvinden tav, som om hun var udmattet af bønnens sindsbevægelse. Hun skjulte ansigtet i hænderne, og mens hun stod således tavs og forventningsfuld, kom tegnet, eller der hændte i det mindste det, som hun for en tid troede, var svaret på hendes anråbelse.

Hendes ansigt var skjult, så at hun ikke kunne se, og fortryllede af hendes skønhed, således som den åbenbarede sig for dem på dette dæmoniske sted, og af hendes vilde bøns dybe alvor havde de to iagttagere ikke øje for andre end hende. Således gik det til, at ingen af dem bemærkede en vældig kæmpekarl, af farve så sort som ibenholt, klædt i en leopardskindskappe og med et bredbladet spyd i den ene hånd, før han, idet han holdt sig i træerne skygge, havde listet sig hen til præstinden fra den anden side af den åbne plads og havde lagt armen om hendes liv for at træffe hende bort med sig.

Med en rå strubelyd, der skulle udtrykke hans triumf, greb han hende i sin venstre arm og begyndte trods hendes modstand og hendes gennemtrængende råb om hjælp halvt at trække og halvt at bære hende hen imod baobablundens tætte skygge.

Øjeblikkelig fo'r Aziel og Metem op og styrtede fremad, og imens de løb, trak de deres bronzesværd ud af skeden. Men nu ville skæbnen, at israelitten fik sin fod ind under en af de talrige trærødder, der i et tæt net slyngede sig hen over jorden, han

snublede og styrtede næsegrus til jorden. Det varede dog ikke længere end højst tyve sekunder, før han atter var på benene, og han så nu, at Metem var kommet hen til den sorte kæmpe, der, da han hørte ham nærme sig, pludselig havde vendt sig om for at tage imod ham, mens han endnu holdt den modstræbende præstinde i sine arme.

Nu var fønikeren så tæt inde på ham, at den vilde ikke kunne få tid til at skifte grebet på spyddet, men stødte det imod ham med skaftenden forrest, så at knoppen på skaftet ramte ham midt i panden og fældede ham, som en slagter fælder en okse.

Derefter vendte kæmpen sig igen for at flygte med sit bytte, men før han var kommet tyve meter bort, fik lyden af Aziels skridt, der nærmede sig, ham til atter at vende om.

Ved synet af israelitten, der løb imod ham med draget sværd, befriede barbaren sig fra sin byrde ved at kaste hende hårdt til jorden, hvor hun blev liggende, for hun var en afmagt nær.

Derefter rev han kappen af sine skuldre og slyngede den om sin venstre arm for at benytte den som et skjold, hvorpå han med et vildt hyl styrtede imod Aziel i den hensigt at gennembore ham med sit bredbladede spyd.

Godt var det for prinsen, at han lige fra sin første ungdom var blevet godt oplært og vel øvet i at bruge sværdet, og at han trods sin noget spinkle bygning var stærk og behændig som en leopard. At afvente angrebet ville være døden, for spyddet ville gennembore ham, før han kunne nå angriberens legeme med den yderste spids af sit korte sværd. Derfor sprang han behændigt til side, idet det blinkede tæt ved hans bryst, og med det samme, han på denne måde undgik at blive ramt, tildelte

han den sorte et heftigt hug over ryggen, idet han sprang forbi ham.

Med et hyl af smerte og raseri drejede den vilde sig rundt og angreb ham på ny. Atter sprang Aziel til side, men denne gang huggede han med al sin kraft på spydskaftet, som kæmpen havde løftet for at skærme sit hoved med det.

Så kraftigt var slaget, og så skarpt det tunge sværd, at det skar helt igennem træet og skilte skaftet fra bladet, som faldt til jorden. Nu kastede kæmpen det unyttige skaft bort og trak en lang kniv frem af sit bælte, og før Aziel atter kunne slå til, vendte han sig imod ham for tredje gang. Men nu stormede han ikke frem som en tyr, for han havde lært forsigtighed. Han stod stille, holdt skindkappen foran sig, som om det var var et skjold, og kiggede ud over dens rand frem på sin modstander.

Det blev da Aziels tur til at gå angrebsvis til værks, og langsomt kredsede han rundt om den vældige kæmpe for at afvente en lejlighed til et anfald. Til sidst kom den. Til værn mod en af hans finter blev den beskyttende kappe sænket lidt, og dette satte ham i stand til at prikke dens bærer i halsen – dog kun med spidsen af sværdet. Da han havde givet ham dette stik, sprang han tilbage, og dette skete ikke et sekund for tidligt, for i sit raseri glemte den vilde sin forsigtighed og styrtede ind på ham med et brøl som en løve.

Så hurtigt og frygteligt var dette angreb, at Aziel, der ikke fik tid til at springe til side, nu gjorde det eneste, der var at gøre. Han satte fødderne fast i jorden, bøjede sit legeme fremad og spændte alle sine muskler for med udstrakt arm og sværd at tage mod angrebet. I næste øjeblik flagrede leopardskindskappen foran ham. Med en hastig bevægelse af

den venstre arm slog han den til side, derefter kom der et pludseligt tryk mod hans sværd, der endte med et skurrende stød – et glimt af stål over hans hoved, og han styrtede til jorden under den kæmpens vægt.

"Nu er det ude med mig!" tænkte han. "Himlen modtage min ånd!"

Dermed forlod bevidstheden ham.

Da han atter kom til sig selv, skimtede han utydeligt, at en hvidklædt skikkelse bøjede sig over ham og trak i noget sort, som næsten var ved at knuse hans bryst, og mens hun trak, hulkede hun i sorg og angst. Nu huskede han, hvad der var sket, og rejste sig med en kraftanstrengelse over ende, idet han væltede kæmpens lig af sig; for hans sværd havde gennemboret barbarens hjerte, så sværdet stak ud gennem ryggen. Da kvinden så dette, holdt hun op med at græde og sagde i det fønikiske tungemål:

"Lever I virkelig, ædle mand? Da være de beskyttende guder takket, og til Astarte, moderen, lover jeg i min taknemmelighed en gave af mit hår."

"Nej, smukke jomfru," svarede han svagt, for han var hårdt medtaget, "det ville være en skam; desuden – skulle der loves hår, da måtte det blive af mit."

"Eders hoved bløder!" afbrød hun ham. "Sig mig, fremmede, er I hårdt såret?"

"Jeg vil ikke sige eder noget om mit hoved," svarede han med et smil, "med mindre I lover, at I ikke vil ofre noget af eders hår."

"Så være det, fremmede, eftersom I vil det; jeg vil da i stedet for give gudinden denne guldkæde – den er også af større

værdi."

"I gjorde bedre, jomfru," lød Metems gennemtrængende stemme, for nu var også han vågnet af sin afmagt, "i at give guldkæden til mig, som har fået min hovedskal knust ved at redde eder fra denne sorte røver."

"Herre," svarede hun, "jeg er af mit ganske hjerte taknemmelig også mod eder; men det er denne unge helt, som fældede manden og reddede mig fra et slaveri, der ville være blevet værre end døden; og han skal også blive belønnet af min fader."

"Nej, hør engang hende!" brummede Metem. "Var det ikke mig, der i min dårskab først styrtede frem og modtog, hvad jeg havde fortjent for min umage! Men jeg, som ikkun er en gammel kræmmer, skal hverken have tak eller belønning, hvilket alt forbeholdes den unge prins, som kom bagefter. Nå – således har det jo altid været! Takken kan jeg desuden undvære, og belønningen vil jeg kræve fra gudindens skatkammer. – Nu, min prins, lad mig se eders vunde! Ah, en flænge i øret – ikke andet eller værre, og tak I eders fødselsstjerne for, at det er så, for en tomme længere nede, og eders halspulsåre ville være blevet skåret over. Men, min prins, hvis I formår det, så drag nu eders sværd ud af dette udyrs lig, for jeg har forsøgt det, men kan ikke løsne bladet. Derefter vil denne jomfru måske vejlede os til staden, for denne karls staldbrødre kommer og søger efter ham; og for i nat tykkes det mig, vi har fået nok af slagsmål."

"Det vil jeg, I gode herrer. Staden er tæt herved, og der vil min fader takke jer; men om det behager jer, da sig mig, ved hvilke navne jeg skal gøre ham bekendt med jer, hvis byrd synes at være så høj?"

"Jomfru, jeg er fønikeren Metem, høvedsmanden for købmandsafdelingen af Hirams, kongen af Tyrus' karavane, og denne herre, som fældede røveren, er ingen anden end prins Aziel, den dobbelt kongelige; for han er sønnesøn af den glorværdige kong Salomon af Israel og dattersøn af Ægyptens mægtige farao."

"Og dog satte han sit liv i vove for at frelse mig!" mumlede kvinden yderst forbavset, hvorefter hun faldt på knæ for Aziel og berørte jorden med sin pande, idet hun ydmygt takkede ham og ydede ham pris efter Østens skik.

"Rejs eder, jomfru!" afbrød han hende. "Fordi jeg tilfældigvis er blevet en prins, har jeg dog ikke hørt op med at være en mand, og ingen mand kunne have set eder i en sådan stilling uden at slå et slag for eders skyld."

"Nej," tilføjede Metem, "ingen; det vil sige, fordi I tilfældigvis er ædel og ung og yndig! Havde I været gammel og grim og simpel, da kunne den sorte skalk godt have slæbt eder herfra og til Tyrus, før jeg ville tænke på at vove min hals for at standse ham, og det ville for den sags skyld prinsen også, om han end naturligvis vil nægte det."

"Det er ikke ofte, at mænd så klart viser, hvad der bor i deres hjerter!" svarede hun sarkastisk. "Men nu, mine herrer, vil jeg føre eder til staden, før der vederfares os mere ondt, for denne døde mand har måske staldbrødre."

"Vore muldyr er her, jomfru; vil I ikke ride på mit?" spurgte Aziel.

"Jeg takker eder, prins, men mine fødder kan nok bære mig."

"Det kan mine også," sagde Aziel efter at have gjort et langt og forgæves forsøg på at rokke sværdet løst i den vildes

brystben; "på slige stier er de sikrere end noget dyrs. Min ven, vil I føre mit muldyr med eder tillige med eders eget?" '

"Ja, min prins!" mumlede Metem. "Sådan går det altid i verden mod de gamle – I tager selv den skønne jomfru til ledsagerske, og jeg – jeg får et æsel! Nå – af de to tager jeg helst æslet, for det er mere sikkert, og det plager mig ikke med snak."

Så brød de op, og Aziel måtte lade sit korte sværd blive tilbage i den dødes bryst.

"Hvad er eders navn, jomfru?" spurgte han straks efter. "Dog," tilføjede han i det samme, "jeg behøver ikke at spørge. – I er Elissa, en datter af Sakon, underkongen i Zimboe, ikke sandt?"

"Således er mit navn, prins; men hvor I har fået det at vide, kan jeg ikke forstå."

"Jeg hørte eder selv sige det, jomfru, i den bøn, I fremsagde for alteret."

"I hørte mig bede, prins?" udbrød hun studsende. "Ved I da ikke, at det gælder den mands liv, der hører en af Astartes præstinder fremsige sin bøn i den hellige lund? Dog – der er jo ingen andre, som ved det, end gudinden, der ser og hører alt; derfor bønfalder jeg eder for eders egen og eders ledsagers skyld, nævn intet om det i staden, at det ikke skal komme Els præster for øre!"

"Det ville visselig have kostet *eders* liv, hvis ikke *jeg* ved et tilfælde havde hørt det, da jeg var faret vild i mørket," svarede prinsen og lo. "Nå – såsom jeg hørte den, vil jeg tilføje, at det var en smuk bøn, der vidnede klart om et rent og ædelt hjerte, om end det fortryder mig, at den er blevet opsendt til en, som jeg må anse for en dæmon."

"Jeg føler mig æret ved eders ord," svarede hun koldt; "men, prins, I glemmer, at når I, fordi I er en hebræer, tilbeder ham, som kaldes Jehova – for således har jeg hørt ham nævne –, så må jeg, der er af sidonisk æt, tilbede gudinden Astarte, himlens dronning, den hellige, hvis præstinde jeg er."

"Ja, desværre, således er det!" sagde han, hvorefter han med et suk tilføjede: "Nu vel, lad os ikke strides om disse ting, som – hvis I vil høre det, da kan profeten Issachar, levitten, der ledsager mig, forklare vor religions sandheder for eder."

Elissa svarede intet på dette, og i nogen tid gik de tavse ved hinandens side.

"Hvem var den sorte røver, som jeg fældede?" spurgte Aziel pludselig.

"Jeg er ikke vis på det, prins," svarede hun noget nølende. "Men vilde karle af hans slags hjemsøger hyppigt stadens omegn og søger at røve hvide kvinder for at tage dem til hustruer. Han har sikkert ligget på lur efter mig og har fulgt mig ind på det hellige sted."

"Ja, men hvorfor vovede I eder da derind alene, jomfru?"

"Fordi slige bønner som den, jeg opsendte, for at blive hørt må opsendes i ensomhed i den hellige lund og ved månens opgang. Desuden – kan Astarte ikke beskytte sine præstinder, prins, og beskyttede hun mig ikke også?"

"Det tykkes mig dog, at også jeg har haft noget at gøre med den sag!" svarede han.

"Sandt nok, prins, det var eders hånd, som førte det slag, der dræbte røveren; men det var Astarte og ingen anden, der førte eder til stedet for at redde mig."

"Jeg forstår det, jomfru – for at frelse eder lagde Astarte sin egen magt til side og førte en dødelig mand til stedet, som ingen dødelig mand må betræde, når han har sit liv kært."

"Hvem kan spore gudernes vilje?" svarede hun lidenskabeligt. Derefter tilføjede hun som for at bekæmpe en nyfødt tvivl: "Hørte gudinden ikke også min bøn og besvarede den?"

"For sandten, jomfru, jeg kan ikke svare på dette. Lad mig tænke mig om! Forstod jeg eder rigtigt, da bad I om himmelsk visdom; men om I har modtaget den i den time, der nu er gået, eller ej, det ved jeg ikke. Derefter bad I om kærlighed – en udødelig kærlighed. O, jomfru, er den blevet eder til del, siden hin måne løftede sig på himlen? Og I bad –"

"Ti!" afbrød hun ham. "Ti og spot mig ikke, eller – om I også er nok så meget prins, jeg vil åbenbare, hvorledes I har luret og lyttet til en Astarte-præstindes bøn! Jeg siger eder, at jeg bad om et symbol og et tegn, og at min bøn blev hørt. Sprang den sorte kæmpe ikke ind på mig for at slæbe mig bort, at jeg kunne blive hans slavinde – eller en andens? Og er han ikke et symbol på det onde og uvidende, som findes på jorden, og som søger at drage det skønne og det vise på jorden ned til deres eget lave standpunkt? Da løb fønikeren til for at redde mig, men han blev slagen, såsom den ånd, der bor i denne verdens mammon, slet ikke kan overvinde det ondes sorte magt. Derefter kom I og kæmpede hårdt og længe, indtil I til sidst fældede den mægtige fjende – I, en prins af verdens kongelige blod –"

Her tav hun.

"I har gode evner til at finde lignelser, jomfru, som det da også sømmer sig en, der skal tolke gudindens orakelsvar. Men I har ikke sagt mig, hvad jeg, eders tjener, er symbolet på."

Hun standsede sin gang og så ham lige ind i ansigtet.

"Aldrig har jeg hørt," sagde hun, "at jøder og ægyptere, der er så vel oplærte, stod magtesløse over for en allegoris løsning. Men, prins, kan I ikke løse denne, da sømmer det sig ikke for mig, der kun er en kvinde, at udlægge den for eder."

I samme øjeblik mødtes deres blikke, og i det klare månelys så Aziel en tvivlens bølge skylle hen over sin ledsagerskes mørke og skønne øjne og en svag rødme stige op i hendes pande. Og da han så det, rørte der sig noget i hans hjerte, som han til denne stund ikke havde følt, noget, som han allerede nu følte, at det ville blive vanskeligt for ham at undfly.

"Sig mig, jomfru," spurgte han, mens hans stemme næsten sank til en hvisken, "er jeg i den lignelse, I fremsatte, kendt værdig til blot for en time at spille rollen som den udødelige kærlighed, den, I bad så ivrigt om for en stund siden?"

"Udødelig kærlighed!" svarede hun med en helt forandret stemme, en stemme, der var dyb og dæmpet. "Udødelig kærlighed er ikke for en time, men for alle timer, der er og vil komme! I og kun I alene kan vide, om I vil driste eder til at spille en rolle som denne – selv om det kun er i en lignelse."

"Måske, jomfru, lever der en kvinde, som det var værd at i vove det for!"

"Nej, prins, en sådan kvinde lever ikke, såsom udødelig kærlighed ikke har noget at gøre med kødet, men kun med ånden. Om en ånd, værdig til at blive således elsket og tilbedt, nu vandrer i jordisk skikkelse på jorden, søgende sin mage og fuldkommengørelse, kan jeg ikke sige. Men var det så, og skulle det ske, at de mødtes, da måtte det være lykkeligt for slige

dristige ånder, for da ville svaret på den store gåde blive dem givet."

I forundring over, hvad det kunne være for en gåde, bøjede Aziel sig hen imod hende for at svare, da han pludselig ved en bøjning af stien kun nogle få skridt foran dem så en skare soldater og tjenere komme imod dem, anført af en mand, som var klædt i et hvidt klædebon og vandrede ved en stav. Manden var gråskægget, mager af ansigt og asketisk i hele sit udseende. Han havde et par skarpe øjne, hans holdning var præget af stor værdighed, og der var noget kongeligt og bydende over hele hans fremtræden. Ved synet af Aziel og Elissa stod han stille og tilkastede dem et spørgende blik, der tillige var fuldt af mishag.

"Vor søgen er til ende," sagde han på hebraisk; "for her er den, som vi søger efter, og alene med ham en hedensk kvinde, klædt som en af lundens præstinder."

"Hvem søger I, Issachar?" spurgte Aziel hastigt, for levittens pludselige tilsynekomst gjorde ham forvirret.

"Eder selv, prins! I må dog sikkert kunne forstå, at der er blevet lagt mærke til eders fraværelse. Vi frygtede, at der skulle være hændet eder noget ondt, eller at I skulle være faret vild, men det ser jo ud, som om I har fundet en vejleder!"

Og han stirrede med et strengt blik på hans ledsagerske.

"Denne vejleder, Issachar," svarede Aziel, "er ingen anden end jomfru Elissa, datter af denne stads underkonge Sakon, og jeg har haft den gode lykke at redde hende fra en kvinderøver hist inde i gudinden Astartes lund."

"Og hvem det var min ulykke at søge at redde i den nævnte lund," tilføjede Metem, der nu også var kommet til stede med de to muldyr, som han trak efter sig.

"I gudinden Astartes lund!" udbrød levitten med flammende øjne, idet han slog i jorden med sin stav for at give sine ord vægt og eftertryk. "I, en kongesøn af Israel, alene på dette vanhellige, afskyelige sted med en Djævelens præstinde? Tvi vorde dig, tvi vorde dig! Vil du nu også bole med Astarte som dine forfædre, Aziel, og det i så ung en alder!"

"Ti!" råbte Aziel med bydende stemme. "Ikke var jeg i lunden alene eller af egen vilje, og her er ikke tiden eller stedet til irettesættelser eller kivsmål."

"Mellem mig og dem, der søger efter falske guder eller de kvinder, som tilbeder dem, var der aldrig fred!" svarede den gamle præst hårdt og ildfuldt.

Derefter vendte han sig brat om og vandrede tilbage mod staden, fulgt af den skare, der var med ham.

3. Kong Ithobal

To timer var forløbet, og prins Aziel tillige med hans følge, karavanens befalingsmænd og mange andre gæster havde sat sig til sæde ved et stort gæstebud, som af stadens underkonge Sakon blev givet til deres ære.

Dette gæstebud blev holdt i den store søjlehal i Sakons bolig, som lå lige under tempelfæstningens nordlige mur og kun nogle få skridt fra dens snævre indgang, gennem hvilken slottets beboere i tilfælde af fjendeangreb eller andre trængsler kunne søge redning og tilflugt. Ned gennem hele denne søjlehal var anbragt småborde, ved hvilke over to hundrede gæster kunne finde plads, mens de fornemste gæster var anbragt for sig selv på en forhøjning i den ene ende af hallen.

Imellem dem sad også Sakon selv, en midaldrende, meget sværtbygget mand med et tankefuldt ansigt, hans datter Elissa, nogle andre ædelbårne kvinder og en snes stykker eller mere af byens og dens nærmeste omegns fornemste mænd.

En af disse fremmede tiltrak sig straks Aziels opmærksomhed. Denne sidste var blevet anbragt på ærespladsen på højre side af Sakon mellem denne og Elissa. Denne mand var meget stor og svær og omtrent fyrre år gammel. Hans kostbare dragt og den store guldkæde med de vældige, uslebne diamanter, der hang om hans hals, vidnede om, at han var en meget højtstående person.

Hans sortsmudsede ansigtsfarve viste tillige, at han var af blandet herkomst. Dette blev også stadfæstet af hans ansigtstræk, for panden, næsen og kindbenene var meget

tydeligt semitiske, mens de store, fremstående øjne og tykke, sanselige læber med lige så stor sikkerhed kunne henføres til negerracen. Han var da også søn af en afrikansk dronning eller høvdinde og en fønikisk stormand, og af rang var han intet mindre end enevældig konge og arvelig høvding over et stort og ubegrænset land, der bredte sig rundt om de hvide mænds handelsbyer, som Zimboe var hovedstaden for.

Aziel lagde mærke til, at denne konge, som blev kaldt Ithobal, lod til at være harmfuld og urolig, men enten det nu var, fordi han ikke var tilfreds med den plads, der var blevet ham anvist ved bordet, eller der var andre grunde, kunne han ikke den gang afgøre.

Da levningerne af måltidet var taget bort og bægrene var blevet fyldt med vin, begyndte mændene at tale i munden på hinanden, indtil Sakon straks efter påbød stilhed. Derpå rejste han sig og henvendte sig til Aziel.

"Prins," sagde han, "i denne store og frie stads navn – for fri er den, om end den erkender kongen af Tyrus som sin overherre – byder jeg eder velkommen inden for vore porte. Her langt inde i Libyens hjerte har vi hørt om eders forfader, den glorværdige og vise konge, og om Ægyptens mægtige farao, hvis blod også rinder i eders årer. Prins, vi føler os højt ærede ved eders komme hertil, og alt, hvad dette guldets land kan bryste sig af, er eders. Gid I må leve længe, og gid de guder, som I tilbeder, må ødsle lykkens rige gaver på eder, gid visdom, rigdom, sejr og kærlighed må falde i eders lod, og gid skæbnens vind altid må blæse blidelig for eder og ryste heldets frugter ned for eders fødder! Prins, jeg har nu hilst eder, som det sømmer sig mig at hilse den, der har Salomons og faraos blod i sine årer,

og nu vil jeg tilføje et ord. Nu hilser jeg eder, som en fader hilser den mand, der har reddet hans eneste og elskede datter fra døden eller vanære. Ved I, mine venner, hvad denne fremmede har øvet, siden månen i aftes løftede sig over synskredsen? Min datter gik alene ud for at tilbede i Astartes lund hinsides murene, og da sprang en stor, vild karl ind på hende for at slæbe hende med sig som fange. Ja, og han ville også have fået udført sin hensigt, i fald prins Aziel her ikke havde anfaldet ham og efter en heftig tvekamp fældet ham."

"Det kan ikke regnes for nogen stordåd at fælde en enkelt vild," afbrød kong Ithobal, der med utålmodighed havde lyttet til kong Sakons lovord over den højbårne fremmede.

"Ingen stordåd, siger I, konge!" svarede Sakon. "Vagt, bring liget af manden herind, at alle kan se det!"

Der blev nu et kort ophold, som blev afbrudt ved, at seks mænd langsomt stavrede ind i hallen, bærende imellem sig liget af den store kæmpe, som endnu var dækket med leopardskindskappen, og som de lagde ved randen af forhøjningen.

"Se!" sagde en af bærerne, idet han trak kappen af den vældige krop. Derefter pegede han på sværdet, som endnu sad i hans bryst, og tilføjede: "Og lær, hvilken styrke himlen skænker prinsearme!"

De af gæsterne, som sad nær nok, rejste sig for at se det gyselige syn, hvorefter de vendte sig for at ønske overvinderen til lykke. Men der var en af dem – og det var kong Ithobal – som ikke havde nogen lykønskning til prinsen, for da hans øjne faldt på ligets ansigt, flammede en raseriets ild op i dem.

"Hvad skader eder, konge? Er I misundelig på ham, der kunne øve slig dåd?" spurgte Sakon, som opmærksomt havde iagttaget ham.

"Tal ikke mere om denne idræt, det beder jeg eder," sagde Aziel, "for den øvedes ikkun derved, at manden styrtede sig ind mod mit sværd, som jeg, da han var død, ikke engang havde kraft nok til at trække ud af hans brystben."

"Da skal jeg gøre eder den tjeneste, prins!" snerrede Ithobal.

Med disse ord satte han foden på ligets bryst, og med et pludseligt ryk trak han sværdet ud og kastede det på bordet.

"Nu skulle man tro," sagde Aziel, idet han blussede af vrede, "at I, konge, der yder en mand af ringere styrke en sådan tjeneste, dermed mener at udfordre ham. Dog tager jeg uden tvivl fejl i dette, for jeg kender jo ikke dette lands sæder og skikke."

"Tro, hvad I vil, prins," svarede kongen; "men det skal I vide, at den mand, som her ligger død foran os, slagen af eders hånd, som I siger, ikke var nogen slave, som kunne fældes, når I tyktes for godt, men en stormand af høj byrd – ja, ingen ringere end en søn af min moders søster."

"Forholder det sig så, konge," svarede Aziel, "da må I prise eder lykkelig, at I er kommet af med et søskendebarn, der trods sin høje byrd gjorde det til sit håndværk at røve jomfruer fra deres hjem."

I stedet for at svare sprang Ithobal ved disse ord atter op fra sit sæde og lagde hånden på sværdet. Men før han kunne sige noget eller drage sværdet af skeden, tiltalte Sakon ham med kold og betydningsfuld stemme.

"Vær så god, konge," sagde han, "at mindes, at prinsen her er min gæst, lige så godt som I er, og hold fred i hallen! Selv om denne døde karl var eders søskendebarn, så fortjente han lige fuldt at dø, og det ikke for en fyrstelig hånd, men for bøddelens sværd, for han var den værste af alle røvere – en kvinderøver. Sig mig nu, konge, jeg beder eder, hvorledes er eders søskendebarn kommet her så langt borte fra hjemmet, såsom han et taltes blandt eders følge?"

"Jeg ved det ikke, Sakon," svarede Ithobal, "og selv om jeg vidste det, ville jeg ikke sige det. I siger, at min dræbte frænde var en kvinderøver, hvilket i fønikernes øjne vel må agtes for at være en stor forbryder. Lad det kun være så; men alligevel siger jeg eder, at enten han nu skal regnes for en røver eller ej, så er der fra denne time blodfejde mellem mig og den mand, der fældede ham, og var han end den store Salomon selv i stedet for en af de mange snese småprinser, der nedstammer fra ham, skulle han dog komme til at bøde hårdt for denne gerning. I morgen, Sakon, vil jeg tale med eder, før jeg drager til mit land, for jeg har meget at sige eder. Indtil da – far vel!"

Med disse ord rejste han sig og spankede ned gennem hallen, fulgt af sin livvagt og sine høvdinge.

Kong Ithobals pludselige bortgang blev signalet til, at alle rejste sig fra bordene.

"Hvorfor er denne bastard så vred på mig?" spurgte Aziel med dæmpet stemme Elissa, mens de fulgte Sakon ind i et andet værelse.

"Fordi – om I vil vide sandheden – *han* sendte sit søskendebarn ud for at røve mig, og I forhindrede ham i det,"

svarede hun, idet hun så lige frem for sig.

Aziel svarede intet på dette, for i det samme vendte Sakon sig for at tale til ham, og hans ansigt var meget ængsteligt.

"Jeg beder eder om undskyldning, prins," sagde han og trak ham til side, "fordi I er blevet således fornærmet ved mit bord. Havde det været en anden mand, der havde talt således til eder, da ville han visselig nu allerede være kommet til at fortryde sine ord, men denne Ithobal er vor stads rædsel, for når det lyster ham, så kan han bringe over hundrede tusinde vilde over os og slutte os inde i vor stad, så at vi må sulte ihjel, eller afskære os fra vore miner, hvor vi finder vort guld. Derfor må han i alle måder føjes, og således er både han og hans fader blevet føjet i mange år. Men nu," tilføjede han, idet hans pande mørknedes, "nu forlanger han rigtignok en pris, som jeg såre nødig vil betale."

Hermed skottede han hen til sin datter, der stod i nogen afstand fra dem og betragtede dem. Hun var overmåde fager i sit hvide klædebon og sine mange funklende guldsmykker.

"Kan I da ikke fejde med ham og bryde hans magt?" spurgte Aziel med sælsom ængstelse, for han formodede, at den pris, som Ithobal forlangte, var ingen anden end Elissa, den kvinde, han havde reddet, og hvis visdom og skønhed havde rørt hans hjerte.

"Det kunne vel gøres, prins, men faren derved ville blive stor, og vi er her for at arbejde i minerne og blive rige ved handel og ikke for at føre krig. Zimboes politik har altid været en fredens og ikke en krigens."

"Jeg har en bedre og billigere plan," lød en rolig stemme bag ved dem – det var Metems. "Det er denne: list en buestreng om

udyrets hals, mens han ligger og snorker, og træk godt til! En ørn et bur kommer man lettelig til rette med, men når den først svinger sig i luften, da er sagen en anden!"

"Der er visdom i eders tale!" sagde Sakon dvælende ved ordene.

"Visdom," faldt Aziel ind, "ja, slangens og snigmorderens visdom! Hvad, ædle Sakon, ville I myrde en sovende gæst?"

"Nej, prins, det ville jeg ikke!" svarede denne hastigt. "Desuden ville en sådan gerning bringe stammerne over os."

"Da, Sakon, er I mere tåbelig, end I plejer at være," sagde Metem leende. "En mand, der ikke vil skille sig af med en fjende, når som helst han kan komme af sted med det, enten det nu er ved åbne eller dulgte midler, er ikke en mand, der kan regere en rig stad, som ligger i hjertet af et barbarisk land, og det skal jeg da også fortælle Hiram, vor konge, hvis jeg lever og får Tyrus at se igen. – Og hvad nu eder angår, høje prins, da tilgiv den ringeste af eders ydmyge tjenere, når han siger eder, at eders hjertes mildhed og eders følelsers ædelhed efter min ringe mening vil føre eder til en tidlig og ond ende."

Dermed skottede han hen mod Elissa som for at lægge vægt på sine ord, hvorefter han smilede sarkastisk og trak sig tilbage.

En budsending, hvis lange, hvide hår, urolige øjne og røde klædebon forkyndte, at han var en af Els præster, under hvilket navn indbyggerne i Zimboe dyrkede Baal, trådte i det samme ind ad døren og hviskede noget til Sakon, hvilket syntes at gøre denne meget urolig.

"Tilgiv mig, prins, og I, mine gæster, at jeg må forlade eder," sagde kongen, "men her kommer onde tidender, som kalder mig til templet. Vor frue Astarte er blevet angrebet af den sorte

feber, og jeg må straks hen til hende; men om en time er jeg her igen. Far vel!"

Denne tidende vakte stor bestyrtelse mellem gæsterne, og i den almindelige forvirring, der fulgte på dens forkyndelse, nærmede Aziel sig Elissa, der var gået ud på husets svalegang og sad der alene, stirrende ud over den af månen oplyste by og sletterne, som strakte sig hinsides den.

Da han kom derud, rejste hun sig ærbødigt, hvorefter hun atter satte sig og gjorde tegn til ham, at han skulle gøre det samme.

"Skænk mig af eders visdom, ædle jomfru!" sagde han. "Jeg troede, at Astarte var den gudinde, som jeg hørte eder tilbede hist ude i lunden; men hvorledes kan hun være angrebet af feber?"

"Hun er gudinden," svarede Elissa smilende, "men vor frue Astarte er en jordisk kvinde, som vi ærer som en menneskebleven guddom på jorden; men da hun kun er en jordisk kvinde, må den time oprinde, da hun skal dø."

"Hvad bliver der da af guddommens menneskevorden?"

"En anden bliver valgt af Els præsteskab og Astartes præstinder. Hvis den frue Astarte, som er død, efterlader sig en datter, er det almindeligt, at loddet falder på hende, men hvis ikke, da bliver en anden af stadens højbårne damer valgt."

"Indlader fruen Astarte sig da i ægteskab?"

"Ja, prins; inden et år er forløbet fra den dag, da hun blev valgt, må hun vælge sig en husbond, og hun kan frit vælge, hvem hun vil, når han kun er af de hvides blod og offentligt bringer offer til Astarte og Baal. Efter at hun har udnævnt ham til husbond, antager han navnet Shadid, og så længe hans

hustru lever, er han derefter Els ypperstepræst og iklædt gudens majestæt, ligesom hans hustru er iklædt Astartes. Men i fald hun dør først, vinder en anden hans plads."

"Det er en underlig tro," sagde Aziel, "når den således kan lære, at en himlens herre kan finde bolig i et menneskeligt bryst. Men, ædle jomfru, da den er eders tro, vil jeg ikke sige mere om den. Men sig mig nu – hvis det så behager eder – hvad mente I, da I sagde, at denne barbarkonge, Ithobal sendte den vilde, som jeg fældede, ud for at fange eder? Ved I dette for vist, eller er det kun en mistanke, I nærer?"

"Jeg har lige fra først af haft mistanke om det, prins, og jeg har gode grunde for det. Desuden – jeg læste det i kongens ansigt, da han skuede liget, og da han så mig ved festen."

"Men hvorfor kunne det være hans hensigt således med vold at føre eder bort, jomfru, når han lever i fred og god forståelse med denne store stad?"

"Efter det, der hændte denne aften, kan I måske slutte eder til det, prins," svarede hun og slog øjnene ned.

"Ja, jomfru, jeg kan tænke mig det, og skønt det er skammeligt, at en sådan barbar skal kunne have lov at løfte sine øjne til eder, så kan jeg, eftersom han trods alt er en mand, dog ikke dadle ham meget for det. Men hvor kan det være, at han vil bejle på denne rå og hemmelige vis i stedet for åbent og ærligt, som det anstår sig en konge?"

"Kan hænde, han har bejlet åbenlyst, men har fået et afslag," svarede hun med dæmpet stemme. "Men i fald han kunne have fået mig bortført til en eller anden fjern befæstning, hvorledes skulle jeg så kunne trodse ham der, det vil sige, hvis jeg vedblev at leve? Der kunne han frit råde over mig uden at ypperstepræst

betale nogen pris i guld eller land eller magt, og jeg være blevet hans slavinde, indtil han var blevet træt af mig. Se, således er den skæbne, fra hvilken I har frelst mig, prins, eller rettere, det er døden, I har frelst mig fra; for jeg er ikke af dem, der kunne have båret slig skam fra en mand, jeg hader."

"Jomfru," sagde han og bøjede sig for hende, "jeg tror, at jeg i aften for første gang i mit liv ret føler glæde over, at jeg er født."

"Og jeg," svarede hun, "som kun er en fønikisk jomfru, jeg er glad ved at have levet for at høre en, der er lige så kongelig i tanke og sjæl, som han er i rang, tale således til mig. O, prins," tilføjede hun, idet hun foldede sine hænder, "såfremt eders ord ikke alene skyldes en tom høflighed, så hør mig, for I er en mægtig herre på jorden, som ingen vil nægte noget, og I vil derfor lettelig formå at yde mig hjælp. Prins, jeg er i stor nød, for den fare, jeg i aften bad om at blive befriet fra, truer mig stærkt. Prins, det er sandt, at Ithobal har fået afslag på sin bejlen til mig, og det både fra mig selv og fra min fader; det var derfor, han søgte at røve mig. Men faren er ikke hermed forbi, for stormændene i denne stad og Els øverste præster har ved solnedgang henvendt sig til min fader og bedt ham om at give mig til Ithobal, da han ellers i sin harme vil påføre Zimboe krig. Når en mand, der er stillet således som min fader, må vælge mellem tusinders vel og sikkerhed og en enkelt stakkels jomfrus ære og lykke, hvad tror I da, svaret må blive?"

"Ja," svarede Aziel, "skønt jeg vel ved, at ingen uret kan bøde på en anden, så fortryder det mig næsten, at jeg så hånligt forkastede Metems råd. Ædle jomfru, vær forvisset om, at jeg vil give alt, hvad jeg ejer, selv mit liv, for at beskytte eder mod

den grumme skæbne, der truer eder – ja, alt, hvad jeg ejer og har – min sjæl undtagen!"

"Ah!" udbrød hun, idet hendes mørke øjne lyste med en sælsom ild – "alt, undtagen eders sjæl! Såfremt vi kvinder blot kunne finde den mand, der ville ofre både sit liv og sin sjæl for os, da skulle vi, selv om han også kun var en slave, tilbede ham, som en mand aldrig er blevet tilbedt, siden Astarte besteg sin himmelske trone."

"Var jeg ikke en hebræer, da ville jeg føle mig fristet af eder, jomfru," svarede Aziel smilende, "men da jeg tror på Israels gud, tør jeg ikke vove min sjæl, var end en sådan belønning inden for min rækkevidde."

"Nej, prins," afbrød hun ham, "jeg spøgte kun; glem mine ord, for de blev vristet fra mit hjerte, der sønderreves af frygt. O, forstod I blot den rædsel for denne halvvilde Ithobal, som knuger min sjæl, da ville I tilgive alt, hvad jeg sagde – det er en rædsel, som i aften nedtynger mig med tifoldig vægt."

"Hvorfor, jomfru?"

"Uden tvivl, fordi den er kommet mig nær," hviskede Elissa, men hendes skønne, bønfaldende øjne og skælvende læber syntes at gøre hendes ord til usandhed og sige: "Fordi I er nær, og der er sket en forvandling med mig."

For anden gang den dag mødte Aziels blik hendes, og for anden gang trak en sælsom, ny følelse, der snarere lignede smerte end glæde, og dog var halvt guddommelig, i hans hjertes strenge, så at den for en stund overvandt hans fornuft og betog ham evnen til at tale.

"Hvad er dette?" tænkte han med undren.

Han havde set mange skønne ansigter, og mange højtstående kvinder havde vist ham yndest, men hvorfor havde ikke en eneste af dem rørt hans hjerte på denne vis? Var det da muligt, at denne fremmede, hedenske pige var hans sjæls mage, hende, som han var bestemt til at elske over alle ting på jorden, ja, som han allerede elskede – så snart?

"Jomfru," sagde han, idet han trådte hende et skridt nærmere. – "Jomfru –"

Men her standsede han.

Elissa bøjede sit mørke hoved, indtil hendes guldsmykkede, salvede og duftende hår næsten nåede hans fødder, men hun gav intet svar.

I det samme brød en anden stemme stilheden – en klar, skingrende røst, der sagde:

"Prins, tilgiv mig, at jeg for anden gang i dag forstyrrer eder, men gæsterne er gået, eders kammer er gjort rede, og uden at kende dette lands kvindeskik søgte jeg eder, kun lidet anende, at jeg på slig en time skulle finde eder alene med en af dem."

Aziel så op, selv om han ikke havde haft behov at gøre det, for han kendte stemmen godt. Det var levitten Issachar, der stod for dem, og harmens kolde lys skinnede ud af hans øjne.

Elissa så straks dette lys; hun mumlede nogle ord til farvel, vendte sig om og gik, så at de to mænd blev alene tilbage.

4. Issachars drøm

Et øjeblik stod de tavse; men så brød Aziel tavsheden og sagde:

"Det tykkes mig, Issachar, at I er opfyldt af lidt for stor nidkærhed for min velfærd!"

"Jeg tykkes anderledes, prins!" svarede levitten strengt. – "Overgav eders farfader eder ikke til min varetægt, og bør jeg med troskab røgte dette hverv og den endnu højere pligt, som Jehova har pålagt mig?"

"Hvad mener I, Issachar?"

"Min mening er meget tydelig, men gerne skal jeg udlægge den for eder, om I ønsker det. Den store konge sagde til mig hist i hallen i Jerusalems gyldne slot: 'Til andre, til krigens mænd, har jeg overgivet min sønnesøns legeme i varetægt, at de skal vogte og beskytte ham; men til dig, Issachar levit, som har opfostret ham, giver jeg hans sjæl at vogte og bevare – et langt højere hverv og et vanskeligere. Skærm ham, Issachar, fra fremmede lærdommes fristelser og fremmede guders lokkende hvisken, men vogt ham frem for alt for de fremmede kvinder, der bøjer knæ for Baal, thi sådanne og deres onde kunster er Gehennas port her på jorden, og de, der træder ind ad den, skal finde deres plads i Tophet.'"

"Sikkerlig taler min farfader viseligt i denne sag som i alle andre," svarede Aziel; "men dog forstår jeg eder ikke ganske."

"Da skal jeg tale endnu tydeligere, min prins. Hvorlunde går det til, at jeg finder eder alene med denne skønne heks, denne tilbederske af hundjævelen Astarte, som I skulle foragte så dybt,

at I end ikke skulle tale med hende, undtagen sådanne ord, som høfligheden fordrer?"

"Er det forbudt mig," spurgte Aziel harmfuldt, "at tale med min værts datter, en jomfru, som tilfældet lod mig frelse fra døden, om hendes lands sæder og hendes gudstilbedelses mysterier?"

"Hendes gudstilbedelses mysterier!" svarede Issachar foragteligt. "Ja, mysterierne, som angår tilbedelsen af hendes fagre legeme – dette elfenbenskar, fyldt med ondskab og laster, der slukker hans tro og forgifter hans sjæl, så snart han drikker af det! Denne tilbedelses mysterier var det, prins, som nys fik eder til at bøje eder over mod denne kvinde som for at omfavne hende – med kærlighedsord brændende i eders hjerte, om måske ikke på eders læber. Ah, disse Astartes troldkvinder forstår vel, hvorledes de skal drive deres kunster – de er fulde af onde evner og af visdomme, som er skænket dem af den djævel, de tjener. Ved berørelser og sukke og øjekast kan de opflamme ynglinges blod, for de har såre stor øvelse i disse kunster, indtil det syder i deres årer og drukner deres samvittighed i deres flod. – Ja, prins, hør sandheden!" vedblev Issachar. "Før måneopgang havde I aldrig set denne kvinde, men allerede nu står eders unge blod i flammer, og I elsker hende. Nægt det, om I kan – benægt det på eders ære, og jeg vil tro eder, for en løgner er I ikke."

Aziel tænkte sig et øjeblik om og svarede så:

"Issachar, I har ingen ret til at udspørge mig om denne sag; dog – siden I har besvoret mig at svare eder ved min ære, så vil jeg tale åbent til eder. Jeg ved ikke, om jeg elsker denne kvinde, der, som I siger, er en fremmed for mig, men sandt er det, at

mit hjerte vender sig imod hende som blomsterne imod solen. Indtil i dag har jeg aldrig set hende, og dog – da mine øjne skuede hende hist i hin forbandede lund, da var det for mig, som om jeg havde kendt hende i mange år, og at hun for evigt var min, ligesom jeg var hendes. Løs mig denne gåde, Issachar! Er dette blot en lidenskab, født af ungdomsblodet og det uventede skue af en ung, fager kvinde? Sålunde kan det visselig ikke være, for jeg har kendt andre lige så fagre og er gået uskadt gennem mange sådanne bål. Sig mig, Issachar – du, som er så gammel og vis, og som har læst så meget i menneskenes hjerter – hvad er det for en bølge, der overskyller mig?"

"Hvad det er, prins? Det er trolddom, det er Beelzebubs ondskab, han, som lurer på at snappe din sjæl; og i fald du lytter efter ham, da skal du komme til at gå gennem flammer – gennem flammerne til Moloch, om ikke i kødet, så i ånden, og den skal lide i al evighed! O, ikke uden grund frygter jeg for dig, min søn, og ikke uden årsag blev jeg advaret i en drøm. Hør mig! Sidste nat, da jeg lå i mit telt hist ude på sletten, drømte jeg, at en fare overskyggede dig, og i min søvn bad jeg da til Jehova om, at din skæbne måtte blive mig åbenbaret. Mens jeg bad således, hørte jeg en stemme, der sagde:

'Issachar, du søger efter at erfare det fremtidige, vid da, at han, som er dig så kær, skal i sandhed blive prøvet i smeltediglen. Ja, formedelst sin store kærlighed og barmhjertighed skal han afsværge sin tro, og med død og sorg skal han komme til at bøde for denne sin synd.'

Da blev jeg såre bekymret og besvor Himlen, at du, min søn, måtte blive fritaget for denne ukendte fristelse, men stemmen svarede mig:

'Ikkun ved deres egen vilje kan de, der fra begyndelsen var ét, blive skilt fra hinanden. Lad dem gennem godt og ondt virke hinandens ve og vel! Målet er urykkeligt sat, men vejen dertil må de selv vælge.'

Mens jeg lå og undredes over, hvad denne mørke tale vel kunne betyde, veg mørket til side, og jeg så dig, Aziel, stå i en lund mellem træerne, mens en tilsløret kvinde, der på sin pande bar Astartes gyldne segl, med udstrakte hænder bevægede sig hen imod dig. Ilden rasede omkring dig, og i ilden så jeg mange ting, som jeg nu har glemt, men ind gennem den bevægede sig dødens fyrste, der dræbte og dræbte og intet sparede.

Da vågnede jeg, tung om hjertet, for jeg forstod, at en skygge af det, der skulle komme, var faldet hen over mig og havde tegnet din skæbne."

I vore dage ville enhver oplyst mand give den forklaring på Issachars syn, at den skyldtes en overspændt hjernes syge indbildning – med andre ord, at det var hallucinationer. Men Aziel levede på Salomons tid, da Israels folk såvel som andre nationer lod sig lede af profetiernes stjernelys og troede, at det behagede Gud ved hjælp af drømme, undere og tegn og gennem udvalgte seeres mund at forkynde Jehovas og andre guders vilje på jorden. Vi holder da også endnu til dels fast ved denne tro, i alt fald for så vidt hin periode og hint folk angår, idet vi tror, at Jesaias, David og de andre profeter var beåndede af Gud.

Levitten Issachar var også en af disse seere, for lige fra hans ungdom havde ånderøster talt til ham om natten, og ofte havde han tordnet sine advarsler og trusler i kongers og folks øren, idet han med klippefast røst havde forkyndt dem om følgerne af synd og afgudsdyrkelse og om den straf, der skulle komme.

Dette vidste Aziel, der havde været hans myndling og elev, godt, og derfor spottede han ikke over præstens drøm eller ringeagtede den, men bøjede sit hoved og lyttede.

"Jeg må i sandhed føle mig æret," sagde han i ydmyghed, "at min ringe sjæls og mit endnu ringere legemes skæbne således kan agtes for ting af vægt hos dem i det høje."

"Din ringe sjæl, Aziel?" afbrød Issachar ham. "Denne din sjæl, om hvilken du taler så letsindigt, er af lige så stor værd i Himlens øjne som enhver af cherubimerne inden for dens porte. De engle, som faldt, var de ypperste og højeste af englene, og endskønt vi nu er klædt i jordisk skikkelse til straf for vore synder, kan vi atter genløste og herliggjorte, vorde de mægtigste blandt deres hær. O, min søn, jeg besværger dig, vend dig fra denne kvinde, mens det endnu er tid, at ikke hendes læber for dig skal blive en kvalernes kalk og din sjæl i dyb ve skal komme til at bøde for det i det helvede, som du vil komme til at dele med Astartes tilbedere!"

"Måske vil det blive så," sagde Aziel; "men, Issachar, hvad sagde stemmen? At denne din drøms kvinde og jeg var ét fra begyndelsen? Issachar, du tror, at jomfru Elissa er hende, som røsten talte om i din søvn, og du byder mig forlade hende, fordi hun vil føre mig til synd og straf. I sandhed, hvis jeg kan, da vil jeg adlyde dig, efterdi jeg hellere end at afsværge min tro, som din drøm forudsagde, vil dø hundrede gange. Heller ikke tror jeg, at en kvindes kærlighed skal kunne forlede mig til at afsværge den i gerning eller tanke. Men skulle noget sådant ske, da er det skæbnen, der driver mig fremad, og ikke min vilje – og hvilken mand kan undfly sin skæbne? Men I siger, at selv om denne kvinde er den, som skæbnen har dømt mig til at elske, så

må jeg dog, fordi hun er en hedning, forkaste hende. Sådant finder jeg en skammelig tanke, for når hun er hedning, da er hun det af uvidenhed, og det kan blive min opgave at retlede hendes hjerte. Fordi jeg selv er i fare, skal jeg da tillade, at hun, der, som du siger, var ét med mig fra begyndelsen, fortabes i det båls helvede, du taler om? Nej, din drøm er falsk; jeg vil ikke afsværge min tro, men derimod vil jeg få hende til at dele den – tilsammen skal vi da sejre over død og fortabelse – dette tilsværger jeg dig, Issachar!"

"Sandelig, den onde har mange snigveje," svarede levitten, "og jeg gjorde ilde i at fortælle dig min drøm, såsom dette kan blive fordrejet til at tjene din galskabs hensigter. Gør da kun, som du vil, Aziel, og høst selv frugten af det; men dette vil jeg dog sige dig, at så længe jeg kan finde veje til at hindre det, skal du aldrig, prins, opnå at drage denne heks til dit hjerte til ødelæggelse for dit liv og din sjæl!"

"Da vil der, Issachar, i denne sag blive krig imellem os!"

"Lad der da blive krig!" sagde levitten og forlod ham.

Solen stod allerede højt på himmelen, da Aziel vågnede af den dybe og drømmeløse søvn, som fulgte oven på den foregående dags anstrengelser og sindsbevægelser. Efter at hans tjenere havde betjent ham, iført ham hans klædebon og bragt ham mælk og frugt at spise, lod han dem gå fra sig og satte sig ved lyshullet i sit kammer for at tænke sig om.

Under ham lå staden med alle dens flade tage, indesluttet af en dobbelt mur, uden for hvis ringe lå tusinder af stråtækte hytter, formet som bistader, boliger for landets indfødte, slaver og tjenestefolk for den herskende fønikiske race.

Til højre for Aziel og ikke længere end et hundrede skridt fra underkongens slot, hvor han befandt sig, hævede sig templets runde og mægtige befæstning, hvor Els og Astartes tilbedere udførte deres ofringer, og guldsmelterne drev deres håndtering. På dets flade mure stod med mellemrum observationstårne, der skiftede med tilspidsede obelisker af granit, samt fedtstensgribbe, simpelt udhuggede emblemer af Astarte. Imellem disse tårne bevægede væbnede soldater sig uafbrudt og holdt øje med byen nedenunder og sletten hinsides den, for som fønikernes opgave her var fredelig vinding, var det dog tydeligt, at de anså det for nødvendigt altid at være forberedte på krig.

På højens side, op over det store tempel, hævede sig en anden stenbefæstning – et citadel, der mentes at være uindtageligt, selv om templet skulle falde i fjendernes hænder, og på højdedragets top strakte sig, så langt øjet kunne række, til højre og venstre mange lignende, mindre stenbefæstninger.

Det var en meget livlig og travl scene, Aziel så fra lyshullet, for neden for ham lå byens torv, hvor indbyggerne købslog. Skærmet mod den brændende sol ved græstækkede boder stod her de fønikiske købmænd, der havde været hans ledsagere på den lange og farefulde rejse ude fra kysten, allerede i handel med talrige kunder, med et ikke helt forgæves håb om at gøre sig rigeligt betalt for de farer og strabadser, de havde overstået. I boderne var deres varer udbredt: silketøjer fra Cos, bronzevåben, kobberkar og sølvbarrer fra Cypros' rige miner, lærred og musselin fra Ægypten, perler, afgudsbilleder, udskårne skåle, knive, glassmykker, brændte lerkar i allehånde former samt amuletter, lavet af glaseret fajance eller ægyptiske

sten, baller af det berømte purpur fra Tyrus; lægeinstrumenter, ædelstene og toiletsager, vellugtende salve, sminke og andre skønhedsmidler i alabaster- eller jaspisvaser til de rige damer, sække med renset salt og tusinde andre handelsartikler, der var tilvirket eller forædlet i Fønikiens værksteder. Disse solgte købmændene for umøntet guld, der vurderedes efter vægt, elfenbenstænder, strudsefjer og slavinder af stor skønhed, slaver, fanget i krig, eller i nogle tilfælde jomfruer, som unaturlige forældre eller slægtninge ikke tog i betænkning at sælge som slavinder.

På en anden afdeling af torvet blev fødevarer og kvæg, levende og slagtet, udbudt til salg, for det meste af landets indfødte. Her lå store dynger af grøntsager og frugter, der var fremdrevet i haver, sække med forskellige kornarter, bundter af grønt fra de overrislede strækninger, der lå uden for murene, kalabasser, fulde af ostet mælk, stærktbrygget øl og knipper af rør til tækkebrug. Her fandtes også okser, muldyr og æsler samt store antiloper af den slags, som nu kaldes eland og kudoo. De lå på store bårer af råt sammenbundne grene og var hidbragt af jægere, der enten havde skudt dem med deres pile eller fanget dem i faldgruber.

Enhver af Østerlandets nationer og stammer syntes at være repræsenteret i denne brogede hob. Hist ovre gik kæmpestore negre uden anden beklædning end et bælte om lænderne og væbnet med uhyre spyd. De stirrede med stor forundring på dette de hvide mænds marked; her bevægede sig adstadige, langskæggede arabiske købmænd, eller fønikere i deres spidse huer, eller barhovedede, hvidkappede ægyptere eller mulatkrigere, klædt i ringbrynjer. Variationerne var uendelige,

og fra den brogede skare lød et sandt Babel af blandede tungemål, idet de udråbte deres varer, købslog og skændtes. Aziel stirrede med stor interesse på denne uvante scene, indtil hoben, da han var begyndt at blive træt af den, skiltes ad til højre og venstre, så at der blev en åben gang tværs over torvet og hen til templets snævre indgang.

Ad denne gang fremskred nu en procession af Els-præster, klædt i røde kåber, med høje, røde hætter på hovedet, under hvilke deres lange, stride hår hang ned over deres skuldre. I hænderne holdt de forgyldte stave, og om deres hals hang gyldne kæder, til hvilke der var befæstet emblemer af de guder, de dyrkede.

Der var i alt halvtreds af dem; de gik to og to og sang en tungsindig hymne, mens de lagde hænderne på skuldrene af den, der gik foran dem, og idet de passerede gennem folkeskaren, blottede alle, med undtagelse af de tilstedeværende jøder, deres hoveder, ja, nogle af de mest gudfrygtige faldt endog på knæ.

Efter præsterne kom en anden procession – det var Astartes præstinder. Disse kvinder, der talte mindst hundrede, var klædt i hvidt og bar over hovederne et tyndt slør, der nåede ned til deres knæ, og som blev holdt på sin plads af et gyldent diadem, som foroven endte med en halvmåne. I stedet for en gylden stav holdt enhver af dem imidlertid i hånden en grøn majsstængel, fra hvis kolbe blomsterne hang ned. Til den højre hånd af hver af dem var endvidere ved et bånd fastgjort en mælkehvid due. Både kornstænglen og duen skulle være tegn på den frugtbarhed, der under forskellig maskering var den virkelige genstand for disse menneskers gudsdyrkelse.

Disse hvidt tilslørede kvinder, om hvis diademstrålende pander de forskræmte duer flagrede vildt i deres stræben efter at frigøre sig, frembød et meget sælsomt og smukt skue, idet de, syngende en dæmpet og melankolsk hymne, langsomt skred fremad.

Aziel stirrede opmærksomt på dem, mens de nærmede sig ham, og snart gennembævedes hans hjerte af glæde; for iblandt jomfruerne opdagede han Elissa, der trykkede duen mod sit bryst som for at dæmpe dens vilde frygt. Han lagde også mærke til, at hun, da hun gik forbi slottets mure, skottede op til hans kammers lyshuller; men hun fik ikke øje på ham, for han sad i skyggen.

Snart efter var den lange række af præstinder, fulgt af hundreder af tilbedere, forsvundet ind gennem templets snævre, fæstningslignende indgang, og Aziel lænede sig tilbage og faldt i dybe tanker.

Der iblandt præstinderne, som tjente den gudinde, hvis lastefulde tilbedelse var blevet en skændsel og et ordsprog, selv i den gamle verden, vandrede den kvinde, som han følte sig så sælsomt hendraget til, og som hans skæbne var fast sammenknyttet med, hvis der da ellers var nogen sandhed i Issachars syn og i hans egen sjæls gådefulde varsler.

Mens han sad og tænkte på dette, skete der i hans sjæl en sælsom omvæltning. Hun var viis og uskyldig, hun *syntes* uskyldig, men Issachar havde dog ret – denne pige var tjenerinde for en modbydelig tro, ja det var vel endog således, at hun selv var smittet af dens afskyeligheder, og hendes visdom var kun en ond gave fra de onde magter, hun tjente. Kunne han, en prins af Israels kongelige blod og af Khems ældgamle

faraoner, attrå at have noget at skaffe med sådan én, han, et barn af det udvalgte folk, en tilbeder af den sande, eneste Gud? I går havde hun kastet sin trolddom på ham, en fortryllelse, der skyldtes hendes sorte kunster, eller måske skyldtes den hendes kongelige skønhed – men enten det var det ene eller det andet, så var det lige galt. I dag var han imidlertid herre over sit sind, og nu ville han frigøre sig for hendes indflydelse.

Nede på torvepladsen havde levitten Issachar også iagttaget Els-præsternes og Astarte-præstindernes procession.

"Sig mig, Metem," spurgte han fønikeren, der med ærbødigt blottet hoved stod ved siden af ham, "hvad er dette for et mummespil?"

"Det er intet mummespil, værdige Issachar, men en ceremoni, som går forud for en offentlig ofring, der skal finde sted i templet hist ovre, for at vor frue Astarte, ypperstepræstinden, kan komme sig af sin sygdom."

"Hvor er da det, der skal ofres? Jeg ser intet – med mindre det skal være de duer, som er bundet til præstindernes håndled?"

"Nej, Issachar," svarede Metem og smilede mørkt, "guderne kræver ædlere blod end det, der findes i duer. Offeret befinder sig i templet, og det er et af Astarte-præstindernes førstefødte børn."

"O, Gud i Himlen," udbrød Issachar og vendte blikket opad, "hvor længe vil du tåle, at dette mordgriske og forbandede folk vedbliver at besmitte jorden?"

"Så sagte, min ven!" afbrød Metem ham. "Jeg har læst jeres gamle skrifter, og er det ikke fortalt i dem, at jeres store

stamfader fik befaling til at ofre sin førstefødte søn til Herren eders Gud?"

"Spot ikke Gud!" svarede jøden. "Vel fik han befaling til det; men det var for at hans hjerte måtte blive prøvet, og hans hånd blev standset, da den løftede kniven. Han, som jeg tilbeder, finder ikke behag i børns blod."

Der brød Issachar pludselig af, idet han mellem de hvidslørede præstinder på én gang opdagede jomfru Elissa. Da han iagttog hende, lagde han mærke til, hvorledes hun skottede op til lyshullet i Aziels kammer, og han så tillige, hvad hun ikke så, at prinsen sad der.

"Denne Satans datter spænder sine garn ud!" mumlede han mellem tænderne. I det samme faldt en tanke ham ind, og han tilføjede højt: "Sig mig, Metem, er det tilladt for fremmede at overvære gudstjenesten derinde i templet?"

"Ja, sikkert," svarede fønikeren, "det vil sige, hvis de vogter deres mund og ikke foretager sig noget, der er fornærmeligt mod guderne."

"Da ønsker jeg gerne at se den, Metem, og det samme gør utvivlsomt prins Aziel. Gør mig derfor, om det så behager dig, den tjeneste at gå ind i hans kammer i slottet, hvor han for tiden sidder, og indbyd ham til en stor ceremoni, der foregår i templet. Og, Metem, hvis han spørger, hvad det er for en ceremoni, så beder jeg dig indstændigt, at du siger, det kun er en due, der bliver ofret. Jeg vil vente på dig ved templets port, men sig ikke noget til ham om, at jeg har sendt dig i dette ærinde. Metem, du elsker jo guldet, og det vil jeg sige dig, at hvis du gør mig til vilje i denne og andre ting, som måtte forefalde, da har jeg hele Jerusalems skatkammer at tage af."

"I sandhed ingen ilde betaler!" svarede Metem muntert. "Sikkerlig vil jeg adlyde dig i alle ting, hellige Issachar, for således befalede den vise konge hist i Judæa."

"Nå," tænkte han ved sig selv, da han gik for at udføre sit ærinde, "nu ser jeg, hvorhen fuglen flyver! Prins Aziel har fattet elskov til jomfru Elissa eller er godt på vej til det, og med den alder, han har, er det da også naturligt, at han bliver indtaget i hende, især da han har været på rejse et helt år til ende uden at se et eneste smukt ansigt, han kunne sukke for. Men den hellige Issachar er på den anden side bestemt på, at hans myndling ikke skal have noget at skaffe med en Astarte-præstinde, hvilket også er såre naturligt i hans alder og stilling. Så er der endvidere den vilde konge Ithobal, der ønsker at vinde pigen, og så pigen selv, der efter sit køns sædvane rimeligvis vil tage dem ved næsen alle sammen, den ene efter den anden. Nuvel – så meget des bedre for mig, såsom jeg ved denne affære skal skaffe mig guld og vinding fra mere end én kant. Jeg har to hænder, og guld er guld, hvem der så end er giveren!"

Ved disse ord gled der et tilfreds smil over den snu købmands ansigt, og han gik ind i slottet.

5. Ofringernes sted

Aziel vågnede pludselig op af sine drømmerier og så fønikeren stå for sig med krummet ryg og huen i hånden.

"Prinsen leve evindelig," sagde han; "dog – hvis han således tillader tungsindet at overvælde sig, da vil hans liv om end langt tillige blive meget sørgeligt."

"Jeg sad kun og tænkte, Metem," svarede Aziel med en studsen.

"På jomfru Elissa, som I reddede, prins? Ak ja, jeg anede det nok! Hun er meget skøn, ikke sandt? Aldrig nogen sinde har jeg set magen til hendes drømmende øjne og hendes gådefulde smil – og viis er hun tillige, skønt hvad mig angår, da foretrækker jeg hos en kvinde skønhed for visdom. Det er kun stor skade, at tilfældet vil, at hun er en af vor religions præstinder; for dette vil ikke behage den hellige Issachar, som jeg frygter, prins, vil være en hård vejleder for ynglingefødder."

"Hvad er eders ærinde, købmand?" afbrød Aziel ham.

"Jeg beder om tilgivelse, prins!" svarede fønikeren, idet han undskyldende slog ud med hænderne. "Jeg afsluttede i morges en god handel med mine varer og drak rigelig vin for at besegle den; derfor beder jeg eder om forladelse, i fald jeg har talt lidt for fripostigt i eders nærværelse, prins. Dette er mit ærinde: Hist ovre i templet fuldbyrder de en gudstjeneste, som det er tilladt fremmede at overvære, og da denne lejlighed kun såre sjældent tilbyder sig, så troede jeg, at I, da I jo nu sidste nat har hørt noget om vore mysterier hist ude i lunden, kunne have lyst

til at overvære denne gudstjeneste. Såfremt det måtte behage eder, da er jeg kommet for at føre eder derhen."

Aziels første indskydelse var at afslå denne indbydelse, og afslaget lå ham allerede på læberne, da et andet forsæt greb hans sind. For denne ene gang ville han dog se på disse afskyeligheder og erfare, hvilken del Elissa havde i dem, og på denne måde ville han for bestandig blive helbredet for den længsel, der havde grebet ham.

"Hvorledes er denne gudstjeneste?" spurgte han.

"Det er en ofring, som bringes, for at vor frue Astarte, som er syg, atter må blive karsk, prins."

"Og hvad ofres der?" spurgte Aziel.

"En due – således er det i alt fald blevet mig sagt!" var det ligegyldige svar.

"Jeg vil følge med eder, Metem!"

"Det ske, som I ønsker, prins! – Eders følge venter på eder ved porten."

Ved hovedindgangen til slottet fandt Aziel sin livvagt tillige med andre tjenere, der var samlet for at ledsage ham. Blandt disse sidste var også Issachar, som han hilste, hvorefter han spurgte ham, om han vidste, hvorhen han, Aziel, agtede sig.

"Det ved jeg, prins – I agter jer ind i templet for at overvære en af disse hedningers afskyelige ofringer."

"Vil I da også ledsage mig, Issachar?"

"Hvor min herre går hen, der vil også jeg gå," svarede levitten alvorligt. "Desuden, prins, hvis I har eders grunde til at se denne djævletilbedelse, så kan jeg også have mine."

Så begav de sig af sted med Metem som fører. Ved den nordlige indgang til templet, som ikke var mere end tre fod

bred, sagde fønikeren nogle ord til vagten, som passede på der, og de trak sig da tilbage og lod dem passere. I en enkelt række – for gangene var så snævre, at de ikke kunne komme ind på anden måde – gik de nu igennem den store bygnings vanskelige og vildsomme stier og passerede ind mellem vældige mure, som var opførte af store granitblokke, der var lagt oven på hinanden uden bindemiddel, indtil de til sidst nåede en stor, åben plads.

Her var ceremonien allerede begyndt. Omtrent i midten af denne plads, som var brolagt med store granitfliser, stod to kegleformede tårne, af hvilke det største målte omtrent tredive fod i højden, mens det mindste var omtrent halvt så stort. Disse tårne, der også var opføre af store granitblokke, var, som Metem fortalte dem, helliget til guden El og gudinden Astarte og tillige symboler på disse to guddomme.

Foran dem var en platform, hvorpå der var rejst et stenalter, og imellem dem fandtes et hul, i hvilket der brændte et stort bål. Det midterste af pladsen var opfyldt af præsterne og præstinderne, der stod opstillet i kredsrunde rækker, og uden for disse rækker stod en tætpakket mængde af tilskuere, blandt hvilke også Aziel og hans følge fik plads, skønt flere af de mest gudfrygtige tilbedere knurrede højt, fordi disse jøder blev indladt.

Da de kom ind, var de mange præster og præstinder netop ved at slutte deres bøn, hvis sætninger de med stor virkning fremsang skiftevis. En del af denne bøn havde de lært udenad, men andre dele af den var improviserede anråbelser af de beskyttende guder om at gengive den kvinde eller

ypperstepræstinde, der var kendt under navnet vor frue Astarte, helse og sundhed.

Da bønnen var til ende, trådte en meget smuk kvinde med et dristigt ansigt frem på en åben plads foran alteret og afkastede med en pludselig bevægelse sin hvide overklædning, så at hun fremstillede sig selv for tilskuerne i en mangefarvet kjortel, der sluttede tæt om hendes velskabte legeme.

Denne kvindes sorte hår var smykket med en krans af skarlagenrøde blomster og hang løst om hende. Hendes fødder og arme var nøgne, og i hver hånd holdt hun en bronzekniv. Meget langsomt begyndte hun at danse, hendes smukke læber skiltes, som om hun ville tale, og hendes øjne, hvis klarhed også fremhævedes ved sminke, vendte hun op mod himlen. Lidt efter lidt blev hendes bevægelser hurtigere, indtil hendes lange hår, idet hun hvirvlede rundt, flagrede langt ud fra hende, og blomsterkransen så ud som en skarlagensring.

Pludselig blinkede bronzekniven i hendes højre hånd, og en rød plet viste sig over hendes venstre bryst; derefter blinkede kniven i hendes venstre hånd, og en anden plet kom til syne over det højre bryst. Ved hvert stik råbte mængden: "Ah!" som med én røst, hvorefter alt igen blev stille.

Derefter holdt den vanvittigt dansende op med at hvirvle rundt og sprang i stedet for højt op i luften, idet hun slog knivene sammen over sit hoved og råbte:

"Hør mig, Astarte, hør mig!"

Atter sprang hun i vejret, og denne gang kom der et svar fra hendes læber, og det blev udtalt med en hel anden stemme.

Hun råbte:

"Jeg er rede – hvad søger du?"

Tredje gang sprang præstinden og svarede med en stemme som første gang:

"Helbredelse for din tjenerinde, som er syg!"

Derefter kom svaret med den anden stemme:

"Jeg hører dig; men jeg ser intet offer!"

"Hvilket offer begærer du, o dronning? En due?"

"Nej!"

"Hvad da, o dronning?"

"Kun ét – det førstefødte barn af en kvinde!"

Da dette bud, som blev antaget for at være guddommeligt og at komme ned ovenfra, udgik fra det sårede og blødende orakels læber, udstødte mængden, der hidtil havde lyttet i fuldstændig stilhed, høje råb, mens kvinden selv, yderlig udmattet, faldt besvimet til jorden.

Els ypperstepræst, som blev kaldt Shadid, og som ikke var nogen anden end den syge Astartes mand, sprang nu op på platformen og råbte:

"Gudinden har talt gennem sin præstindes mund. Hun, som er moder til alle, begærer ét liv af de mange, hun har givet, for at vor frue Astarte, der er hendes stedfortræder her på jorden, atter må vorde karsk. Sig mig, hvem vil bringe et liv til ære for gudinden, og for at hendes regent i dette land må blive bevaret i live?"

Straks – for hele dette optrin var blevet omhyggeligt indstuderet – trådte en kvinde frem. Hun var iført en præstindes kjortel og bar i sine arme et sovende barn.

"Jeg, fader!" råbte hun med gennemtrængende og hård stemme, skønt hendes læber skælvede, mens hun talte. "Lad gudinden tage dette barn, min førstefødte livsfrugt, at vor

moder, vor frue Astarte, kan få helbredelse for sin sygdom, og at jeg, hendes datter, må blive velsignet af gudinden og ved mig alle de, der tilbeder hende!"

Med disse ord rakte hun det lille offer hen imod ham.

Shadid strakte sine arme ud for at tage det, men han nåede ikke at få det, for i dette øjeblik trådte den høje og hvidskæggede Issachar, klædt i sin hvide kåbe, op på platformen.

"Holdt!" råbte han med klar og gennemtrængende stemme, "og vov ikke at røre det uskyldige barn! I Satanas' yngel, vil I øve mord for at formilde de djævle, som I tilbeder? Sikkerlig skal de lønne eder, I folk af Zimboe! O, mine øjne er opladte, og jeg ser!" vedblev han, idet han rakte de tynde arme i vejret og rystede dem i profetisk iver. "Den sande Guds sværd skuer jeg, og det flammer over denne afgudsdyrkernes og modbydelighedernes stad. Jeg ser dette ofringernes sted, og jeg siger eder, at førend månen atter er i ny, skal det strømme af blod – eders blod, I afgudsdyrkere, og eders, I lundenes kvinder! Hedningene står for eders porte, I dæmonernes tjenere, og min gud sender dem, som han sender græshoppesværmene eller nordenvinden for at opæde eder som græs, for at feje eder bort som ørkenens sand! Råb da kun på El og Astarte, og lad El og Astarte hjælpe eder, om de kan! Dommen er over eder; Azrael, dødens engel, skriver sit navn på eders pander, på alle eders pander, og overgiver eders stad til uglerne, eders legemer til sjakalerne og gribbene, og eders sjæle til satan –"

Så længe havde præsterne og tilskuerne i forvildet bestyrtelse, der ikke var ublandet med frygt, lyttet til Issachars

trusler, men nu vågnede de op med et brøl af raseri, og pludselig blev han af en snes hænder trukket ned af platformen og slået ned af mange slag. Han ville da også være blevet sønderrevet på stedet, hvis ikke soldatervagten, der vidste, at han var Sakons gæst og befandt sig i prins Aziels følge, havde revet ham ud af hænderne på den rasende folkemængde og hurtigt båret ham bort til et sikkert sted uden for præsternes ring.

Mens tumulten var på det højeste, kunne man have set en føniker, der i åndeløs hast var kommet løbende ind i templet og havde rykket Metem i ærmet.

"Hvad er der?" spurgte Metem manden, der var hans slave.

"Dette: vor frue Astarte er død! Som I bød mig, stod jeg på vagt, og som hendes tjenestekvinde havde lovet eder, viftede hun med et hvidt klæde fra et af lyshullerne i det tårn, hvor hendes frue lå syg."

"Er der nogen, som ved dette?"

"Nej, ingen!"

"Da sig intet om det!"

Med disse ord skyndte Metem sig af sted for at opsøge Aziel.

Da han fandt ham, var han tillige med vagten i færd med at søge efter Issachar.

"Vær uden frygt, prins," sagde Metem som svar på Aziels ivrige spørgsmål, "han er godt nok i sikkerhed, for krigerne har båret dåren bort. Tilgiv mig, at jeg taler således om en hellig mand, men han har fortjent det, for han har sat os alle i livsfare."

"Jeg undskylder eder ikke," sagde Aziel hidsigt, "og jeg ærer Issachar for hans handling og ord. Lad os komme bort fra dette

fordømte sted, som I har lokket mig hen til!"

Førend Metem fik lejlighed til at svare på dette, råbte en stemme:

"Luk helligdommens døre, så at ingen kan gå ud eller komme ind, og lad offeret blive fuldbyrdet!"

"Hører I, prins," sagde Metem, "I må blive her, indtil ceremonien er til ende."

"Da siger jeg eder, føniker," svarede Aziel, "at hellere end at tillade, at dette uskyldige barn bliver slagtet lige for mine øjne, vil jeg tillige med min livvagt hugge mig igennem hoben ind til det og redde dets liv!"

"For at blive dræbt i stedet for det!" svarede Metem spottende. "Men se, der er en kvinde, som ønsker at tale med eder."

Dermed pegede han på en kvinde i en præstindes klædning, hendes ansigt var skjult af et slør, og under tumulten og forstyrrelsen havde hun banet sig vej hen til Aziel.

"Prins," hviskede den tilslørede kvinde, "jeg er Elissa. Hvis I har eders liv kært, da hold eder stille og tavs, ellers vil I blive gennemboret, for der er nogen, som har hørt eders ord, og præsterne er rasende over den formastelighed, der er blevet begået imod dem."

"Bort med eder, kvinde!" svarede Aziel. "Hvad har jeg at skaffe med en lundenes pige og en barnemorderske?"

Hun krympede sig under hans bitre ord, men sagde dog roligt:

"Da må eders blod komme over eders eget hoved, prins, og det skal I vide, at jeg har vovet meget for at advare eder. Men før I dør, vil jeg sige eder, at jeg vidste ikke noget om denne

afskyelige ofring, og at jeg med glæde ville give mit eget liv for at frelse dette barns."

"Frels det, og jeg vil tro eder!" svarede prinsen og vendte sig fra hende.

Elissa smuttede bort, for hun så, at hendes søstre, præstinderne, var i færd med at træde ind i deres rækker igen, og at hun derfor ikke turde dvæle længere. Da hun var gået nogle få alen, greb en hånd hende imidlertid i ærmet, og Metem, der havde hørt noget af hendes og Aziels samtale, hviskede hende i øret:

"I, Sakons datter, hvad vil I give mig, i fald jeg viser eder en måde, hvorpå I kan frelse dette barns liv og derved tillige prinsens samt opnå at få ham til at tænke godt om eder igen?"

"Alle mine ædelstene og guldsmykker – og det er mange!" svarede hun ivrigt.

"Godt, lad det være en handel! Hør da nu: vor frue Astarte er død; hun døde for nogle få minutter siden, og der er ingen her, som ved det, uden jeg selv og så en til, nemlig min tjener, ej heller kan nogen få det at vide, såsom portene er lukket. Derfor skal I nu pludselig blive inspireret af guderne og forkynde hendes død for folket; så må ofringen opgives, eftersom den, der skulle ofres for, er død. Forstår I mig?"

"Jeg forstår eder," svarede hun, "og skønt dette bedrag vil pådrage mig Astartes vrede og hævn, så vil jeg dog vove det. Frygt kun ikke – eders belønning skal blive god."

Med disse ord trængte hun sig frem til sin plads og holdt sløret tæt om sit hoved, så at ingen så, hvem hun var, før hun nåede derhen, for i den almindelige forstyrrelse havde ingen lagt mærke til, at hun havde fjernet sig.

Da støjen af de vrede stemmers råb og skrig langt om længe var hendøet, og tilskuerne var drevet tilbage uden for den hellige kreds, råbte præsten oppe på platformen:

"Da den jødiske gudsbespotter nu er borte, så lad offeret blive fuldbyrdet, som det er bestemt!"

"Ja, lad offeret blive fuldbyrdet!" svarede hoben.

Atter trådte nu kvinden med det sovende barn frem. Men førend præsten kunne tage det fra hende, blev han tiltalt af en anden skikkelse; det var Elissa, der trådte frem med udstrakte arme og opadvendt blik.

"Holdt, præst!" udbrød hun. "Thi gudinden, der ånder på min pande, beånder mig, og jeg har et budskab at bringe fra den høje Astarte."

"Træd nærmere, min datter, og hvisk mig det i øret!" svarede præsten forundret, for han troede ikke på en sådan inspiration og ville gerne, om han havde turdet, have nægtet hende ordet.

Elissa trådte nu op på platformen, og da hun var kommet derop, udstrakte hun atter armene, vendte blikket opad og råbte med høj og klar stemme:

"Gudinden forsmår eders offer, eftersom hun selv har taget den, for hvem det skulle opsendes – vor frue Astarte er død!"

Ved denne tidende opsteg en lydelig jamren fra hele mængden, dels fordi de havde mistet en så højtstående beskytterinde – og vor frue havde været højt elsket – og dels af skuffelse, fordi ofringen nu ikke kunne blive fuldbyrdet. For fønikerne elskede disse gyselige ceremonier, der dog kun meget sjældent blev foretaget ved dagens lys og i folkets nærværelse.

"Det er usandhed!" råbte en stemme. "For et øjeblik siden var vor frue Astarte i live."

"Lad da portene blive åbnet og send bud til hendes bolig, så skal det vise sig, om det er usandhed!" sagde Elissa roligt.

En stund blev der nu stilhed, mens en præst blev sendt af sted. Noget efter så man ham komme tilbage. Han trængte sig frem gennem mængden, steg derefter op på platformen og råbte:

"Sakons datter talte sandt; thi ak! vor frue Astarte er død!"

Elissa udstødte et lettelsens suk, for havde det vist sig, at hendes tidende var falsk, da kunne hun næppe have håbet at undgå det opbragte folks hævn.

"Ja," råbte hun, "hun er død, som jeg sagde eder, og hun er død, fordi I har syndet svarligen ved offentligt at fuldbyrde et menneskeligt offer – tvært imod vor tros og vor stads skikke og uden at gudinden har påbudt det!"

I skummel tavshed trådte præsterne og præstinderne derefter atter ind i deres rækker og gik, fulgt af tilskuerne, ud af helligdommen. Disse sidste knurrede højt, for de var blevet narret for det lovede skuespil.

6. Foretrædets hal

Da Elissa, efter at processionen var blevet opløst, kom ind i sit kammer, kastede hun sig på sin løjbænk og brast i en heftig gråd. Vel måtte hun græde; for hun havde jo været utro mod den ed, hun havde svoret som præstinde, idet hun havde sagt, at den tidende, hun bragte, kom fra gudinden, mens sandheden var, at hun havde fået den fra et menneske. Dertil kom, at hun ikke kunne glemme den hån og væmmelse, prins Aziel havde set på hende med, eller hans ords bitre fornærmelse, da han kaldte hende: "En lundenes pige og en barnemorderske".

Nu forholdt det sig netop således, at hvad Elissa angik, så var disse beskyldninger ganske grundløse. Ingen kunne kaste den mindste skygge på hende i retning af sædelighed, og hvad disse sjældne menneskeofringer angik, da havde hun altid på det heftigste afskyet dem, og hvis hun ikke havde været tvunget til det, ville hun heller ikke have overværet den på denne dag, hvis hun havde vidst, af hvad art offerets natur skulle være.

Som de fleste af oldtidens religioner havde også fønikernes to sider – en åndelig og en materiel. Den åndelige side var en tilbedelse af de fjerntstående, ukendte guddomme, der repræsenteredes af solen, månen og stjernerne, og som kun gav sig til kende i deres majestætiske bevægelser og i naturens kræfter. Det var til disse, Elissa klyngede sig, da hun ikke kendte den sande gud, og fra disse magter søgte hun at lære visdom og at erfare løsningen på livets gåder, for hun var i besiddelse af en sandhedssøgende ånd og en dybttænkende sjæl. Mange gange var hun ved fuldmånen vandret ud i den

hellige lund og havde bedt til gudinden, for hun syntes, at disse bønner gav hende styrke og trøst. Men hendes religions udvortes ceremonier eller i alt fald de mest hemmelige og skumle af dem, som hun i øvrigt kun kendte meget lidt til, var allerede blevet hende en afskyelighed. Og hvis nu denne jødiske profet talte sandt? Hvis hendes tro både i det ydre og det indre var en usandhed, og der virkelig i himlen foroven levede en herre og fader, der hørte og bønhørte menneskenes anråbelser, og som ikke af dem krævede det blod, han selv havde givet?

En stor tvivl greb Elissa og rystede hele hendes sjæl; men med denne tvivl kom der også et håb. Hvorledes kunne det gå til – i fald hendes tro virkelig var den sande – at ingen straf havde ramt hende, da hun talte så formasteligt i gudindens navn? Hun ville så gerne erfare noget mere om denne sag; men hvem skulle hun få til at vejlede sig? Levitten vendte sig med væmmelse fra hende som fra et urent væsen, og der var derfor ikke andre, hun kunne sætte sit håb til, end prins Aziel, der havde vist hende fra sig med sine bitre, foragtelige ord. Å, hvorfor pinte disse ord hende sådan, hvorfor gennemborede de hendes hjerte som et spyd? Var det fordi – fordi – han var blevet hende så kær? Ja, således forholdt det sig nok. Det var gået op for hende netop i det øjeblik, han forbandede hende. Hendes livlige, sydlandske blod var blevet tændt i brand af en ny ild, hvis lige hun aldrig før havde kendt. Og det var ikke alene hendes blod – det var også hendes sjæl, der higede mod hans. Havde den ikke bævet af glæde allerførste gang, hun så ham, som om han kunne være en længe tabt og nu genfunden kær ven? Ja, hun elskede ham, og han væmmedes ved hende. Ak, ak, hvor hendes lod dog var tung at bære!

Mens Elissa således lå og grublede i stor kval, gik døren op, og hendes fader, Sakon, trådte hastigt ind i kammeret.

"Hvad er det, der er sket derovre?" spurgte han, for han havde ikke været til stede i helligdommen. "Og datter, hvorfor græder du?"

"Jeg græder, fader, fordi din gæst, prins Aziel, har kaldt mig en lundenes pige og en barnemorderske," svarede hun.

"Da skal han, om han end er nok så meget prins, komme til at stå til ansvar for sine ord!" sagde Sakon og greb om sit sværdfæste.

"Nej, fader; for ham måtte det vel synes, som om jeg fortjente disse navne. Hør, hvad jeg vil fortælle dig!"

Dermed berettede hun alt, hvad der var sket, og skjulte slet intet.

"Nu synes det, som om bekymring bliver hobet på bekymring," sagde fønikeren, da hun var færdig, "og de var store tåber, der tillod prinsen og denne nidkære Issachar at være til stede ved ofringen. Datter, jeg siger dig dette: skønt jeg selv er en tilbeder af El og Astarte, som mine fædre var før mig, så ved jeg dog, at jødernes Jehova er en stærk og mægtig gud, og at hans profeter ikke spår falsk, for det har jeg selv i min ungdom set på Sidons fjerne kyster. Hvad var det, Issachar sagde? At forinden månen atter var i ny, skulle dette tempel strømme med det røde blod? Nå, da vil dette sikkert også ske, for Ithobal truer os med krig, og det for din skyld, min datter."

"Hvorledes – for min skyld, fader?" spurgte hun med et tungt hjerte som en, der forud ved, hvorledes svaret vil komme til at lyde.

"Det må du selv vide, min datter! Lige fra den aften, da du dansede for ham ved den store velkomstfest, jeg for en måned siden gjorde til hans ære, har manden været helt forgabet i dig; desuden er han nu hartad vanvittig af skinsyge på den nyankomne, denne prins Aziel. Han har krævet offentligt foretræde hos mig i eftermiddag, og jeg ved fra hemmelige underretninger, at han da i alle folks nærværelse vil begære din hånd af mig. Hvis jeg nægter ham den, da vil han erklære staden krig, for allerede i lang tid har han jo ført kæremål imod os. Ja, ja, kong Ithobal er det Guds sværd, som jøden sagde hænger over os, og hvis det falder, da er det din skyld, min datter."

"Således sagde jøden ikke, min fader; han sagde, at det ville blive på grund af folkets synder og deres afgudsdyrkelse."

"Nå – hvad har det at betyde, hvad han sagde?" afbrød Sakon hende hastigt. "Hvorledes skal jeg svare Ithobal?"

"Sig ham," svarede hun med et sælsomt smil, "at han gør klogt i at være skinsyg på prins Aziel."

"Hvad – på den fremmede, der på denne dag hånede dig med så skammelige ord, og det nu – så snart?" spurgte faderen forbavset.

Elissa gav ham intet svar – hun så kun lige frem for sig og nikkede.

"Hvilken fader har vel kendt en sådan datter?" vedblev Sakon i utålmodig gnavenhed. "Visselig er det et sandt ord, der siger, at kvinderne elsker dem højest, der kan slå dem hårdest, hvad enten det nu er med tungen eller med hånden. Ikke for det – med glæde ville jeg se dig viet til en prins af Israel og Ægypten – langt hellere end til denne bastard af en barbar, men Salomons

og faraos legioner er langt borte, hvorimod Ithobal står med hundrede tusinde spyd lige uden for vore borte."

"Det gøres ikke behov at tale om slige ting, fader," svarede hun og vendte sig fra ham, "for selv om jeg ville, så lystede det dog ikke prinsen at have noget at skaffe med mig, som er en Astartes præstinde."

"Nå – hvad denne anstødssten angår, så kunne den vel bortryddes," sagde Sakon; "men nej, af mange grunde er det dog umuligt. Men når det er så, min datter, da må jeg vel svare Ithobal, at du vil ægte ham?"

"Jeg," svarede hun, "jeg ægte denne sorthjertede barbar! Min fader, du kan svare, hvad du vil; men på det kan du være vis, at før jeg går som viv med Ithobal ud mellem de vilde, før går jeg i min grav!"

"O, min datter," bad Sakon, "betænk dig vel, før du siger sådan! Som hans viv vil dog du, der ikke er af kongeligt blod, blive en dronning og moder til konger. Men hvis du siger nej til det, da må jeg enten tvinge dig, hvilket er mig meget imod, eller også vil der komme en sådan krig, at staden ikke har set magen til i mange slægtled; for, som jeg sagde dig før, Ithobal og hans vilde stammer har mange kæremål imod os. Ved at give dig selv kan du i det mindste for en tid skaffe fred imellem os; men står du fast ved dit forsæt, da vil blodet komme til at rinde i strømme, og kan hænde, at denne stad og alt, hvad der lever i den, vil blive tilintetgjort, eller dens handel vil i det mindste blive ødelagt, og dens rigdomme bortført."

"Hvis det er bestemt af guderne, at disse ting skal ske, da vil de også ske," svarede Elissa roligt, "eftersom denne krig har truet os i mange år, og en kvinde må først tænke på sig selv og

bagefter på stæders skæbne. Af min egen frie vilje vil jeg aldrig tage Ithobal til husbond – det er mit sidste ord, fader!"

"På stæders skæbne kan du vel have lov til at tænke sidst; men hvad siger du om *min* skæbne og om deres, som vi elsker? Skal vi alle blive ødelagte og måske dræbt, og det alene for at tilfredsstille dine griller, pige?"

"Det sagde jeg ikke, fader; jeg sagde, at af min egen frie vilje ville jeg aldrig ægte Ithobal. Hvis det behager dig at give mig til ham, da har du jo ret til det; men det skal du vide, at hvis du gør det, da giver du mig med det samme døden. Men måske er det også bedst for mig, at det bliver således!"

Sakon kendte sin datter godt, og han behøvede ikke at betragte det jernfaste udtryk i hendes ansigt for at se, at hun mente, hvad hun sagde. Og han elskede hende, sit eneste barn, højere end noget andet her på jorden.

"Sandelig, jeg befinder mig i en såre vanskelig stilling, og jeg ved ikke, hvilken beslutning jeg skal tage," sagde han, idet han skjulte ansigtet i sine hænder.

"Fader," svarede hun, idet hun lagde sin hånd på hans skulder, "har du da behov at svare ham straks? Forlang en måneds betænkningstid, eller om han ikke vil give så meget, da en uge. I den tid kan meget ske."

"Dit råd er klogt," sagde han og greb dette halmstrå. "Datter, indfind dig med dine piger i Foretrædets store hal tre timer efter middagstid; thi så må vi dristigt og med al pomp og pragt modtage Ithobal og stille ham tilfreds, så godt vi kan. Nu går jeg hen for at bede Els præster om nåde for levitten, og samtidig vil jeg søge at erfare, hvem det samlede præsteskab agter at vælge til den nye vor frue Astarte. Det vil utvivlsomt

blive Mesa, datteren af hende, som er død, skønt hun har mange imod sig. O, var der dog ikke nogen præster og nogen kvinder, da ville denne stad blive langt lettere at regere!"

Med disse ord og med en utålmodig håndbevægelse forlod Sakon kammeret.

Klokken var tre om eftermiddagen, og Foretrædets store hal i Zimboe var opfyldt af en glimrende forsamling. Der sad underkongen Sakon, og på begge sider af ham rådet, som bestod af stadens ældste og fornemste indbyggere; der var desuden prins Aziel og iblandt hans følge profeten Issachar, hård og streng som sædvanlig, skønt han næppe endnu var kommet sig efter den rå behandling, han havde måttet døje i templet. Desuden var der de fornemste af Els præster, endvidere mange kvinder, hustruer til og døtre af stadens mest indflydelsesrige borgere, og foruden dem en stor mængde nysgerrige af alle klasser og aldre og af begge køn. De havde plads i den nederste del af hallen og var kommet til stede, fordi det rygte havde udbredt sig i staden, at det afskedsforetræde, Sakon gav Ithobal, ville blive meget stormfuldt.

Da alle var samlet, trådte en herold frem og forkyndte, at Ithobal, de mange stammers drot, ventede udenfor, og at det var hans agt at tage afsked med underkongen Sakon i Zimboe, forinden han den næste dag begav sig til sit eget land.

"Lad ham blive indladt!" sagde Sakon, der så meget træt, bekymret og urolig ud.

Da herolden derefter bøjede sig til jorden og forlod hallen, vendte han sig om og hviskede noget til sin datter Elissa, som med et ansigt så ubevægeligt som en ægyptisk sfinks stod bag

ved hans stol. Hun var prægtigt klædt i en guldindvirket kjortel, behængt med juvelbesatte smykker – som Metem betragtede med stor tilfredshed, da han allerede anså dem for sin ejendom.

Under en vild og larmende, barbarisk musik trådte Ithobal straks derefter ind. Han var meget pralende klædt i en purpurkjortel fra Tyrus; om halsen havde han mange gyldne kæder, og om panden bar han til tegn på sin kongelige værdighed en bred guldring, i hvilken var indsat en enkelt, blodrød ædelsten.

Foran ham gik en våbendrager, der bar et ceremonisværd, et prægtigt våben med elfenbenshæfte, besat med uslebne ædelstene og indlagt med guld, mens et følge af rådsherrer og tjenere, ligeledes klædte i barbarisk pragt, marcherede bag efter ham, kæmpestore og halvvilde mænd, der med forbavselse stirrede på hallen, dens pragt og de tilstedeværende.

Da kongen trådte ind, rejste Sakon sig op af sin tronstol, gik ned gennem hallen, tog kongens hånd og førte ham op til en lignende stol, der stod i kort afstand fra hans.

Ithobal satte sig og så sig om i hallen. Hans blik mødte derved Aziels, og han rynkede panden.

"Er det sædvane her, Sakon," spurgte han, "at en prins' stol bliver sat højere end en kronet konges?"

Dermed pegede han på Aziels stol, der var anbragt lidt højere på forhøjningen end hans egen.

Underkongen stod i begreb med at svare, da Aziel tog ordet og meget koldt svarede:

"Hvor mit sæde blev mig anvist, der tog jeg plads; men det skal ikke fornærme mig, om kong Ithobal tager min stol. Faraos

dattersøn og Salomons sønnesøn har ikke behov for at strides om forrangen med nogle vilde stammers barbariske hersker."

Rasende sprang Ithobal op, greb om sit sværdfæste og knugede det, mens han råbte:

"Ved min faders blod, dette skal I komme til at betale mig, I prinsemyre!"

"Hellere skulle I have svoret ved eders moders blod, kong Ithobal," svarede Aziel roligt, "for uden tvivl er det det sorte blod i eders årer, der bringer eder til at forglemme almindelig høflighed. For øvrigt står jeg ikke andre til regnskab end min konge."

"Da er der dog en anden, som skal få eder til at svare til eders ord," svarede Ithobal med et mæle, der var helt tykt af raseri, "og denne anden er her!" – Dermed drog han sit sværd og lod det funkle foran prinsens øjne. – "Men om I frygter for at møde ham ansigt til ansigt, da skal mine slavers stokke få eder til at råbe om tilgivelse."

"Er det eders hensigt at udfordre mig til tvekamp, kong Ithobal, da skal jeg møde jer; men dette er det eneste, hvori jeg vil stå eder til tjeneste, og jeg må sige, at den vis, I udfordrer mig på, ikke træffes hos noget af de folk, jeg kender."

Før Ithobal kunne svare på dette, råbte Sakon med høj stemme:

"Nok, nok! Er dette stedet for brovten og kivsmål, kong Ithobal? Vil I søge at yppe klammeri med min gæst, prins Aziel, her i min rådssal og således pådrage mig både Israels, Ægyptens og Tyrus' vrede? Vær forvisset om, at prinsen ikke skal komme til at krydse sværd med eder – nej, nej, det skal ikke ske, om jeg så skal omgive ham med en sikkerhedsvagt for at

skærme ham mod eder! – Til eders ærinde, kong Ithobal, eller jeg hæver denne forsamling og sender eder under ledsagelse til vore porte!"

Nu rykkede Ithobals rådgivere ham i ærmet og tilhviskede ham nogle råd, som han øjensynlig også til sidst bekvemmede sig til at følge, om end kun med megen ulyst, for han vendte sig til Sakon og sagde:

"Lad det da være så! Mit ærinde er dette, Sakon. I mange år har jeg og de utallige stammer, jeg råder over, lidt meget af fønikerne, der for århundreder siden bosatte sig her i mit land som handelsmænd. At I handler her, har vi intet imod, men vel, at I opfører eder som en enerådende magt, der endog gør fordring på at være som mine ligemænd, I, som dog blot er mine tjenere. Derfor kræver jeg i mit folks navn, at den skat, som I hidtil har betalt for at få lov til at grave guld i vore miner, herefter fordobles, at denne stads mure bliver revet ned, og at I hører op med at tvinge dette lands beboere til at arbejde for eder som slaver. Jeg har talt!"

Da de i hallen tilstedeværende fønikere hørte disse dristige forlangender, knurrede de højlydt af vrede og forbavselse, hvorefter de med spændte blikke vogtede på Sakon for at erfare hans svar.

"Og om vi nu afslår at opfylde eders små forlangender, o konge," spurgte underkongen sarkastisk, "hvad da? Vil I da påføre os krig?"

"Sig mig først, Sakon, om I afslår dem!"

"I byerne Tyrus' og Sidons navn, de byer, som jeg tjener, og i kong Hirams navn, den konge, som sendte mig hid, afslår jeg dem en og alle!" svarede Sakon med værdighed.

"Da, Sakon, er det min agt at føre et hundrede tusinde mand op imod eder og feje denne stad bort af jordens overflade!" sagde Ithobal. "Dog vil jeg ikke glemme, at også jeg i mine årer har fønikisk blod blandet med det ædlere og langt ældre blod, som den opløbne knægt spotter med, og derfor vil jeg gerne spare eder. Også kommer jeg i hu, at der igennem mange slægtled har været fred og god forståelse mellem mine forfædre og denne stads råd, og af denne grund vil jeg også gerne skåne eder. Hør da: jeg vil bygge en bro, over hvilken I kan undslippe faren, der truer eder, for jeg vil kun begære én lille ting af eder til bevis på, at I i sandhed er min ven, og denne ting er, at I giver mig eders datter, jomfru Elissa, som jeg attrår, og som jeg vil gøre til min dronning. Betænk eder vel, før I svarer, og husk på, at af eders svar afhænger liv eller død for alle dem, som er her til stede, ja for mange tusinder foruden."

En stund var der stilhed i forsamlingen, og alles øjne var fæstet på Elissa, der stod tavs og ubevægelig og med et ansigt, der var lige så stenhårdt som en sfinks' og næsten lige så uudgrundeligt. Aziel stirrede ligesom de andre på hende, og af alle de hundreder af øjenpar, der var fæstet på hende, følte hun kun hans. Ja, så stærkt dragende magt havde de over hende, at hun imod sin vilje drejede hovedet for at møde hans blik. Men da hun i det samme kom i hu, hvad der den selv samme dag var passeret mellem hende og prinsen, rødmede hun svagt og slog øjnene ned. Hverken dette blik eller denne rødmen undgik imidlertid den opmærksomme Ithobal.

Straks derefter talte Sakon.

"Kong Ithobal," sagde han, "sikkerlig må jeg føle mig hædret, fordi I vil gøre min datter til eders dronning; men hun er mit

eneste barn, som jeg elsker, og jeg har tilsvoret hende, at jeg ikke vil tvinge hende til at ægte nogen imod hendes vilje, hvem der så end måtte blive hendes bejler. Tag derfor, konge, svaret fra hendes egne læber; for hvorledes det så end kommer til at lyde, så vil det også være mit svar."

"Jomfru," sagde Ithobal, "I har hørt eders faders ord; vil I værdiges at sige, at I med behag tager mod min bejlen, og at I vil dele min trone og min magt med mig?"

Elissa trådte et skridt frem på forhøjningen og bøjede sig derefter dybt for kongen.

"O, konge," sagde hun, "jeg er eders tjenerinde, og stor er i sandhed den gunst, I viser eders slavinde! Dog, konge, beder jeg eder om at udsøge eder en skønnere kvinde af højere kongelig byrd til at dele eders krone og scepter, for jeg er dem ganske uværdig, og til disse ord om denne sag, som jeg allerede har talt i tidligere dage, har jeg intet at tilføje." Derefter bøjede hun sig igen dybt og sagde: "Konge, jeg er eders tjenerinde."

Da steg en forbavselsens mumlen op fra hele den store forsamling, for kun få af dem havde anset det for muligt, at Elissa, der vel var meget skøn, men dog kun var datter af en adelig stormand, kunne afslå at blive en konges viv. Kun Ithobal lod ikke til at blive forbavset, for han havde ventet dette svar.

"Jomfru," sagde han og tilbagetrængte ved en anstrengelse den lidenskab, der kogte i ham, "det forekommer mig dog, at jeg har noget at tilbyde den kvinde, jeg vælger mig, og dog vrager I mig og regner mig for intet, ret som om jeg hverken besad navn eller magt eller stilling. Dette, forekommer det mig, kan kun forklares på én måde, nemlig derved, at eders hjerte allerede er lænket til en anden."

"Forklar det kun, som I lyster, konge!" svarede Elissa. "Måske er det så, at mit hjerte er skænket til en anden."

"Og dog, jomfru – for fire solemærker siden svor I mig til, at I ikke elskede nogen mand. Det synes da altså, at I fra den tid har lært at elske. Det er sket såre hurtigt, og det er vel så denne jøde, eders kærlighed er faldet på!"

Dermed pegede han på prins Aziel.

Atter rødmede Elissa og denne gang helt op til håret, men andet tegn på forvirring viste hun ikke.

"Kongen tilgive mig," sagde hun, "og prins Aziel tilgive mig også, han, hvis navn således er blevet forenet med mit. Jeg sagde, at mit hjerte måske var skænket til en anden, men jeg sagde ikke, at det var skænket til en mand. Kan ikke en dødelig præstindes hjerte blive skænket den evigt levende?"

Et øjeblik blev kongen bragt til tavshed, mens en bifaldsmumlen, der hyldede hendes snarrådighed, løb rundt i hallen, men før den var hendøet, råbte en stemme fra hallens nederste ende meget højt:

"Kan hænde, jomfruen ikke ved, at prins Aziel hist oppe i Ægypten og tillige i Jerusalem også bliver kaldt for den evigt levende!"

Da var det Elissas tur til at blive forbløffet.

"Nej, det ved jeg ikke," sagde hun, "og hvorledes skulle jeg også vide det? Jeg talte om den himlens dronning, som jeg tilbeder –"

"Og se, navnet passer også på en jordisk fyrste, som I ligeledes må tilbede, for slige varsler kommer ikke omsonst!" lød det fra den samme røst, men denne gang kom den fra en anden del af hallen.

"Må det forundes mig at svare på dette," faldt Aziel nu ind. "Sandt er det, at jeg mellem ægypterne og israelitterne på grund af et vist modermærke, jeg bærer, har fået tilnavnet den evigt levende; men dette er et navn, som denne jomfru næppe kan have hørt, og jeg beder derfor om, at der ikke bliver spøgt med dette, som kun er en ganske tilfældig navnelighed. Desuden – hvis I vil gælde for at være retskafne mænd, da hør op med at fornærme en værgeløs kvinde! Jeg, som næsten er en helt fremmed her, har ikke dristet mig til at bede jomfru Elissa om hendes gunst."

"Nej, men I vil dog bede hende om den, og hun vil også forunde eder den!" svarede den samme stemme som før.

Men ingen kunne opdage, hvor den kom fra – for snart lød den her og snart der.

"De sidste ord imellem os," vedblev Aziel, "var endog vredesord, for vi kivedes om religionen."

"Hvilken udflugt er det?" lød det atter fra stemmen. "Kærligheden er jo netop den højeste religion, for er det ikke den, fønikerne tilbeder?"

"Grib den uforskammede karl!" råbte Sakon.

Man begyndte straks at lede efter ham, men forgæves. Senere som Aziel imidlertid i tanke om, at Metem engang, da de lå for vindstille i det røde hav, havde moret dem med at lade sin stemme lyde fra forskellige kanter af dækket.

Men nu sprang Ithobal op og råbte:

"Nu nok af denne tåbelighed – jeg er ikke her for at lege med ord eller for at høre på dette narrespil! Det er mig lige meget, om jomfru Elissa talte om de guder, hun tjener, eller om et menneske. Hvem hun talte om, bryder jeg mig ikke om, men

hendes ord til mig bryder jeg mig om. Hører mig nu, alle I kræmmere: hvis det, jeg her har hørt, skal være det endelige svar til mig, da nedbryder jeg atter den bro, jeg byggede for eder, og det bliver da krig mellem eder og mine stammer – krig på kniven! Men hvis hun tager sine ord tilbage og følger med mig for at blive min viv, hvad enten hun elsker mig eller ej, da skal broen få lov at stå, for når vi først er blevet forenede, skal jeg sikkert nok lære hende at elske mig, og selv om dette også skulle mislykkes for mig, så vil jeg dog nøjes med hende uden kærlighed. Betænk eder nu vel, jomfru, og svar igen, men husk på, hvor meget der er afhængigt af eders svar!"

"Tror I, kong Ithobal," svarede Elissa, idet hun så på ham med harmfulde øjne, "at en kvinde som jeg kan vindes ved trusler? Hvad jeg har sagt, det står fast, kong Ithobal!"

"Jeg ved ikke, om I kan vindes på den vis," svarede han, "men så meget ved jeg, at I kan vindes ved magt, og da skal eders stolthed, jomfru, forvist komme til at bøde for eders ord, for da skal I blive min, men ikke min dronning!"

Nu rejste en af rådsherrerne sig og sagde:

"Det er jo således, Sakon, at denne sag angår andet og mere, end om kong Ithobal behager eders datter eller ej. Skal vor gode stad da styrtes ud i en blodig krig, hvis ende ingen kan forudse, fordi én kvinde ser skævt til en mand? Langt bedre, at tusinde kvinder bliver viet til mænd, der er dem imod, end at slig en ulykke skal hænde. Sakon, ifølge vor ældgamle lov har du ret til at bortgive din datter i ægteskab til hvem og hvorhen du vil. Vi forlanger derfor, at du for denne stads og dette samfunds skyld skal bruge denne ret og overlevere din datter Elissa til kong Ithobal."

Denne tale blev modtaget med lydelige bifaldsråb fra hele forsamlingen, hvilket ikke var så underligt, for ingen fønikisk forsamling ville være gået ind på at ofre sin velfærd for en så ubetydelig ting som en kvindes lykke.

"I sandhed, jeg står her i en såre kvalfuld stilling, for jeg har jo givet min datter mit ord; men på den anden side har jeg også min pligt at opfylde mod den store stad, jeg er sat til at herske over," svarede Sakon. "Hør mig, kong Ithobal, jeg må have tid til at betænke mig. Forund mig otte dage fra i dag af til at overveje sagen, men vil I ikke det, da svarer jeg Nej til eders bejlen."

Det så ud, om fønikisk Ithobal ville afslå denne anmodning, men atter rykkede hans rådgivere ham i ærmet og forestillede ham, at hvis han sagde Nej, da var det meget sandsynligt, at ingen af dem ville komme til at forlade staden i live, for Sakon havde hvisket nogle ord til høvdingen for sin livvagt, og denne var derefter ilet ud af hallen.

"Lad det da være, som du begærer, Sakon!" sagde Ithobal derfor. "I nat vil jeg ligge i min lejr uden for eders mure, for jeg føler mig ikke længere tryg inden for dem, efter at jeg har truet eder med krig; men se så til, at du om otte dage fra i dag af sender dine herolder ud med din datter Elissa og med fred – eller jeg skal straks fuldbyrde, hvad jeg truede med. Indtil da – far vel!"

Dermed trådte kong Ithobal midt ind blandt sin livvagt og forlod hallen.

7. Den sorte dværg

Der var gået omtrent et par timer, efter at den store forsamling i Foretrædets Hal var brudt op. Prins Aziel sad i sit kammer, da dørvogteren meldte, at der udenfor stod en kvinde, som ønskede at tale med ham. Han gav da befaling til at indlade hende, og straks efter trådte en tilsløret kvindeskikkelse ind og nejede dybt for ham.

"Tag sløret til side og fortæl mig eders ærinde!" sagde Aziel.

Lidt nølende trak kvinden sløret bort fra sit ansigt, og Aziel så nu, at det var en af de jomfruer, som hørte til Elissas følge.

"Mit budskab er kun for eders øren, min prins," sagde hun og skottede hen til den mand, der havde vist hende ind.

"Det er ikke min sædvane således at modtage fremmede alene," sagde prinsen; "men dog vil jeg gøre, som I ønsker."

Dermed gav han dørvogteren et tegn, hvorefter denne gik uden for døren.

"Nå, hvad har I så at sige mig?" spurgte Aziel, da manden var gået.

"Det står her!" svarede hun og fremtog fra sin barm en lille papyrusrulle.

"Hvem har skrevet dette?" spurgte han.

"Jeg ved det ikke, min prins – det blev givet mig med befaling til at overbringe det til eder."

Nu åbnede han rullen og læste den; dens indhold lød således:

> "Skønt vi skiltes med bitre ord, beder jeg eder dog i min store nød om eders råds trøst. Men da det er mig forbudt at tale med eder åbenlyst, så beder jeg

eder indstændigt om at møde mig ved
måneopgang i slottets have i skyggen af det store
figentræ med fem rødder. Der vil jeg også komme
hen under ledsagelse af én, som jeg kan stole på.
For min sikkerheds skyld besværger jeg eder at
komme alene.

Elissa."

Aziel stak rullen ind på sit bryst og tænkte sig om. Derefter gav han tjenestekvinden et guldstykke og sagde:

"Sig hende, der sendte dig, at jeg skal adlyde hendes ord! Far vel!"

Denne besked lod til at sætte pigen i forlegenhed; hun åbnede sine læber som for at tale; men så må hun have skiftet sind, thi hun vendte sig om og gik ud.

Næppe var hun gået, førend fønikeren Metem blev vist ind i værelset.

"O, min prins," sagde han ondskabsfuldt, "tilgiv mig, at jeg advarer eder; men om det sker hyppigt, at tilslørede kvinder således smutter ud og ind ad eders dør, da vil det snart komme den hellige, men heftige Issachar for øre, og da skælver jeg for eders ro. Men for øvrigt er det Issachars foretagende, jeg er kommet for at tale med eder om."

Aziel gjorde en bevægelse, der var halvt utålmodig og halvt foragtelig.

"Kvinden var kun en tjenestekvinde," sagde han, "som bragte mig et budskab, jeg kun forstod lidet af. Sig mig, Metem – for du kender jo dette sted fra gammel tid – står der ude i slottets have et stort figentræ med fem rødder?"

"Ja, prins, et sådant træ stod der i alt fald, da jeg sidst besøgte dette land. Det var endda et af stadens vidundere, fordi det havde så vældig en størrelse. Men hvad er der med det?"

"Å, næsten intet – intet andet, end at jeg må være under dette træ ved månens opgang. Læs selv dette, for hvad I så ellers siger om eder selv, så tror jeg dog ikke, at I er en forræder, der vil svige mig."

"Nej, især ikke, hvis jeg bliver godt betalt for at tie, prins!" svarede Metem med et smil.

Derefter læste han rullen.

"Det glæder mig, at den ædle jomfru bringer en ledsager med sig," sagde han, da han med et dybt buk gav den tilbage. "Alle Zimboes indbyggere er bekendte for deres sladder, og dette måneskins-stævnemøde kunne let blive mistydet; i alt fald ved jeg da to, som ville gøre det, og det er Sakon og Issachar. Nu vel – duer vil altid kurre, og jomfruer vil lade sig elske, og med mindre jeg kan skaffe mig vinding af denne sag, angår den slet ikke mig."

"Har jeg ikke allerede sagt eder, at her slet ikke er tale om nogen kærlighedssag?" spurgte prinsen harmfuldt. "Jeg går kun derhen for at give hende det råd, jeg kan, angående denne vilde konges, Ithobals bejlen. Jomfru Elissa og jeg er blevet alvorlige uvenner over denne forbandede ofring –"

"Som hun dog ved sin snarrådighed forhindrede!" indskød Metem.

"Men jeg lovede hende i aftes, at jeg ville hjælpe hende, hvis jeg kunne," vedblev prinsen, "og jeg holder altid mit ord."

"Jeg forstår det, min prins. Nu vel, siden I vender eder fra jomfruen, hvis navn netop nu er i alles mund sammen med

eders eget, så vil I uden tvivl give hende et viist råd, nemlig at ægte Ithobal og således fjerne den krigsfare, der som en truende sky hænger over staden. Da skal vi visselig alle blive eder såre taknemmelige, for det ser jo ud til, at ingen anden kan bringe hende til fornuft og bøje hendes halsstarrighed. Men det vil jeg dog også sige eder, at hvis hun, Sakons datter, når hun har lyttet til eders visdom, tilfældigvis skulle finde på at fortælle eder, at denne dags offerforsøg fyldte hende med rædsel, samt at hun for at forhindre det skilte sig ved alle de juveler, hun ejer og har – ja, så er hendes ord sande. Men såsom I er uvenner, vil disse ord jo ikke kunne interessere eder synderligt – ikke mere end min tale om dem. Lad os derfor gå over til at tale om andre ting!"

Dermed begyndte Metem at berette om, hvorledes Issachar havde opført sig i templet, og om, hvor nødvendigt det var at bevogte ham godt mod snigmordsforsøg fra Els præster, da disse sikkert ville søge at hævne sig på ham på grund af hans dristige optræden i templet.

Derefter gik han og lod Aziel sidde alene tilbage i stor forvirring.

Kunne det da være sandt, hvad hun selv havde fortalt han, og hvad Metem nu også forsikrede, at Elissa ikke med sin gode vilje havde deltaget i de modbydelige ceremonier, der skulle have været fuldbyrdet i templet? Om så var, da havde han taget fejl af hende og gjort hende skammelig uret. Hvorledes kunne han i det hele taget gøre det godt, som han havde forbrudt imod hende? Kunne han vente, at hun ville tilgive ham de skammelige ord, han havde brugt imod hende? Nå – til dels måtte hun vel have undskyldt ham, ellers ville hun vel næppe

have bedt ham om et råd i sin nød. Men hvorledes han skulle kunne hjælpe hende, forstod han rigtignok ikke.

Da Elissa kom tilbage fra forsamlingen, lagde hun sig ned for at søge hvile, for hun var meget træt både på sjæl og legeme. Det varede ikke længe, før hun faldt i søvn, og med søvnen kom drømme.

I begyndelsen var disse tågede og ubestemte, men lidt efter lidt blev de mere klare. Hun drømte, at hun så en skyggefuld have, der lå i måneskin; i den stod et uhyre stort træ med flere fødder, som strakte sig hen over jorden, og det forekom hende, at dette træ var hende bekendt. Der var noget, som bevægede sig mellem dette træs grene, og som tiltrak sig hendes opmærksomhed, men i lang tid stirrede hun på det uden at være i stand til at afgøre, hvad det var. Endelig så hun det dog tydeligt. Det, der bevægede sig, var en afskyelig, sort dværg med fremstående, sorte øjne; han holdt i hånden en lille elfenbensbue, på hvis streng der lå en pil.

På denne pil fæstede hun snart hele sin opmærksomhed, og skønt hun ikke forstod, hvorfor og hvorledes, så blev det hende dog snart klart, at den var forgiftet.

Hvad gjorde denne dværg med en bue og en forgiftet pil deroppe i træet? Således tænkte hun meget forundret. Pludselig opfangede hendes øren en lyd; det lød som en mands fodtrin, når han går gennem græs, og samtidig så hun, at dværgen, som sad sammenbøjet oppe i træet, lyttede spændt og opmærksomt, og at hans fingre klemte så fast om buestrengen, at blodet sprang ud ved neglene.

Idet hun fulgte retningen af hans onde, sorte øjne, så hun en høj mand, klædt i en sort kjortel, træde frem under træets skygge. Snart trådte han ud på en månebelyst plet, og der blev han stående og så sig omkring, som om han søgte efter nogen.

Da rejste dværgen sig på knæ oppe på sin gren, sigtede nøje på mandens bare hals og trak buestrengen helt tilbage til sit øre. I samme øjeblik drejede offeret sit hoved, så at måneskinnet faldt lige på hans ansigt. Det var prins Aziel.

Med et lille skrig vågnede Elissa op af sin søvn; derefter rejste hun sig skælvende og søgte at trøste sig med den tanke, at skønt synet var trådt så klart og levende frem for hende, så havde det dog kun været en drøm. Mens hun endnu rystede af angst, gik hun ind i det tilstødende kammer og søgte at spise noget af det måltid, der var sat frem til hende, for det var ved den tid, solen gik ned. Mens hun sad her, blev det meldt hende, at fønikeren Metem ønskede at tale med hende, og hun gav befaling til at indlade ham.

"Jomfru," sagde han og bøjede sig for hende, så snart hendes tjenestekvinder havde trukket sig tilbage til den fjerneste del af salen, "I kan vel tænke eder til mit ærinde? I morges bragte jeg eder tidender, der viste sig at være både sande og nyttige, og for disse tidender lovede I mig en belønning."

"Det er sandt!" svarede hun, gik hen til et skrin og fremtog deraf et gemme, som var fuldt af guldsmykker, deriblandt halsbånd og andre prydelser, hvori der var indfattet mange ædelstene. "Tag dem," sagde hun, "de er eders – alle, med undtagelse af denne ene, for den har jeg lovet gudinden Astarte."

"Men, jomfru," spurgte han, "hvorledes kan I træde frem for kong Ithobal, når I således er berøvet eders smykker?"

"Ikke agter jeg at træde frem for kong Ithobal!" svarede hun skarpt.

"Nå, som I vil! Men hvad vil vel prins Aziel tænke om eder, når han ser eder således usmykket?"

"Min skønhed er mit smykke," svarede hun, "og ikke disse døde stene eller guldet! Desuden bryder jeg mig ikke om, hvad han tænker, for han hader mig og har irettesat mig."

Metem trak med en vantro mine øjenbrynene i vejret og vedblev:

"Alligevel vil jeg ikke berøve eder dette kvindestads. Se her, jeg vil vurdere det, men jeg skal ikke ansætte det til for høj en pris." – Dermed fremtog han en papyrusstrimmel og en stylus, hvorefter han skrev et gældsbevis og bad hende om at underskrive det. – "Dette dokument," sagde han, "vil jeg fremlægge for eders fader – eller for eders husbond – når den rette tid kommer, og jeg nærer ikke nogen frygt for, at de skal nægte at betale summen. Men nu vil jeg gå; for I skal jo til stævnemøde, og" – tilføjede han med eftertryk – "måneopgangens tid nærmer sig jo."

"Hvad mener I med dette? Tal tydeligt!" sagde hun. "Jeg har intet stævnemøde ved måneopgang og ikke heller ved nogen anden tid."

Metem bøjede sig ærbødigt for hende, men på hans ansigt stod tydeligt skrevet, at han ikke troede, hvad hun sagde.

"Jeg beder eder atter om at sige mig, hvad I mente med eders ord, købmand," sagde hun; "for jeg kan ikke tåle at høre disse dunkle hentydninger."

Fønikeren så opmærksomt på hende; hendes ord lød Så troværdige.

"Jomfru," sagde han, "vil I da virkelig nægte, efter at jeg selv med egne øjne har set det skrevet med eders egen hånd, at I om nogle få minutter skal mødes med prins Aziel under et stort træ i slottets have for der – således stod der i skriftrullen – at bede ham om råd og hjælp mod kong Ithobals bejlen?"

"Skrevet med min egen hånd?" sagde hun forbavset. "Møde prins Aziel under et træ i slottets have? – Det har jeg aldrig tænkt på!"

"Da så jeg dog en skriftrulle, om hvilken der blev sagt, at den var skrevet af eder; i den læste jeg, hvad jeg her har sagt, og det var en af eders egne tjenestekvinder, som bragte den til prinsen. Så vidt jeg kan se, sidder hun hist ovre, for jeg kan genkende hendes skikkelse."

"Kom hid!" kaldte Elissa og vinkede ad pigen. "Sig mig, hvad var det for en skriftrulle, som du i dag bragte til prins Aziel med det foregivende, at den var fra mig?"

"Jomfru," svarede kvinden yderst forvirret, "jeg har aldrig sagt til prins Aziel, at I sendte ham en skriftrulle."

"Tal nu sandhed, kvinde!" sagde Elissa. "Lyv ikke – det vil blive værst for dig selv!"

"Jomfru – således er sandheden: Da jeg gik hen over torvepladsen, trådte en gammel, sort kvinde hen til mig og tilbød mig et guldstykke, hvis jeg ville tage mod et brev og overgive det i prins Aziels egne hænder. Guldet fristede mig, for jeg trængte hårdt til det, og derfor sagde jeg ja. Men hvem der skrev brevet, ved jeg slet ikke, og jeg har heller aldrig set kvinden før."

"Du har handlet ilde, pige," sagde Elissa, "men jeg tror, at du har talt sandhed. Gå så!"

Da hun var gået, blev Elissa stående en stund og tænkte sig om, og det forekom Metem, at han så, hvorledes angsten samlede sig i hendes ansigt.

"Sig mig," spurgte hun ham, "er der noget besynderligt ved det træ, som stod nævnt i skriftrullen?"

"Dets størrelse er ualmindelig," svarede han, "og det har fem rødder, som står frem over jorden."

Da han sagde dette, udstødte Elissa et lille skrig.

"Ah," sagde hun, "så er det træet, som jeg så i min drøm! Nu – nu forstår jeg det hele! Hurtigt – kom hurtigt med mig, for se, nu er månen i færd med at stå op!"

Med disse ord ilede hun hen til døren, fulgt af den forbavsede Metem.

I næste minut ilede de ned gennem den snævre gade, og det så hastigt, at de, der så dem, vendte sig om og lo, for de troede, at det var en skinsyg mand, der forfulgte sin kone.

Mens Elissa stod og famlede ved haspen på lågen, som førte ind i haven, indhentede Metem hende.

"Hvad skal dette hastværk betyde?" spurgte han.

"At man har lokket prinsen herned for at myrde ham!" svarede hun og ilede ind gennem lågen.

"Og derfor må vi nu også lade os myrde – det er ægte kvindevisdom," tænkte fønikeren, idet han pustende fulgte efter hende.

Så hurtigt Elissa end var løbet ned ad gaden, så fordoblede hun dog her sin fart og styrtede hen over græsset som en eller

anden hvid ånd, så hastigt, at hendes ledsager havde stort besvær med ikke at tabe hende af syne.

Til sidst kom de til en stor, åben plads, hvor den opgående månes stråler legede på grenene i det tætte løvværk af et vældigt stort træ, som voksede der. Rundt om dette træ løb Elissa og så sig forvildet om, så at Metem i nogle få sekunder tabte hende af syne, for hun kom om bag træets tykke stamme. Da han så hende igen, løb hun med fuld fart hen imod en mandsskikkelse, der stod på den åbne plads, omtrent ti skridt fra træets yderste grene. Hun rakte hånden ud imod ham, idet hun løb, og råbte højt:

"Tag eder i vare!"

Endnu et øjeblik, og hun var omtrent nået hen til manden, og mens hun endnu rakte hånden frem, begyndte hun at fremgispe nogle brudte ord. Da så Metem pludselig i det klare månelys noget skinnende glimte hen imod parret fra træets mørke skygge. Det lod til, at Elissa også så det, i det mindste sprang hun op fra jorden med armen løftet op over hovedet, som om hun ville gribe den skinnende genstand. Men da hendes fødder atter rørte ved jorden, svigtede hendes knæ hende, og hun faldt stønnende til jorden og jamrede sig af smerte.

Metem styrtede hen imod hende, og mens han løb, bemærkede han en skikkelse, der så ud som en sort dværg, smutte ud af træets skygge og ind mellem nogle buske bagved, hvor den forsvandt.

Da han nåede hen til Elissa, fandt han hende halvt siddende og halvt liggende på jorden. Prins Aziel stod bøjet over hende, og igennem hendes højre hånd, som hun klagende rakte i

vejret, sad en lille pil med elfenbensspids, der var gået helt igennem hånden.

"Træk den ud af såret!" sagde han forpustet.

"Det vil ikke hjælpe mig," svarede hun, "for pilen er forgiftet."

Med et udråb knælede Metem ned ved hendes side og trak, uden at ænse hendes jamren, pilen ud af den gennemborede håndflade. Derefter rev han en strimmel af sin linnedskjortel, svøbte den om Elissas håndled, tog en pind, der lå på jorden i nærheden, stak den ind i bindet og drejede dette rundt, indtil det næsten skar ind i kødet.

"Nu, prins," sagde han, "sug nu giften ud af såret, for jeg er så forpustet, at jeg ikke kan. Frygt kun ikke, jomfru – jeg kender en modgift for denne pilegift, og jeg skal snart være her tilbage igen med salven. Men hvis I har eders liv kært, så sørg for, at bindet ikke bliver løsnet, selv om det piner jer nok så meget!"

Med disse ord ilede han hurtigt bort.

Aziel satte læberne til såret for at suge det ud.

"Nej," sagde hun med svag stemme og søgte at trække hånden til sig, "det må ikke ske – giften kan jo dræbe eder!"

"Det ser jo ud, som om den var bestemt for mig," svarede han; "så selv om det værste skulle ske, tager jeg kun mit eget."

Straks derefter bad han Elissa om at holde hånden op over sit hoved, hvorpå han slog sine arme om hende og bar hende et hundrede skridt eller mere ud på den åbne plads.

"Hvorfor bærer I mig herud?" spurgte hun, mens hendes hoved hvilede op mod hans skulder.

"Fordi den, der afskød pilen – hvem det så ellers var – måske kan finde på at komme tilbage for at forsøge sin lykke anden gang, og herude på den åbne plads kan pilen ikke nå os."

Med disse ord lagde han hende ned i græsset og blev stående og så på hende.

"Hør mig, prins Aziel," sagde Elissa efter en stunds forløb, "den gift, hvormed disse sorte mennesker indgnider deres våben, er meget stærk, og med mindre Metems salve også er meget stærk, kan det let ske, at jeg skal dø. Men førend jeg dør, vil jeg gerne sige eder et par ord. Hvad bragte eder til dette sted i aften?"

"Et brev fra eder, jomfru!"

"Jeg ved det," sagde hun, "men det var dog ikke mig, som skrev dette brev. Det hele var en snare, som jeg antager er lagt for eder af kong Ithobal, der vil bringe eder døden enten på denne måde eller en anden. Et af hans sendebud bestak min tjenestekvinde til at overbringe brevet. Dette har jeg nylig fået at vide af Metem, og da jeg anede uråd, ilede jeg herned for om muligt at frelse eder."

"Ja, men hvorledes kunne I vide, hvad det var, der truede mig, jomfru?"

"Jeg fik det at vide på en sælsom vis, prins."

I få ord fortalte hun ham derefter sin drøm.

"Det er i sandhed såre sælsomt, at I således i en drøm er blevet advaret om min fare!" sagde han forbavset og halvt tvivlende.

"Så sælsomt, prins, at I ikke tror mig!" svarede Elissa. "Jeg ved godt, hvad I tænker. I tænker, at en kvinde, til hvem I i morges talte sådanne ord, som kvinder vanskeligt tilgiver, blev hadefuld, tørstede efter hævn og undfangede en plan til at myrde eder, men da det kom til stykket, så fortrød hun, hvad

hun havde i sinde, eftersom hun dog er en kvinde. Men således forholder det sig alligevel ikke, og det kan Metem bevise eder."

"Jomfru, jeg tror eder uden at høre Metems vidnesbyrd!" sagde han. "Men derved bliver det jo endnu mere sælsomt, hvad der er sket, for når I ikke har gjort mig noget ondt, hvor kan det da være, at I for at skærme mig for faren indskød eders fine jomfruhånd mellem pilen og ham, der irettesatte eder med hånende ord?"

"Det var ved et tilfælde," svarede hun svagt. "Jeg erfarede sammenhængen og løb hid for at advare eder. Da så jeg pilen komme flyvende lige mod eders hjerte og søgte at gribe den, men så gennemborede den min hånd. Det var tilfældigt, ligesom det vel også var tilfældigt, at jeg drømte om eders fare."

Dermed faldt hun i afmagt.

8. Aziel trolover sig

Lige straks frygtede Aziel, at giften havde øvet sin virkning, og at Elissa var død; men da han lagde sin hånd på hendes hjerte, mærkede han dog, at det slog svagt, og vidste da, at hun kun var faldet i afmagt. Det kunne slet ikke gå an at forlade hende for at hente vand eller søge anden hjælp; for han turde ikke slippe bindet, som var snæret om hendes håndled. Derfor væbnede han sig med tålmodighed, knælede ned ved hendes side og afventede Metems tilbagekomst.

Hvor skønt var dog ikke hendes blege ansigt, som han så det der, belyst af månen og indrammet i det mørke hår! Og hvor sælsom havde ikke hendes fortælling været om denne drøm, hun havde haft – en drøm, som bevægede hende til at opfange morderens pil med sit eget legeme for at frelse ham! Der var vel nok mange, som ikke ville tro dette; men han følte, at det var sandt – han følte, at selv om hun ville, så kunne hun dog ikke lyve for ham, for, som han havde følt fra den allerførste gang, de sås, deres sjæle var åbne for hinanden. Ja, efter at hun var blevet advaret om hans fare, havde hun givet sit liv for ham – for ham, der samme morgen havde kaldt hende "en lundenes pige og en barnemorderske", og det uden at hun fortjente det! Det havde jo Metem sagt. Hvorfor havde hun gjort dette, hvis det ikke var, fordi hun elskede ham, ligesom – han elskede hende!

Aziel kunne ikke længere føre sig selv bag lyset – således var sandheden. Allerede aftenen før, da Issachar dadlede ham, havde han følt det, skønt han den gang ikke havde villet tilstå

det for sig selv; men nu i aften vidste han, at hans skæbne havde fundet ham.

Folk ville naturligvis sige, at han efter mændenes almindelige sædvane var blevet vundet af et kønt ansigt, en smuk skikkelse og en modig, opofrende handling. Men det var ikke således. Det var noget mere, end det blotte udvortes, dettes værk og attributter, der drog ham mod denne kvinde – noget, han hverken kunne forstå eller gøre rede for (med mindre forklaringen var den samme, som Issachar fandt i sin drøm), men som han dog havde følt og været sig bevidst lige fra den første gang, han så hendes ansigt. Det var muligt, ja det var endog sandsynligt, at hun, førend der var forløbet en time, var kommet uden for hans rækkevidde og var steget ned i dødens skyggedale, hvor han ikke foreløbig kunne følge hende. Men dog vidste han, at forvisningen om, at hun aldrig kunne blive hans, ikke ville berøre den kærlighed til hende, som brændte i hans hjerte, for hans attrå efter hende var ikke blot og bar jordisk begær.

Aziel bøjede sig ned over den bevidstløse pige og betragtede hende så indgående, at hans læber næsten berørte hendes, og det var, som om hans ånde, der berørte hendes pande, gengav hende livet.

Hun begyndte at røre sig, og straks derefter åbnede hun sine øjne og stirrede på ham en stund, vist og betydningsfuldt, ligesom han stirrede på hende.

Han sagde ikke et ord, for det var, som om hans læber var slået med tavshed; men hans hjerte sagde: "Jeg elsker dig, jeg elsker dig!" og hendes hjerte hørte det, for hun hviskede tilbage:

"Betænk, hvem og hvad jeg er."

"Det betyder intet, for vi er én," svarede han.

"Betænk," sagde hun igen, "at jeg måske snart er død og tabt for dig."

"Det kan ikke ske, for vi er én," svarede han, "én har vi været, én er vi i dag, og én skal vi vedblive at være igennem al evighed."

"Prins," sagde hun atter, "endnu en gang og for sidste gang siger jeg: Betænk dig vel, for det kommer mig for, at dine ord er sande, og at hvis jeg tager imod det, som du i aften tilbyder mig, da vil det blive for evigt og altid."

"Lad det blive for evigt og altid," sagde Aziel og bøjede sig nærmere ned mod hende.

"Ja, lad det blive for evigt og altid," gentog hun og løftede sine læber op mod hans.

I den stille, månelyse have gav de således hinanden deres tro.

"Jomfru," sagde en stemme tæt ved dem – Metems stemme, "jeg beder jer, lad mig forbinde eders hånd, for der er ingen tid at spilde."

Da Aziel skottede op, så han fønikeren bøje sig over dem med et spottende smil og bag ved ham en høj skikkelse. Det var Issachar, der med hænderne lagt over kors på brystet betragtede dem.

"Hellige Issachar," vedblev Metem ondskabsfuldt, "vær så god at holde jomfruens hånd, for det ser jo ud, som om prinsen her kun kan tage vare på hendes læber."

"Nej," svarede levitten, "hvad har jeg at skaffe med denne Astartes datter? Helbred hende, om I kan, og hvis I ikke kan, så lad hende dø, for så skal en snublesten blive fjernet fra denne

tåbes fødder." Dermed sendte han Aziel et strengt straffende blik.

"Hvis denne omtalte sten ikke havde været, da ville denne tåbe nu have ligget med næsen i vejret. Gid guderne sende mig en sådan sten, hvis nogen sinde en sort dværg skulle få i sinde at sende en forgiftet pil efter mig," svarede Metem, mens han havde travlt med sit lægemiddel. Derefter tilføjede han: "Prins, spild ikke tiden med at svare ham, men hold jomfruens hånd op mod lyset."

Aziel gjorde, som han sagde, og da Metem havde vasket såret ud med vand, gned han det ind med en salve, der voldte Elissa en så brændende smerte, at hun stønnede højt.

"Bær smerten med tålmodighed, jomfru," sagde han, "for hvis giften ikke allerede er trængt ind i jert blod, så vil denne salve æde den bort."

Derefter bragte de hende tilbage til slottet, idet de halvt ledte og halvt bar hende. Her overgav Metem hende til hendes faders omsorg og fortalte ham så meget af det, der var sket, som han anså for klogt, samt rådede ham til ikke at sige det til nogen.

Ved slottets udgang talte Issachar imens til Aziel.

"Drømte jeg, prins," sagde han, "eller hørte mine øren virkelig, at I fortalte denne afgudsdyrkerske, at I elskede hende for evigt og altid, og så mine øjne virkelig, at I kyssede hendes læber?"

"Det synes jo, som I hørte og så disse ting, Issachar," sagde Aziel og lagde sit ansigt i hårde, strenge folder. "Og hør så endvidere dette, hvorefter jeg beder eder lade mig være i fred, hvad mit forhold til jomfru Elissa angår: Om det på nogen måde er muligt, da vil jeg gøre hende til min hustru, og hvis det

ikke er muligt, da vil jeg, i det mindste så længe hun er i live, ikke se til nogen anden kvinde."

"Det er i sandhed herlige tidender for mig, prins, mig, som er sat til at våge over eders velfærd. Men det kan I også være vis på, at hvis jeg kan forhindre det, da skal I aldrig komme til at knytte eders liv til denne hedenske troldkvinde."

"Issachar," svarede prinsen, "jeg har tålt meget af eder, fordi jeg ved, at I, hvad I så ellers gør, elsker mig og har været mig i faders sted. Men nu er det min tur at advare eder: forsøg ikke at berede ondt for Elissa, for når I rammer hende, rammer I også mig, og et sligt slag kunne føre hævn efter sig."

"Hævn!" spottede levitten; "jeg frygter kun én hævn, og det er ikke eders, og hellere lytter jeg til kærlighedens hvisken, når pligten har anvist mig den vej, ad hvilken jeg skal vandre. Hellere vil jeg se eder død, prins Aziel, end lokket ned i Gehenna af hin troldkvindes onde kunster."

Førend Aziel kunne svare på dette, vendte Issachar om og forlod ham.

Da Issachar fuld af bitterhed og fortrydelse begav sig op til sit kammer, gik han forbi døren til Elissas værelser og mødte her Metem, som kom ud derfra.

"Vil kvinden leve?" spurgte han.

"Ja, vær kun rolig, hellige Issachar, jeg tror nok, hun vil leve, det vil da sige, hvis bindet ikke løsnes. Jeg går nu for at melde dette til prinsen."

"Med glæde ville jeg give hundrede guldsekler til den, der bragte mig den tidende, at det var løsnet, og at kvinden var

faret ned til sin fader Beelzebub," udbrød levitten med stor lidenskab.

"Smukke ord for en hellig mand," sagde Metem og påtog sig en forbavset mine. "Nu vel, Issachar, jeg vil gøre så at sige, hvad det skal være for at tjene penge, men at løsne hint bind ville være det samme som mord, og det kan jeg ikke bevæge mig selv til, hverken for at vinde guld eller eders gunst."

"Tåbe," svarede Issachar, "bad jeg eder vel om at øve mord? Slige våben kæmper jeg ikke med; lad kvinden leve eller dø, som Herren har bestemt det. Men træd med ind i mit kammer, for jeg ønsker at tale med eder; for I er jo en snild mand og vel bevandret i alle et hofs krogveje. Hør nu: Jeg elsker denne prins Aziel, for jeg har opdraget ham fra hans barndom, og han har været som en søn for mig, der ikke selv har nogen. Desuden er jeg sendt med herned til dette afskyelige land for at vogte og bevare ham mod al sjæleskade, og for alt det, der måtte hænde ham, skal jeg aflægge regnskab. Og hvad er der nu hændet? Denne kvinde Elissa har ved sine trolddomskunster –"

"Så sagte, Issachar – hvilken trolddom behøver hun, når hun har sådanne læber og øjne?"

"Ved sine trolddomskunster, siger jeg eder, har hun besnæret ham således, at han nu sværger, han vil ægte hende."

"Ja, hvad så, Issachar? Han måtte komme til at rejse langt, før han fandt så yndig en kvinde."

"Hvad så? spørger I. Men tænker I da ikke på, hvem han er? Hvad så? Når I kender hans tro og ved, at denne fagre afgudsdyrkerske vil udtørre den og få ham til at bortkaste sin sjæl? Hvad så? Når I med eders egne øren hørte ham tilsværge

hende, at han ville elske hende gennem hele livets og dødens dyb? Menneske, er I da afsindig?"

"Nej, men der var vel dem, der ville sige, at I er det, hellige fader, I, som glemmer, at jeg også har den tro, som I således skælder ud. Men hvad enten det nu er for det gode eller det onde således står sagerne nu. Hvad var det så ellers, I ville mig?"

"Jeg vil have, at I skal gøre det til en umulighed, at prins Aziel tager denne kvinde til sin hustru. Ikke ved mord – nej, på ingen måde, for der står skrevet: 'Du skal ikke ihjelslå', men ved at mage det således, at hun kommer til at ægte kong Ithobal eller også ved at rejse andre hindringer, som I formener og finder er tjenlige."

"'Du skal ikke ihjelslå' siger eders lov; men sig mig nu, Issachar, siger den også, at du skal overgive en kvinde til en skæbne, som hun holder for at være værre end døden? Uden tvivl er dette tåbeligt af hende, og vi burde vel ikke ænse en sådan kvindes dårskaber, men denne har nu en gang en såre stærk vilje, og jeg tvivler på, at alle denne stads ældste vil formå at bringe hende levende i kong Ithobals arme."

"Det er mig ganske ligegyldigt, Metem, om hun ægter Ithobal, eller hun ikke ægter ham, når jeg undtager det, at jeg ikke lider denne hedenske mand, hvorfor jeg ville glæde mig, hvis hendes ondskab og trolddom kunne bringe ødelæggelsen over ham. Men det, jeg vil have eder til at gøre, er at forhindre hende i at ægte Aziel. På hvad måde dette skal ske, vil jeg overlade til eder selv."

"Og hvilken betaling skulle jeg så have for denne tjeneste, hellige Issachar?"

Jøden tænkte sig om og svarede så:

"Hundrede guldsekler."

"To hundrede guldsekler," svarede Metem eftertænksomt, "ja, jeg er vis på, at I sagde *to* hundrede, Issachar. I det mindste vil jeg da ikke arbejde for mindre, og det er endda en såre lille sum, når der ses hen til, at jeg for at tjene den skal påtage mig den store synd at adskille to elskende hjerter. Men jeg ved godt, at I har ret, og at dette ville være et dårligt ægteskab for prins Aziel og også for jomfru Elissa, der jo i så fald dag for dag og år efter år ville komme til at lide under eders bebrejdelsers svøbe, Issachar. Derfor vil jeg også gøre mit bedste, ikke for pengenes skyld – nej, langt fra, men fordi jeg heri ser en pligt, der påhviler mig. Se nu, her er pergament, giv mig så lampen, at jeg kan skrive beviset."

"Mit ord er vel eder tilstrækkelig forskrivning," svarede levitten stolt.

Metem så på ham. "Uden tvivl," sagde han, "men I er jo gammel, og dette her er – et råt land, hvor der let kan hænde eder et eller andet ulykkestilfælde. Alligevel ville vor aftale tage sig ilde ud, hvis den blev opsat skriftligt, og, som I siger, eders ord er tilstrækkelig forskrivning. Men husk så på, Issachar, to hundrede sekler med renter, beregnet til to sekler hver måned. Så – nu er I sikkert træt, hellige Issachar, af at lægge planer for andres velfærd, og det samme er jeg. Derfor farvel, og guderne skænke eder gode drømme."

Levitten så efter ham, da han gik, og mumlede ved sig selv:

"Ve, at jeg skal være nødt til at nedværdige mig til slig handel med en sådan skalk, men det er for din skyld og for din sjæls skyld, o, min søn Aziel. Jehova føje det så, at hverken din skæbne eller min må blive for hård at bære!"

De to første dage efter denne nat lå Elissa næsten stadig bevidstløs, og de fleste troede, at hun ville dø. Men da Metem så hende morgenen efter, at hun var blevet såret, og lagde mærke til, at hendes arm kun var lidt ophovnet og ikke var blevet sort, forsikrede han, at hun sikkert ville leve, hvad så end stadens læger ville påstå. For denne forsikring velsignede Sakon, hendes fader, og Aziel ham, men Issachar sagde intet.

Da fønikeren tidligt den næste dag gik over torvepladsen, blev han tiltalt af en gammel, sort kvinde, som han ikke kendte.

Hun sagde, at hun havde et budskab til ham fra kong Ithobal, som lå i lejr uden for byen, og som ønskede at se de købmandsvarer, som han havde bragt med sig fra Tyrus' kyster.

Nu havde Metem allerede solgt alle sine barer med stor fortjeneste, men da han dog nødig ville gå glip af denne lejlighed til yderligere vinding, købte han nye af sine købmandsfæller, ladede to kameler med dem og begav sig ud til Ithobals lejr, ridende på et muldyr.

Ved middagstid nåede han ud til lejren. Den var rejst i nærheden af en flod og midt i en prægtig skov, og Metem lagde mærke til, at der i et af træerne, som ikke stod langt fra Ithobals telt, hang liget af en sort dværg.

"Se der hans skæbne, som sigter på bukken og rammer hinden. Ja, jeg har også altid sagt, at mord var et farligt spil, såsom blod altid kræver blod," tænkte Metem, idet han red hen imod teltet.

I dets dør stod kong Ithobal, og han så meget stor og skummel ud i sollyset. Metem steg af muldyret og bøjede sig med stor underdanighed for kongen.

"Kongen leve evindelig," sagde han, "den store konge, kongen, mod hvem alle andre konger på jorden kun er som de små guder mod Baal eller som de små stjerner mod solen."

"Rejs dig og ti med din smiger," sagde Ithobal kort. "Måske er jeg nok større end de andre konger, men du synes det alligevel ikke."

"Når kongen siger det, må det vel være således," svarede Metem roligt. "En kvinde sagde mig hist inde på stadens torv, at kongen ønskede at købslå med mig. Derfor har jeg nu hidbragt de bedste af mine varer, kostbare sager, som jeg under store farer og mange besværligheder har bragt hid fra Tyrus." Med disse ord pegede han på de to kameler, der var belæssede med de simple varer, som han havde købt, hvorefter han begyndte at læse mængden og beskrivelsen af dem op fra sine tavler.

"Hvilken værdi vil du så anslå det hele til, købmand?" spurgte Ithobal.

"Hvis det var landets købmænd, der spurgte, ville jeg anslå det til så meget," svarede Metem og nævnede en stor sum. "Men da det er eder, o, konge, vil jeg kun sige så meget." Dermed nævnte han det dobbelte af den sum, han selv havde givet.

"Det vil jeg gerne give eder," svarede Ithobal ligegyldigt, "jeg vil ikke prutte med eder. Skønt eders pris er meget stor, skal min skatmester dog straks afveje eder guldet."

Der blev et øjebliks pause, så sagde Metem:

"Træerne her i eders lejr bærer onde frugter, o konge. Tør jeg spørge eder, hvorfor hin lille, sorte abe hænger derhenne?"

"Fordi han søgte at øve mord med sine forgiftede pile," svarede Ithobal skummelt.

"Og fejlede. Nu vel, det må da være eder en trøst at vide, at han fejlede, når det var en af eders folk, han sigtede efter. Det er ellers besynderligt – der var en eller anden ubekendt skalk, som også hist ovre i slottets have søgte at begå et mord i aftes, ligeledes med en forgiftet pil. Jeg siger søgte, skønt jeg ganske vist endnu ikke er vis på, at hans forsæt ikke lykkedes."

"Hvad!" udbrød Ithobal, "hvad –" men her standsede han.

"Nej, konge, prins Aziel blev ikke ramt; jomfruen Elissa tog den forgiftede pil gennem sin hånd og ligger derfor nu mellem liv og død. Jeg har påtaget mig at helbrede hende, og hvis jeg ikke havde været så vel bevandret i lægekunsten, så ville hun nu have ligget stiv og sort – som den skalk, der afskød pilen."

"Frels hende," sagde Ithobal med hæs stemme, "og jeg vil betale eder en lægeløn af et hundrede unzer i rent guld. Ak, havde jeg blot vidst det, da skulle den kejtede karl ikke have fået så let en død."

Metem fremtog sin tavle og opskrev den nævnte sum.

"Vær ubekymret, o, konge," sagde han, "jeg tror nok, at jeg skal tjene lønnen. Men når jeg skal tale ganske oprigtigt, så ser denne sag ikke synderlig vel ud, og eders navn bliver nævnt i forbindelse med den. Der siges også, at eders søskendebarn, den store karl, som prins Aziel fældede, havde af eder fået det hverv at bortføre en vis jomfru."

"Da siges der løgn i Zimboe; men det er da heller ikke første gang," svarede Ithobal koldt. "Men hør nu, købmand, jeg har flere spørgsmål at stille eder. Tror I, at prins Aziel vil møde mig i tvekamp, hvis han får lov til at vælge våbnene?"

"Uden tvivl, og – tilgiv mig, at jeg siger det – fælde eder, som han fældede eders søskendebarn, for han er en øvet fægter, som

har lært sin kunst til gavns i Ægypten, hvor den står på et såre højt trin, og eders styrke vil slet ikke kunne nytte jer noget imod ham. Men eders spørgsmål er jo ellers allerede besvaret, for som prinsen sikkert med stor glæde ville kæmpe mod eder, så vil Sakon dog ikke tillade det. Har I ellers andet at bede mig om, konge?"

Ithobal nikkede og sagde:

"Hør mig, købmand. Jeg kender eders rygte fra gammel tid og ved, at I elsker guldet og vil gøre meget for at vinde det, samt at I er mere snu end nogen sjakal mellem bjergene. Hvis I vil gøre mig til vilje, så skal I få mere rigdom, end I nogen sinde før i eders liv har vundet."

"Dette tilbud lyder skønt i en fattig mands øren, konge, men det kommer an på, hvad der er eders vilje."

Ithobal gik hen til teltets dør og befalede de livvagtskarle, der stod udenfor, at de ikke måtte tilstede nogen at komme så nær til teltet, at de kunne høre, hvad der blev sagt derinde. Derefter vendte han tilbage og sagde:

"Jeg skal fortælle eder det, men tag eder vel i vare for at forråde mine anslag både i denne og andre henseender, for jeg har skarpe øren og en lang arm. I ved jo, hvorledes sagerne står mellem mig og jomfru Elissa samt hendes fader, Sakon, og staden, han råder over. De står således: Med mindre hun ikke inden otte dage bliver givet mig til ægte, har jeg svoret at påføre Zimboe krig. Ja, og jeg vil også gøre det, for mine store stammer er allerede, fyldt af had mod de hvide mænd, i færd med at fylke sig under mine bannere i ti hære, som hver er ti tusinde mand stærk. Lad dem først være kommet ind under hine mure, da skal Zimboe, guldets stad, før de forlader den,

ikke være andet end en grushob og en bolig for døde. Således skal min hævn blive; men hellere søger jeg kærlighed end hævn, for hvad vil det både mig at slagte hele dette folk af købmænd, når – hvad der såre let kan ske under en sådan krigs hændelser – jeg dog mister hende, hvis skønhed skal blive mine kroners krone, og hvis elskov skal gøre mig til den største blandt de store?

Derfor, Metem, ønsker jeg, om sligt kan ske, at vinde hende uden krig. Lad så kun krigen komme bagefter, som den sikkert vil, for tiden er snart moden til det. Og skønt hun vendte sig fra mig, så ville jeg allerede have haft hende her hos mig, om denne prins Aziel ikke havde været, som hun traf på så sælsom en vis og straks lærte at elske. Men nu er sagen blevet langt vanskeligere. Ja, så længe prins Aziel kan tage hende til viv, er den vel nærmest umulig, såsom ingen trussel om krig eller ødelæggelse kan vende en kvindes hjerte fra det, hun attrår – for til det vil hun flyve. Derfor beder jeg eder –"

"Tilgiv mig, herre konge," afbrød Metem ham, "jeg ser, at I ligesom eders rival er så besat af denne kvindes skønhed, at I i alt, hvad der vedrører hende, ganske har mistet eders forstands brug. Jeg vil skåne eder for at sige ord, som jeg måske ikke ønsker at høre på, og som I måske vil fortryde, når eders sind atter er kommet i ligevægt. I fald I stod i begreb med at bede mig om at forårsage eller forberede prins Aziels død, da ville I bede mig forgæves, ja, og det selv om I var villig til at betale mig guld i bjergevis og hele kamelladninger af ædelstene. Med mord vil jeg intet have at skaffe, og desuden er prinsen, eders rival, min ven og herre, og ham vil jeg aldrig skade. Ydermere vil jeg lade eder vide, at efter sidste nats hændelse vil ingen kunne

komme ham nær og krumme et hår på hans hoved, eftersom han både ved dag og nat bliver beskærmet af to krigere."

"Som vil bruge en kvindes legeme til skjold for ham," sagde Ithobal med bitterhed. "Men I taler alt for hastigt; det var ingenlunde min hensigt at bede eder om at dræbe denne mand, ja, ikke engang at forårsage hans død, for jeg ved jo, at det ville være til ingen nytte. Nej, langt hellere vil jeg bede eder mage det så, at han ikke kan ægte Elissa. Hvorledes I opnår dette, bryder jeg mig ikke om, når blot der ikke tilføjes hende nogen fortræd. I kan bortføre ham eller ophidse staden imod ham, som den, der ikke kan undgå at påføre staden krig, og bevirke, at han bliver sendt tilbage til det store hav, eller bestikke Els præster til at skaffe ham af vejen, eller hvad I ellers vil, når blot I for bestandig skiller ham fra denne kvinde. Sig mig, købmand, er I villig til at påtage eder dette arbejde, eller skal mit guld gå andetsteds hen?"

Metem betænkte sig nu en stund; derpå svarede han:

"Jeg tror nok, at jeg vil påtage mig det, konge; det vil da sige, hvis vi kan komme overens om vilkårene, men om jeg får held til det, er jo en anden sag. Jeg vil påtage mig det, ikke alene fordi jeg stræber efter at berige mig, men også fordi jeg og andre, der tjener prinsen, tykkes, at det er såre ilde, at denne prins Aziel, hvis blod er det mest kongelige i hele verden, uden sin farfaders, den store Israels konges samtykke, skulle ægte datteren af en fønikisk underkonge, hvor yndig og skøn hun så ellers måtte være. Desuden elsker jeg også hin stad, som jeg nu har kendt i fyrre år, og såre nødig ville jeg se den styrtet ind i en blodig krig og måske blive ødelagt, fordi en vis mand ønsker sig

en vis kvinde til hjertenskær. Men hvis mit anslag nu lykkes, hvad vil I da give mig?"

Ithobal nævnede en stor sum.

"Konge," svarede Metem, "I må fordoble den, for den sum, I der nævner, må jeg nødes til at bruge til bestikkelser. Desuden må I give mig guldet nu straks, før jeg forlader lejren, for ellers vil jeg intet foretage mig."

"For at I kan stjæle det – og intet udrette," lo Ithobal harmfuldt.

"Nå, som I vil, konge. Jeg har nævnt mine betingelser, hvis de ikke behager eder, nuvel, så lad mig gå. Men hvis I går ind på dem, så vil jeg underskrive en forsikring om, at hvis jeg ikke i løbet af otte dage gør det umuligt for prins Aziel at ægte jomfru Elissa, så må I fordre så meget af guldet tilbage, som jeg ikke kan bevise er blevet anvendt i eders tjeneste, og hvad fønikeren Metem har skrevet under på, er hidtil aldrig blevet betvivlet. – Nej, når jeg tænker mig rigtigt om, vil jeg lære klogskab af levitten Issachar og ikke låne hånd til noget skriftligt, som det ville pine mig, at andre kom til at læse. Konge, mit svorne ord må være eder nok. Og der er endnu en anden ting: krigen vil måske snart bryde ud, eller jeg kan blive tvunget til at flygte. Derfor forlanger jeg af eder et pas, forseglet med eders eget segl, og som kan sætte mig i stand til med tyve mand og alt mit gods og mine skatte at drage midt ind mellem alle eders krigere. Desuden skal I tilsværge mig ved den store ed, at I vil give alle eders høvdinge og høvedsmænd besked om dette pas, så at de kan handle derefter, når de ser det. – Går I ind på disse vilkår?"

"Jeg går ind på dem," sagde kongen efter at have tænkt dig lidt om.

Samme aften vendte Metem tilbage til staden Zimboe, men de, der førte hans to kameler, ænsede ikke, at de nu i stedet for købmandsvarer var belæsset med guld og ædelstene.

9. Hilsen til Astarte

Da Metem tog imod bestikkelse både fra Issachar og Ithobal, for at han skulle finde på midler til at gøre forbindelsen mellem Aziel og Elissa umulig, havde han allerede udtænkt sin plan. Det var en plan, der, hvis den lykkedes, efter hans mening ville tjene til de elskendes sande velfærd, samtidig med at den ville skille dem for bestandig.

Man vil erindre, at Elissa havde forklaret prinsen, at når vor frue Astarte var død, skulle en forsamling af præster og præstinder træde sammen for at vælge en ny, der kunne udfylde den ledige plads. Denne ny vor frue kunne godt gifte sig, ja, man ventede, at hun ville gøre det, men hendes ægtemand måtte antage titlen *Shadid* og derefter, så længe han levede, bestride embedet som Els yppersteпræst.

Metem tænkte derfor, at hvis han kunne opnå at få Elissa valgt til at være den ny vor frue Astarte, så ville det blive en umulighed, at hun kunne ægte prins Aziel. Thi for at ægte hende måtte han da afsværge sin egen tro – en ting, som ingen jøde kunne antages at ville gøre – og lade sig gøre til en inkarnation af én, han måtte betragte som en falsk gud eller en djævel.

Det var ikke alene deres ægteskab, men også enhver fremtidig fortrolighed, der ville umuliggøres på denne måde, for på dette punkt var fønikernes lov, der ellers på mange områder var såre slap, overordentlig streng. Ja, så streng var den, at hvis vor frue Astarte blev fundet alene med en fremmed mand, da skulle både hun og han lide døden.

Grunden til denne strenghed var, at hun ansås for at repræsentere gudinden, mens hendes mand *Shadid* repræsenterede guden, og derfor blev enhver tvivlsom opførsel fra hendes side en syndig fornærmelse mod himlens mægtige guddomme, en fornærmelse, der kun kunne sones ved den uværdige menneskeblevne guddoms død.

At denne lov ikke var blot formel, men også virkelig blev udført, var blevet vist ved et tilfælde, der var indtruffen et hundrede år før Elissas fødsel, da en vor frue Astarte var blevet henrettet, fordi hun havde begået den nævnte forseelse, idet hun var blevet nedstyrtet fra den øverste top af stenbefæstningen, der ragede op over templet.

Alle de religiøse forhold og sædvaner var vel bekendte for Metem, som derfor mente ved hjælp af dem at få oprejst en uoverstigelig mur mellem prins Aziel og jomfru Elissa, hvis han kunne få denne sidste udråbt til vor frue Astarte. På denne måde ville hun og også få en slags erstatning for giftermålet med prinsen, idet valget ville skænke hende den højeste værdighed og den største ære, som nogen kvinde i staden kunne opnå. Desuden ville valget bringe hende uden for Ithobals rækkevidde, eftersom hun som vor frue Astarte var berettiget til uden hindring at vælge, hvem hun ville, til sin husbond, forudsat, at han var af ægte hvid afstamning, hvilket Ithobal, som allerede anført, ikke var.

Efter nøje at have overvejet sagen og være kommet på det rene med, at det, han havde i sinde, ikke alene ville være til gavn for hans egen pung, men også til varigt bedste for alle dem, sagen angik, tog Metem, opfyldt af hellig nidkærhed, fat på

værket med al den snuhed og ihærdighed, der var ejendommelig for hans race.

Det var ikke noget let arbejde, for den afdøde vor frue Astarte havde efterladt sig en datter ved navn Mesa, og skønt hun havde fjender og rivaler, så var det dog den almindelige mening, at flertallet af præsterne og præstinderne ville vælge hende til moderens efterfølgerske. Valget skulle finde sted inden to dages forløb, men uden at lade sig skræmme hverken af den sparsomme tid, der var ham levnet, eller andre vanskeligheder, begyndte Metem straks, uden at Elissa eller hendes fader havde mindste anelse om det, at virke for den førstnævntes valg.

Først vandt han ved en meget stor pengesum eks-shadiden, den afdøde vor frue Astartes mand, for sin sag. Tilfældet ville netop, at denne værdige herre var uenig med sin datter, og derfor var det naturligt, at han foretrak at se en fremmed valgt i stedet for hende, især da han nærede det håb, at den nye vor frue Astarte uanset hans fremrykkede alder ville bevare hans stilling for ham ved at vælge ham til ægtemage.

Alle Metems øvrige intriger behøver vi ikke her at følge eller anføre; penge spillede en rolle i de fleste af dem, skinsyge og mishag i andre. Der var også nogle få, som han vandt for sagen ved at minde dem om Elissas store skønhed og visdom og ved at påvise, hvor udmærket hun egnede sig for denne værdighed, idet han anførte den åbenbaring, hun for nylig havde haft i templet.

De mægtigste forbundsfæller fandt han imidlertid iblandt stadens rådsherrer. Over for disse stormænd gjorde han gældende, at Elissa var en kvinde af stor karakterstyrke, og af den grund ville hun sikkert aldrig gå ind på at lade sig tvinge til

ægteskab med kong Ithobal, selv om dette skulle medføre en blodig og fortvivlet krig for staden. Desuden huskede han dem på, at hendes fader stod således under hendes indflydelse, at man sikkert ikke kunne formå ham til at udøve noget tryk på hende. Det var derfor tydeligt, at den eneste udvej af disse vanskeligheder var at få Elissa valgt til vor frue Astarte. Dette ville være et tilstrækkelig gyldigt svar på den vilde konges bejlen, såsom gudinden ikke kunne tvinges til at ægte nogen anden end den, hun selv ville, og selv Ithobal, der frygtede for himmelens vrede, ville gyse tilbage for at øve vold imod hende.

Da han havde vundet dem, begyndte han at bearbejde Sakon selv, efter at han først havde ladet ham tilsværge sig tavshed. Overfor ham brugte han de samme argumenter, som han havde anvendt over for rådsherrerne. Hertil føjede han den betragtning, at hvis underkongen ønskede at se sin datter gift med prins Aziel, så ville et sådant giftermål, hvor tiltalende det så kunne se ud, dog sikkert pådrage ham Ithobals vrede og had straks og rimeligvis senere hen forviklinger og fjendskab med Ægyptens og Israels konger og gennem dem med Tyrus.

Idet Metem således spillede på mange strenge, arbejdede han uafladeligt hen mod det samme mål, så at han, da valgets time endelig oprandt, kunne afvente dets udfald med et sikkert håb om, at dette ville blive efter hans ønske.

Det var den samme eftermiddag, at Aziel for første gang, efter at Elissa i sin hånd havde taget den pil, der var bestemt for hans hjerte, fik lov til at se prinsessen.

Nu var det endelig blevet klart for alle, at hendes helbredelse var sikret, omendskønt hun endnu ikke var kommet til kræfter, og hendes højre arm og håndled endnu var stive og

opsvulmede. Et par af hendes tjenestekvinder sad ved deres arbejde bag en skærm i den bageste del af hendes værelse, men ellers var hun alene. Hun lå på en løjbænk i vinduesfordybningen. Aziel gik hen til hende, bøjede sig ned over hende og kyssede hendes sårede hånd.

"Nej," sagde Elissa og skjulte den under sin kjortels folder, "den er endnu sort og vanskabt af giften."

"Des mere grund til at jeg skulle kysse den, når jeg tænker på, hvorfor den er blevet således," svarede han.

Hendes øjne mødte hans, og hun hviskede:

"Ikke min hånd, men min pande, prins; for så vil jeg føle mig kronet."

Han trykkede sine læber mod hendes pande og svarede:

"Mit hjertes dronning er du allerede, og om denne trone end kun er ringe, så er den til gengæld sikker. Mit liv, som du frelste, er dit og skal aldrig tilhøre nogen anden."

"Jeg betalte blot en gæld," svarede hun, "men tal nu ikke mere om dette. Med glæde ville jeg være død for at frelse dig, men om et sådant valg traf dig, mon du da ville gøre det samme for mig?"

"Der er kun liden nødvendighed for at stille et sådant spørgsmål, Elissa. For din skyld ville jeg ikke alene dø, men jeg ville finde mig i at døje vanære – det, som er værre end død."

"Skønne og søde ord, Aziel," svarede hun smilende, "hvis værd vi skal erfare, når prøvelsens time oprinder, for jeg tror, at den *vil* oprinde. Du sagde mig nys, at du var min og ingen andens, men er det således? Jeg har hørt fortælle om en vis prinsesse af Khun, hvis navn blev nævnet i forbindelse med dit, sig mig, om

du vil, hvad var det, som fik dig til at foretage denne rejse til vor stad, der ligger så langt fra dit land?"

"Længslen efter at finde dig," svarede han smilende, men da han så, at hun vedblev at betragte ham med et spørgende blik, tilføjede han: "Nej, dette er sandheden, hvis du begærer at høre sandheden. Det er vel også det bedste, at jeg fortæller dig den, eftersom det synes, som om du allerede har fået noget af sammenhængen at vide. For nogen tid siden blev jeg efter min farfaders, Israels konges, vilje sendt til Faraos hof i Ægypten i en venskabelig sendefærd, og derfra skulle jeg ledsage en vis skøn prinsesse, mit søskendebarn, der ved en overenskomst mellem de to mægtige konger var blevet trolovet med en af mine farbrødre, en stor fyrste af Israel. Dette gjorde jeg også og viste prinsessen stor høflighed, men heller ikke mere. Men enden på dette blev, at da vi kom til Jerusalem, nægtede prinsessen at lade sig vie til min onkel, som hun var blevet trolovet med –" Her holdt han inde.

"Vær kun ikke for beskeden, min prins," sagde Elissa lidt skarpt, "bliv ved, jeg beder eder. Jeg har hørt, at prinsessen føjede noget til sit afslag."

"Ja, det gjorde hun, Elissa. Hun erklærede overfor kongen, at hun ikke ville ægte andre end mig, hvilket min farbroder blev såre harmfuld over, og beskyldte mig for at have spillet falsk spil, men det havde jeg på ingen måde."

"Endskønt prinsessen var så fager, Aziel. Men hvad sagde den store konge?"

"Han sagde, at da hun aldrig havde set den, hun var blevet trolovet med, så ville han ikke tillade, at hun blev tvunget til ægteskab med ham imod sin vilje. Men på det at hendes sind

kunne forblive upåvirket, befalede han, at jeg skulle sendes ud på en lang rejse. Således var hans dom, jomfru."

"Ja, men dog ikke den hele. Han tilføjede sikkert endnu nogle ord," sagde hun ivrigt.

"Han tilføjede," svarede Aziel med nogen nølen, "at hvis prinsessen, mens jeg var på rejse, skiftede sind og gik ind på at ægte min farbroder, så ville alt være godt; men når jeg kom tilbage fra rejsen, og hun ikke havde skiftet sind, men endnu holdt på, at hun ville ægte mig – da var det også godt, og skønt denne afgørelse huede min farbroder såre ilde, så måtte han dog finde sig i den og være tilfreds med det."

"Men jeg er slet ikke tilfreds med det, prins Aziel," svarede Elissa, idet tårerne vældede frem i hendes sorte øjne. "Jeg ved fuldt vel, at kvinden ikke vil skifte sind og tage en mand, der allerede er til års, og som hun hader, i stedet for en, som er ung og skøn, og som hun elsker. Derfor vil du, når du er kommet tilbage til Jerusalem, på kongens befaling ægte hende."

"Nej, Elissa," sagde han, "hvis jeg allerede er ægteviet, kan dette ikke ske."

"Jeg har dog hørt sige, prins, at I Israels land tager mænd flere end én hustru, samt at de også skiller sig ved dem, de har," svarede hun. Derefter tilføjede hun: "O, vend ikke tilbage dertil, for så vil jeg miste dig. Hvis du virkelig elsker mig, da bønfalder jeg dig, vend ikke tilbage."

Før Aziel kunne give svar på dette, opfangede hans øren en lyd af sang og musik. Han gik hen til vinduesåbningen og kiggede ud og så da en stor procession af Els præster og Astartes præstinder, klædt i deres festskrud og ledsaget af

byens stormænd, en stor folkeskare og mange spillemænd, skride hen over torvet mod slottets indgangsport.

"Hvad skal dette betyde?" udbrød han. Han havde næppe talt ud, før døren blev åbnet, og to pralende klædte herolder med guldbeslåede stave i hænderne trådte ind og kastede sig i støvet for Elissa.

"Vi hilser eder, ædle og gudbenådede herskerinde, Guds udvalgte frue!" råbte de med én røst. "Bered eder på at høre frydefulde tidender og at modtage dem, der kommer for at meddele eder dem."

"Frydefulde tidender," sagde Elissa. "Har Ithobal da taget sin bejlen tilbage?"

"Nej, frue, det er ikke om Ithobal, budbringerne kommer med tidender."

"Da kan jeg ikke modtage dem," sagde hun med bange anelser. "Jeg er endnu syg og svag, og jeg beder eder derfor have mig undskyldt."

"Nej, frue," svarede den ene herold, "det, som de har at meddele eder, vil helbrede eders sygdom."

Atter kom Elissa med indvendinger, men førend hun havde talt færdig, åbnedes døren atter, og han, der havde været den afdøde Astartes husbond, trådte ind, fulgt af præster og præstinder, af hendes fader, Sakon, og Metem samt mange andre stormænd.

"Hil eder, vor frue!" råbte de og bøjede sig dybt for "hil eder, Guds udvalgte frue!"

Elissa stirrede forvildet på dem.

"Tilgiv mig," sagde hun, "men jeg forstår eder ikke."

Men nu rejste han, der endnu var *Shadid*, indtil hans efterfølger var udnævnt, sig og tog ordet.

"Hør mig," sagde han, "og glæd eder, frue, over de store ting, der er timedes eder. Vid, o hellige kvinde, at præsterne og præstinderne i denne stad ved indskydelse af himlens herskere El og Astarte og ved at lyde oraklernes svar og varslernes pegen har sat eder på den høje plads, som døden har gjort ledig. Vi hilser eder som den, der nu skal være bolig for gudindens sjæl! Vi hilser eder vor frue Astarte!"

Dermed bøjede alle de tilstedeværende sig, så at deres pander berørte gulvet, og gentog som med én røst: "Vi hilser eder, vor frue Astarte!"

"Jeg har ikke søgt denne ære," mumlede hun i den stilhed, der fulgte på dette råb, "og jeg vil ikke tage imod den. Det tilkommer Mesa at bestige gudindens trone, lad hende tage eller, hvis hun ikke vil, da find en anden, som er mere værdig til det."

"Vor frue," sagde Shadid, "disse ord sømmer sig vel for eder, men det har behaget guderne at vælge eder og ej min datter, jomfruen Mesa, eller nogen anden kvinde, og gudernes valg kan ikke ringeagtes eller forkastes. Indtil døden rammer eder, er I og I alene den vor frue Astarte, som vi vil adlyde."

"Skal jeg da mod min vilje gøres til gudinde?" klagede hun og vendte sig mod Aziel som for at søge råd.

"Vil det behage eder at træde tilbage, prins Aziel," lød det nu med streng røst fra Shadid. "Husk vel på, at fra nu af må ingen mand tale til vor frue Astarte med undtagelse af den, som hun med navnet Shadid udnævner til sin husbond. Fra nu af må I

skilles, eftersom det ville volde hendes død, om I søgte hendes selskab."

Aziel og Elissa, der nu forstod, at en livsvarig adskillelse havde ramt dem som et skæbnens sværd, der havde søndret alle bånd, som var imellem dem, stirrede på hinanden i fortvivlelse. Men førend nogen af dem fik tid til at sige et ord, trængte præstinderne sig på et tegn fra Shadid sammen i en kreds om Elissa. Efter at have kastet et hvidt slør over hendes hoved brød de ud i en frydefuld hymne og førte hende, idet de halvt bar og halvt ledede hende, fra hendes kammer og hen til gudindens palads, der fra nu af skulle være hendes hjem, for der at sætte hende på gudindens trone.

Alle de tilstedeværende, deriblandt også tjenestekvinderne, sluttede sig til denne procession, og snart fandtes der ikke andre i værelset end Aziel, Metem og levitten Issachar, der hiddraget af sangen og musikken ubemærket var trådt ind.

"Trøst eder, prins," sagde fønikeren i en halvt spottende tone. "Hvis I og vor frue Astarte virkelig elsker hinanden så højt, da kan hun endnu blive eders, for I har kun at bøje knæ for El, så vil hun sikkerlig vælge eder til Shadid og husbond."

"Spot ikke Gud!" udbrød Issachar med stor strenghed. "Skal en Jehovas dyrker vel ofre til en djævel for at vinde en kvindes smil?"

"Det vil tiden vise," svarede Metem, idet han trak på skuldrene. "Så meget er i alt fald sikkert, at han ikke kan vinde hende på anden vis. Prins," tilføjede han i en helt anden tone, "hvis I har slige tanker, da beder jeg eder om at opgive dem, for i den henseende kan loven ikke lade sig bryde. Desuden talte manden sandt, når han sagde, at I ville volde vor frue Astartes

død, hvis I uden at være hendes husbond blev truffet alene sammen med hende."

Aziel ænsede imidlertid ikke hans ord; han vendte sig mod levitten og spurgte med rolig stemme:

"Er det dig, Issachar, som har spundet disse rænker for at adskille os? Om så er, da skal du komme til at angre, hvad du har gjort."

"Hør mig, prins," afbrød Metem ham, "det var ikke Issachar, der spandt rænker, for at jomfruen Elissa kunne blive valgt til vor frue Astarte, men mig, eller i det mindste hjalp jeg til med det. Skal jeg sige eder, hvorfor jeg gjorde det? Det var for at frelse eder og hende og om muligt også for at forhindre en stor krig. I kunne dog ikke ægte denne kvinde, som hverken hører til eders stamme, eders stand eller religion, og hvis I alligevel gjorde det, da ville det forårsage en krig, der ville berøve mange tusinde livet og denne stad dens rigdomme. Ej heller kunne I gøre hende til mindre end eders ægteviv, eftersom hun er af god byrd, og I er hendes faders gæst. For eders egen skyld var det derfor bedst, at hun blev stillet således, at hun kom uden for eders rækkevidde. For hendes skyld er det også bedst således, eftersom hun både er ærgerrig og født til at herske, og fra i dag vil hun for hele sin livstid blive forlenet med stor magt. Desuden ville hun, hvis dette ikke var sket, være blevet overleveret til denne vilde tyran Ithobal, som hun hader. For ham behøver hun næppe nu at frygte, thi vor frue Astarte kan ikke ægte nogen mand, der ikke er af ægte hvid byrd, og som hun ikke vælger af egen fri vilje. Det er en lov, som næppe engang Ithobal vover at bryde. Last mig derfor ikke, men tak mig, selv om eders hjerte for en kort stund må lide smerte."

"Ja, mit hjerte føler i sandhed smerte," svarede Aziel, "og selv om I synes, at eders ord er vise, så er de dog af den art, der ikke bringer nogen husvalelse, føniker. Måske har I arbejdet for min velfærd og for jomfru Elissas, eller, som den kræmmersjæl, I er, for eders egen fordel eller for begge – jeg ved det ikke og bryder mig heller ikke om at vide det; men så meget ved jeg, at I, og Issachar også, stræber efter at snære skæbnen ind i et væv af rænker. Dog skæbnen vil blive for stærk både for det og for eder. Jeg elsker denne kvinde, og hun elsker mig, fordi vor skæbne er således, og ingen bom, oprejst af menneskehænder, vil kunne formå at adskille os. Også en anden ting er jeg vis på, og det er, at I ved eders rænker neddrager de ulykker, I ville afværge, over os alle, for af dem vil fremgå krig og død og elendighed.

Og så for resten må hverken I, Metem, eller I, Issachar, tro, at jeg, som I har forrådt, eller den kvinde, som I har ødelagt med en storheds krone, hun ikke har eftertragtet, er blødt ler, som I kan forme efter eders vilje. Det er en anden hånd end eders, der dannede vor skæbnes kar, og ej heller kan I afholde vore læber fra at drikke den rene vin, som fylder det. Farvel." Og med en alvorlig hovedbøjning forlod han værelset.

Metem så efter ham, indtil han var forsvundet, så vendte han sig til Issachar og sagde:

"Jeg har haft min gode vinding, og I må betale eders pris, men nu bedrøver det mig alligevel at tænke på, at jeg har givet mig af med denne sag. Hvordan det går til, kan jeg ikke forklare, men det kommer mig for, at prinsen taler sandhed, og at selv vore snedigste rænker ikke mægter at adskille disse to, der var født til hinanden, om end det måske kan hænde, at det kun bliver i døden, vi vil forene dem. Issachar," vedblev han

med fast overbevisning, "jeg vil ikke tage mod eders guld, for det er blodpenge, jeg siger eder for sandt – *det er blodpenge!*"

"Tag det, eller tag det ikke, som I vil, føniker," svarede levitten; "jeg er meget vel fornøjet med, at løftet om det købte eder til at gøre mig denne tjeneste. Selv om prins Aziel skulle bøde for denne dags arbejde med sit unge liv, så er det dog bedre, at hans legeme ødelægges, end at hans sjæl fortabes for en kvindes hurtigt svindende skønhed. Hvad han nu end må tabe, så er hans sjæl dog frelst for ham, eftersom hine trolddomslæber er bragt uden for hans rækkevidde. En israelit kan aldrig ægte en menneskebleven Astarte, Metem."

"I siger nok så, Issachar, men jeg har dog set folk klatre højt for at plukke en sådan frugt. Ja, jeg har set dem klatre, selv når de vidste, at de måtte falde, før frugten blev nået."

Derefter gik han også og lod Issachar stå alene tilbage, opfyldt af en angst for fremtiden, der ikke var mindre virkelig, fordi han ikke kunne sige, hvad han frygtede for.

10. Sendefærden

Svag som hun var af den endnu næppe overståede sygdom og tillige halvt afmægtig af det stød, som hendes skrækkelige og uventede skæbne havde forvoldt hende, blev Elissa i triumf båret hen til det palads, som nu skulle være hendes. Rundt omkring hendes forgyldte bærestol dansede de prægtigt smykkede og letfærdige præstinder, mens de sang deres vilde hymner, der var halvt bakkantiske og halvt religiøse, og foran dem red Els præster, mens de raslede med deres bækkener og råbte: "Plads! Gør plads for den nyfødte præstinde! Gør plads for hende, hvis trone er den hornede måne!" Og rundt om hende kastede den store menneskemængde sig til jorden for hende i ydmyg tilbedelse.

Elissa blev båret i triumf. Som i en drøm hørte hun råbene og musikken, og utydeligt skimtede hun de dansende piger og den nedkastede menneskemængde. Men hele tiden følte hun tydeligt en dump, stikkende smerte i hjertet, og hendes hjerne, der knugedes af en ubestemt kval, kunne ikke fatte andet, end at der var hændet hende en stor og uoprettelig ulykke. Ja, hun var fortabt. For kun en kort time siden frydede hun sig over at være sammen med den mand, hun elskede, og som hun følte også elskede hende, mens der i hendes tanker fremsteg billeder, som viste hende, hvilket lykkeligt liv hun skulle føre sammen med ham langt borte fra denne stad og fra Astartes mørke og grusomme gudsdyrkelse. Og nu var hun på én gang selv blevet denne gudsdyrkelses øverste præstinde – denne gudsdyrkelse, som hun allerede havde lært at frygte, om ikke at hade. Som

dens præstinde var hun desuden, indtil døden befriede hende, for evigt skilt fra ham, som hun tilbad, og tillige afskåret fra håbet om at få del i det nye åndelige lys, som var begyndt at dæmre for hendes sjæl.

Elissa så på de skønne kvinder, der dansede og sprang omkring hendes bærestol, lyttede til deres guldsmykkers raslen, og mens hun lyttede og så, var det, som om hendes øjne fik evne til at se de dæmoner, som fandtes i dem. Ja, visselig, hun kunne se disse mørke og afskyelige væsener med skiftende ansigter, skrækkelige at se på og selv bærende i deres flammeøjne præget af en evig rædsel, og i hendes ører forvandledes lyden af deres gyldne halssmykker til klangen af slavelænker og torturinstrumenter. Ja, og der foran de dansende og i den røde støvsky, som hævede sig fra deres rappe fødder, fremtonede i dunkle omrids den dæmon, hvis øverste præstinde hun var blevet udvalgt til at være.

Se på hendes spottende, umenneskelige åsyn og hendes bryndefulde pande. Se på hendes flagrende og flammende hår og hendes hundrede hænder, der var udstrakt for at gribe mændenes sjæle! Hør, hvorledes bækkenernes slag og de dansendes skrig blandedes sammen, indtil det blev som gudindens røst, en rædselsfuld røst, der hilste hendes præstinde og lovede hende ære og magt – en livsvarig magt til belønning for hendes tjenester.

"Jeg begærer intet af dette," syntes hendes hjerte at svare. "Jeg begærer kun ham, som jeg har mistet."

"Er det så," svarede røsten, "da byd ham brænde røgelse på mit alter, så kan du jo tage ham selv. Har jeg ikke skænket dig

skønhed nok til at besnære en enkelt sjæl og drage ham fra min fjende, jødernes Gud, ind imellem mine tjenere?"

"Nej, nej," råbte hendes hjerte, "jeg vil ikke friste ham til at begå denne synd."

"Jo, jo," spottede fantomets røst; "for din skyld skal han komme til at brænde røgelse på mit alter!"

Synet forsvandt, og nu åbnedes de gyldne porte, som førte ind til Astartes palads, for Elissa. Derefter bar præstinderne hende op til den gyldne trone, der var formet som en halvmåne, og kastede over hende et sort slør, der var forsynet med funklende stjerner og var et symbol på natten. Efter derpå at have lukket de uindviede ud, tilbad de hende efter deres hemmelige sædvane, indtil hun overvældet af angst og træthed sank ned fra tronen. Derefter bar de hende til sidst hen til dette vidunder af kostbarhed og kunstfærdigt arbejde, Astartes elfenbensseng, og lagde hende der, for at hun kunne sove.

Ved daggry den følgende dag drog en flok sendemænd, i spidsen for hvilke stod stadens underkonge, Sakon, i hvis følge Metem og Aziel befandt sig, ud til Ithobals lejr.

Disse sendemænds ærinde var at give kongen svar på hans bejlen, for han havde nægtet at komme til Zimboe, medmindre det blev ham tilladt at medtage en stor del af sin hær, og dette fandt stadens stormænd ikke rådeligt.

I nogen afstand fra teltene gjorde de holdt, mens der blev sendt bud til Ithobal, som blev indbudt til et møde på sletten, for de holdt det heller ikke for rådeligt at begive sig inden for

det stærke tornegærde, han havde opført uden om sin lejr. Metem, der sagde, at han ikke nærede nogen frygt for kongen, fulgte med disse mænd, og da de kom inden for tjørnegærdet, blev han straks indbudt til kongens telt.

Herinde gik den store kæmpe frem og tilbage med mørke miner.

"Hvad søger I her, føniker?" spurgte han og skottede til ham bag over skulderen.

"Min løn, o konge. Det behagede kongen at love mig et hundrede unzer guld, hvis jeg frelste jomfru Elissas liv. Jeg kommer nu for at forsikre eder om, at min kunst har sejret over giften, som sad i pilen, der blev afskudt af ørkenens forræderiske hund, og som gennemborede hendes hånd, da hun forrige aften talte med prins Aziel, og for at kræve min løn. Her er en forskrivning på beløbet." Med disse ord fremtog han sin tavle.

"Hvis kun det halve af det, jeg hører, er fandt, din skalk," svarede Ithobal harmfuldt, "er det min bøddel og min mestermand, der skal betale det, jeg er dig skyldig. Sig mig, kræmmer, hvad har du udrettet for mig til gengæld for den sæk fuld af guld, som du førte herfra for nogle dage siden?"

"Det bedste, der kunne ske, konge," svarede Metem muntert, endskønt han ved sig selv begyndte at blive angst. "Jeg har holdt mit ord og fuldført det, I befalede mig at gøre. Jeg har gjort det umuligt for prins Aziel at ægte Sakons datter."

"Ja, din slyngel, du har gjort det umuligt derved, at du har fået hende valgt til vor frue Astarte, hvorved du har fået rejst en mur om hende, som selv jeg vil finde det umuligt at klavre over. Det står næppe til at håbe, at hun nu vil vælge mig af sin egen

frie vilje, og at øve vold mod vor frue Astarte er en helligbrøde, som enhver mand – ja, selv en konge – må ræddes for, thi en sådan gerning drager Himlens forbandelse efter sig. Men det skal du vide, at for denne tjeneste har jeg i sinde at opgøre min regning med dig på en måde, som du næppe har tænkt dig. Har du hørt, føniker, at høvdingene for nogle af mine stammer holder meget af at smykke deres spydskafter med hvide mænds hud og af deres kød at koge en medicin, som giver den, der drikker den, både mod og klogskab?"

Efter dette lystelige og talende spørgsmål holdt Ithobal inde og så hen imod teltets dør, som om han ville til at kalde på sin livvagt.

Da isnede det gennem Metems krop, for han vidste, at denne vilde konge ikke var af dem, der kom med tomme trusler. Men den koldblodighed og snuhed, som så ofte havde været hans redning før, svigtede ham nu heller ikke i denne knibe.

"Jeg har vel hørt, at eders folk har sælsomme skikke," svarede han leende, "men jeg synes dog, at selv et spydskaft ville næppe kunne vinde nogen skønhed eller pryd af min rynkede hud, og hvis saften af mit kød kan øve nogen virkning på eders krigere, da vil det blive den, at den gør dem til kræmmere og ikke til helte. Nå – jeg vil lade spøg fare og bede eder lytte til mine ord, konge. Under alle mine planer faldt det mig ikke et eneste øjeblik ind, at I var en mand, der ville lade noget som helst hensyn stille sig imellem eder og den kvinde, I agtede at vinde. I tænker, at hun nu er en gudinde? Nu vel – lad hende kun være en sådan – jeg vil ikke udtale nogen tvivl om det – men om så er, hvem kan da være bedre skikket til at ægte den største konge på jorden end en gudinde fra himlen? Tag hende, kong Ithobal,

tag hende, og dette vil jeg love eder, at når eders hære har opslået deres lejr uden for Zimboes mure, da skal Els præster nok skænke eder tilgivelse for den synd at have begæret og vundet den skønne frue Astartes læber."

"Den skønne frue Astartes læber," afbrød Ithobal ham. "tror du da, at jeg vil finde dem søde, når en anden mand har besmittet dem? Af hemmelige kamre findes der mange hist ovre i gudindens palads, og sikkert vil jøden finde vej igennem dem."

"Nej, konge, for imellem disse to har jeg for vist bygget en mur, som ikke kan overstiges. Den, som tilbeder Israels gud, Jehova, må ikke have det mindste at skaffe med Astartes ypperstepræstinde. Desuden skal jeg vel vide at mage det så, at prins Aziel snart vender tilbage til sit land."

"Gør det, og jeg vil tro eder, købmand, om end det ville tykkes mig bedre, hvis I kunne mage det således, at han aldrig vendte tilbage til sit land, hvilket jeg selv vil, hvis jeg kan. Nå – denne gang vil jeg skåne eder, men det må I være forvisset om, at hvis noget mislykkes, da skal I komme til at bøde for det, og hvorledes det skal ske, har jeg jo sagt eder. Nu går jeg hen for at tale med disse kræmmere, disse udlændinge fra Zimboe. Hvorfor venter du? Du er sendt bort – og i live."

Metem vedblev at se på de tavler, som han endnu holdt i hånden.

"Jeg har hørt," sagde han ydmygt, "at kong Ithobal, den store konge, altid betaler sin gæld, og da jeg, som også er en udlænding, snart skal forlade Zimboe under hans sikre beskyttelse, så ønsker jeg gerne at få denne lille regning opgjort."

Ithobal gik hen til sin teltdør og råbte, at hans skatmester skulle komme ind og medtage noget af kongens guld. Straks efter trådte han ind, og på sin herres befaling afvejede han hundrede unzer guld.

"I har ret, føniker," sagde Ithobal, "jeg betaler altid min gæld, undertiden i guld og undertiden i jern. Tag eder i vare, at jeg ikke sommer til at skylde eder mere, for det kunne jo hænde, at I, som i dag bliver betalt i guld, næste gang kommer til at modtage eders betaling i jern, der bliver udvejet på den måde, som jeg har omtalt. Nu kan I gå."

Metem samlede sin skat sammen, skjulte den i sin simple kjortel, bøjede sig dybt for kongen og gik baglæns ud af teltet og derpå ud af torneindhegningen.

"Her var jeg visselig i stor fare," sagde han ved sig selv og tørrede sin pande; "thi fra begyndelsen havde dette sorte dyr, der ikke har mindste agtelse for en gesandts hellighed, i sinde at pine og dræbe mig. Nå, nå, kong Ithobal, fønikeren Metem er også en ærlig købmand, der 'altid betaler sin gæld', hvilket du kan erfare på torvepladserne i Jerusalem, i Sidon og i Zimboe, og jeg skylder dig en stor sum for den frygt, du har indjaget mig i dag. Kun lidet skal du få at skaffe med Elissa, hvis jeg kan gøre noget dertil, hun er alt for god til en sådan rå bastard, og kan jeg, før jeg forlader dette barbariske land, få dryppet en dråbe medicin i din vin eller få sendt en pil i din vom, da skal jeg visselig ikke undlade det, kong Ithobal, det kan du stole på – nu svor fønikeren Metem og jeg."

Da Metem nåede tilbage til Sakon og de andre sendemænd, hørte han, at der allerede var kommet bud til dem fra Ithobal,

at denne straks efter ville træffe dem på sletten uden for sin lejr. Men kongen kom dog ikke, og det var først, da Sakon havde sendt et nyt bud med den besked, at han nu agtede at drage tilbage til staden, at Ithobal endelig kom til syne i spidsen for en livvagt af sorte krigere.

Efter at have ordnet disse i en række foran lejren trådte han frem, fulgt af tolv-fjorten rådgivere og høvdinge, der alle var ubevæbnede. Midt imellem sin egen hær og fønikerne og over et bueskud fra hver gjorde han holdt.

Derefter gik Sakon, der også blev fulgt af et lignende antal præster og stormænd, deriblandt Metem og Aziel, som alle ligeledes var ubevæbnede med undtagelse af de knive, de bar i deres bælter, ud for at møde ham. De øvrige forblev opstillet på højens side.

"Lad os skride til forhandlingerne, konge," sagde Sakon, da de første formelle hilsener var udvekslede. "Vi har længe ventet på, at det skulle behage eder at komme, og jeg ser, at der allerede fra staden sendes krigere ud for at få at vide, hvad der er blevet af os."

"Frygter de da for, at jeg skal lægge hånd på sendemænd?" svarede Ithobal hidsigt. "Men for øvrigt – er det ikke i sin orden, at tjenere skal blive ved deres herres dør, til det behager ham at lukke den op?"

"Ikke ved jeg, hvad de frygter for," svarede Sakon; "men vi i det mindste frygter intet, dertil er vi for mandstærke." Med disse ord skottede han op til højen, hvor hans krigere – et tusind mand stærke – stod opstillet. "Ej heller er borgerne i Zimboe tjenere for nogen anden mand end kongen af Tyrus."

"Det skal vi nok komme til at prøve, Sakon," sagde Ithobal; "men sig mig, hvorfor har du en jøde med dig?" Dermed pegede han på Aziel. "Er han måske også en sendemand fra Zimboe?"

"Nej, konge," svarede prinsen leende, "men min faders fader, den mægtige konge over Israel, bad mig altid at lægge mærke til, hvorledes de vilde teede sig i krig så vel som i fred, for at jeg kunne lære, hvorledes jeg skulle behandle dem. Af den grund var det, jeg bad Sakon om at følge med hans sendemænd herud."

"Ti, ti!" afbrød Sakon dem. "Her er ikke tiden til kivsmål. Kong Ithobal, såsom I ikke én gang til turde vove eder inden for vor stads mure, så vi selv kommet herud for at svare eder på de forlangender, I fremkom med i vor foretrædehal. I forlangte, at vore befæstninger skulle rives med, men dette nægter vi, såsom vi ikke ønsker vor egen ødelæggelse. Desuden forlangte I, at vi skulle ophøre med at gøre de vilde til vore slaver for at benytte dem i vore guldminer. Herpå svarer vi, at for hver mand, vi på den måde tager, vil vi betale en bestemt sum til mandens høvding eller til eder, som er hans konge. Endvidere forlangte I, at den skat, vi har betalt fra gamle tage, skulle fordobles. Dette går vi ind på, ikke af frygt, men af venskab og velvilje, dog kun på de vilkår, at I så til gengæld slutter et evigt varende fredsforbund med os, eftersom det er fred, vi søger, og ikke krig. Sålunde lyder vort svar til dig, o, konge."

"Men eders svar er ikke fuldstændigt, Sakon. Hvad svarer I på det første forlangende – at jomfruen Elissa, eders fagre datter, skal gives mig til viv?"

"Dette kan ikke ske, konge, for himmelens guder har selv taget denne sag i deres hænder, idet de har salvet jomfru Elissa

til deres ypperstepræstinde."

"Da skal jeg, så fandt jeg lever," svarede Ithobal i stærkt raseri, "rive hende ud af deres hænder igen og salve hende til min danserinde. Tror I måske, I folk fra Zimboe, at kunne gøre nar af mig, I, som jeg har æret ved at begære en af eders døtre til ægte? I forsøger nu at tage mig ved næsen ved at benytte eder af eders præsters underfundigheder, for at I kan beholde hende og gøre hende til denne prinsemyres legetøj? Nu vel, gør da kun det; men det siger jeg eder, at jeg til tak herfor skal rive sten fra sten i eders stad og farve dens ruiner i eders blod. Ja, eders unge karle skal komme til at trælle i mine guldminer, og eders højbårne møer sal komme til at opvarte mine dronninger. Hør mig" – med disse ord vendte han sig til sine høvdinge – "lad budsendingene, der er rede, løbe mod øst og vest, syd og nord til de høvdinge, hvis navn I har fået, og byd dem at møde mig med deres stammer på den tid og det sted, som jeg har bestemt. Når jeg næste gang taler med eder, I ældste af Zimboe, da skal det blive i spidsen for hundrede tusinde krigere."

"Da, o, konge, kommer over eders hoved alle de uskyldiges liv, som disse eders ord har dømt, og gid vægten af deres ødte blod må nedslynge eder til ødelæggelse og død."

Således svarede Sakon med stolthed, men med blege læber, for så meget end hans krigere søgte at skjule det, så blev de dog betaget af stor angst ved at tænke på alle de ulykker, som den forestående krig ville medføre.

Ithobal vendte sig brat om uden at værdige ham noget svar, men idet han gik, hviskede han et par ord til to af sine høvedsmænd, kæmpestore krigere, som derefter blev stående

bag ved de øvrige krigere og lod, som om de søgte efter noget på jorden.

Sakon og hans rådsherrer vendte sig også og gik over mod hæren; men Aziel, der ikke frygtede nogen fare, blev lidt tilbage, for han var nysgerrig efter at se, hvad mændene søgte.

"Hvad søger I efter, høvedsmænd?" spurgte han høfligt.

"Et guldarmbånd, som en af os har tabt," svarede de.

Aziel lod sit blik glide hen over jorden, og ikke langt derfra opdagede han armbåndet, halvt skjult i en tue af vissent græs, hvor det var blevet henlagt med vilje.

"Er det dette, I søger?" spurgte han, idet han tog det op og rakte det hen imod dem.

"Ja, det er, tak skal I have," svarede de, idet de trådte nærmere for at tage smykket.

I næste øjeblik, og før det var gået op for Aziel, hvad de havde i sinde, havde høvedsmændene grebet ham, en ved hver arm, hvorefter de i fuldt løb trak ham af sted over imod lejren.

Nu forstod han deres hensigt og hvilken fare, han var stedt i, og begyndte at råbe højt om hjælp. Derefter kastede han sig hastigt ned på jorden og stemmede begge fødderne mod en sten, som tilfældigvis lå på deres vej. Dette skete med en sådan kraft, at han rev sin højre arm fra ham, der holdt den. Hurtigt trak Aziel derefter kniven ud af sit bælte, og mens han endnu lå på ryggen, stødte han den i den anden mands skulder, så at denne i sin store smerte også gav slip på ham. Derefter sprang han op, veg hurtigt som lynet ud til den ene side for at undgå de to mænd, der igen for ind på ham for at gribe ham, og løb derpå så hurtigt som en gazelle hen imod Sakon og hans mænd, der hastigt havde vendt om, da de hørte hans skrig.

Også Ithobal og hans mænd var vendte om og løb tilbage, men da de havde løbet et stykke, holdt de inde, og kongen råbte højt:

"Det var min agt at beholde denne fremmede, der er den sande årsag til krigen imellem os, som gidsel, indtil eders datter blev udleveret til os, Sakon, men for denne gang er han undsluppet os. Nå – det siger intet, for min tur vil snart komme. Hvis du og han er kloge, så skulle du sende ham tilbage til havet, for dér alene skal han være tryg for mig."

Uden at sige mere vandrede han derefter tilbage til lejren, hvorpå han lod portene lukke i efter sig.

"Prins Aziel," sagde Sakon, mens de gik tilbage til staden, "jeg ved vel, at det er ilde at tale sådanne ord til en æret gæst, men nægtes kan det ikke, at I bringer svære bekymringer over mit hoved. Det er nu anden gang, at I har været lige ved at blive fældet på Ithobals anstiftelse, og skulle han tredje gang få held med sine anslag, da vil Israels vrede sikkert komme over mig. Også er det for eders skyld, at staden Zimboe på denne dag er blevet styrtet ind i en krig, der velsagtens bliver dens sidste, for det er jo, fordi I pludselig har vakt en så stor kærlighed hos min datter, at hun er vedblevet at sige nej til Ithobals bejlen, og da hans stolthed på denne måde er blevet såret, har han rejst alle sine undergivne stammer til krig imod os. Prins, i fald I vil forblive i vor stad, da er der intet håb om fred for os. Bliv derfor ikke vred på mig, eders tjener, når jeg beder eder om at forlade os, mens det endnu er tid."

"Sakon," svarede Aziel, "jeg takker eder, fordi I således taler åbent og ærligt til mig, og jeg vil nu svare eder i ord, der skal

blive lige så ærlige som eders. Med glæde ville jeg drage herfra, for her er jo ikke timedes mig andet end sorg; men der er én ting, som holder mig tilbage; måske vil I kalde denne ting ringe, men for mig og vel også for en anden er den alt. Jeg elsker eders datter, som jeg aldrig har elsket nogen kvinde før, og ligesom mine følelser er for hende, således er hendes for mig. Hvorledes kan jeg da drage herfra, når min bortdragen betyder det samme som evig adskillelse fra hende?"

"Hvorledes kan I forblive her, prins, når eders forbliven betyder det samme, som at I må bringe skam og død over hende og over eder selv tillige? Sig mig, er I villig til for denne jomfrus skyld at afsværge eders fædres tro og blive Astartes og Baals tilbeder?"

"I ved vel, at jeg ikke er villig til dette, Sakon. Denne synd ville jeg ikke begå, hvad der så end blev skænket mig for det."

"Ja, prins, så er det også bedst, I drager herfra, for dette og intet andet er den pris, I må betale, hvis I vil tænke på at vinde min datter Elissa. Men hvis I skulle søge at vinde hende, ved andre midler, da vil hverken eders høje byrd, ej heller min magt eller mit venskab eller medlidenhed med hende eller eder kunne frelse eder fra døden, for at tilgive eder ville i så fald være det samme som at neddrage de vrede guders hævn over Zimboe. Derfor bønfalder jeg eder, o, prins, både for eders egen og for hendes skyld, som både I og jeg elsker så højt, lad eder ikke forlede til at dvæle her længere, men fat en kraftig beslutning, som er en modig mand værdig, og vend dette land ryggen, så skal min velsignelse følge eder til graven, og eders år skal blive fyldt med ære og lykke."

Aziel dækkede øjnene med sine hænder og tænkte sig om; derefter sagde han:

"Det ske da, som I vil, min ven. Jeg vil drage herfra, men jeg gør det med brudt hjerte."

11. Metem sælger gudebilleder.

Da Aziel var kommet til paladset, begav han sig op til Issachars kammer. Da han ikke fandt nogen dørvogter ved døren, trådte han lige ind og så den gamle præst knæle ned i bøn ved vinduet med ansigtet vendt mod Jerusalem. Så hensunken var han i sin bøn, at han slet ikke lagde mærke til, at der kom nogen ind, og det var først, da han var færdig med at bede og rejste sig, at han så Aziel.

"Se her, et svar på min bøn," sagde han. "Min søn, de fortalte mig, at en ny fare var timedes dig, men ingen vidste, hvorledes det var gået dig. Derfor var det, jeg bad, og nu ser jeg dig uskadt." Med disse ord tog han ham i sine arme og omfavnede ham.

"Det er sandt, at jeg har været i fare, fader," svarede Aziel, og dermed fortalte han ham, hvorledes han var sluppet fra Ithobal.

"Bad jeg dig ikke om at lade være med at ledsage disse sendemænd?"

"Jo, fader, men jeg er jo dog kommet tilbage i god behold. Hør nu: jeg kommer med tidender, som du sikkert vil kalde gode. For mindre end en time siden lovede jeg Sakon, at jeg ville forlade Zimboe, for det synes jo, som om min nærværelse her kun forårsager bekymringer og ulykke."

"Gode tidender i sandhed!" udbrød Issachar, "og aldrig skal jeg nyde en rolig time, før vi har set det sidste glimt af denne forbandede stads tårne med dens fordømte folk af djævletilbedere."

"Ja, for dig er det vel gode tidender, fader, men for mig er de såre sørgelige, for her vil jeg efterlade min ungdom og min lykke. Ja, jeg ved vel, hvad du tænker, at dette kun er en hastigt bortflyvende grille, som er født af en kvindes skønhed, men det er slet ikke så. Jeg siger dig, at fra det øjeblik, da jeg første gang så Elissa, blev hun som liv af mit liv og sjæl af min sjæl, og at jeg derfor drager herfra, berøvet alt håb og al glæde og bærende med mig en bitter erindring, der vil få mit hjerte til at hentæres. Du fordømmer hende og falder hende en heks, som Astarte har givet magt til at forgøre mændenes sjæl og derved ødelægge dem, men jeg siger dig, at hendes eneste trolddom er hendes rene kærlighed, den, hun bærer til mig, og jeg siger dig tillige, at hun, som du så skammeligt hånede, ikke længere er dæmonen Astartes tjenerinde."

"Er Elissa ikke længere Astartes tjenerinde? Hvorledes er hun da blevet hendes ypperste præstinde? Aziel, din lidenskab har gjort dig vanvittig."

"Hun er blevet hendes ypperste præstinde, fordi Metem imod hendes vilje fik hendes valg sat igennem, tilskyndet dertil, jeg ved ikke af hvem." Med disse ord så han skarpt på Issachar, der slog øjnene ned og vendte ansigtet bort. "Men hvad har det at sige, hvem der gjorde denne onde gerning," vedblev han, "eftersom dette i det mindste er sikkert, at min nærværelse her avler sorg og blodsudgydelse. Derfor må jeg drage herfra, som jeg lovede."

"Hvornår skal vi rejse, prins?" spurgte Issachar.

"Jeg ved det ikke, og det er mig også ganske ligegyldigt. Se, der kommer Metem. Ham kan du spørge om det."

"Metem," sagde levitten, "prinsen ønsker at forlade Zimboe og drage til kysten for der at søge skibslejlighed til Tyrus. Hvor når kan eders karavane være rede?"

"Jeg har hørt om denne rejse, Issachar, for Sakon har fortalt mig, at han er kommet til enighed med prinsen om denne sag. Nå – det glæder mig at høre det, for der samler sig truende uvejrsskyer over staden, og det er min tro, at den ve, som du spåede den, ikke er langt fra Zimboes folk, der kun tænker hver på sig selv og er rede til at sælge hinanden for guld. Hvornår karavanen kan være rede? Nå – natten efter denne nat. I det mindste kan vi bryde op den nat. I morgen aften, så snart solen er nede, vil jeg sende kamelerne bort to og to og med dem varerne og kostbarhederne hen til et hemmeligt sted, jeg kender mellem bjergene. Derhen kan så vi og prinsens øvrige følge senere begive os på vore muldyr for at støde til dem. Jeg har været så heldig at skaffe mig et lejdebrev fra Ithobal, men alligevel har jeg ikke stor lyst til at sætte hans krigere i fristelse ved at drage ind imellem dem med tyve velbelastede kameler eller at miste en vis god gevinst, som ligger skjult inde mellem varerne. Desuden – hvis vor afrejse bliver almindelig bekendt, så vil den halve stad ønske at drage med os, eftersom de ikke har lyst til strid og tvivler om et heldigt udfald af krigen med Ithobal."

"Som I vil," sagde Issachar, "I er jo karavanens fører, og på jer hviler ansvaret for prinsens sikkerhed under hans rejse. Jeg er rede, når som helst I vil bestemme det, og jo hurtigere afrejsens time oprinder, des mere ros skal I få af mig."

"Følg med mig, jeg ønsker at tale et par ord med eder," sagde Aziel til fønikeren, da de forlod Issachars kammer. "Hør mig,"

sagde han, da de havde nået hans eget kammer, "vi forlader altså snart denne stad, og der er nogen, som jeg må tage afsked med."

"Med vor frue Astarte?" spurgte Metem.

"Nej, med jomfru Elissa. Jeg vil gerne sende hende et brev til farvel; kan I levere det i hendes egne hænder?"

"Det kan vel lade sig gøre, prins, for en betaling – nej, af eder kræver jeg ingen betaling. Jeg har endnu nogle gudebilleder at sælge, og vi kræmmere går jo ind over alt, selv til vor frue Astarte, når det behager hende at modtage os. Skriv kun eders brev, så skal jeg nok besørge det. Dog vil jeg oprigtigt sige, at dette ikke er et ærinde, som jeg selv ville have søgt."

Så skrev Aziel langsomt og med stor omhu. Efter derpå at have forseglet brevet gav han det til Metem.

"Eders ansigt er sorgfuldt, prins," sagde han, idet han stak brevet ind på sit bryst, "men tro mig, I gør kun her, hvad der er rigtigt og klogt."

"Det er vel så," svarede Aziel; "dog ville jeg hellere dø end gøre det, og gid min forbandelse må hvile tungt på deres hoveder, der har voldt, at jeg må gøre det. Nu beder jeg eder om at levere denne rulle til hende, som I kender, og at bringe mig svaret, hvis der er noget, samt ikke at forråde det til nogen, og hvis nogen vil afkøbe eder hemmeligheden, da byder jeg eder på forhånd den dobbelte sum for at bevare den."

"Vær uden frygt, prins," sagde Metem roligt og uden at blive fornærmet over prinsens sidste ord; "dette hverv påtager jeg mig af venskab og ikke for at høste fordel af det. Faren ved det skal være min alene, vindingen – eller tabet – må blive eders."

En time derefter stod fønikeren i gudernes palads og bad om, ifølge tilladelse af stadens underkonge, Sakon, at blive indladt til vor frue Astarte, til hvem han ønskede at sælge visse hellige gudebilleder, der var kunstfærdigt udarbejdede i guld. Straks efter blev det meldt ham, at det var ham forundt at træde ind, og templets betjente førte ham gennem vel bevogtede gange til den ypperste præstindes eget kammer. Dette var en lang, lav hal, der var rigt smykket med guldstads, dens loft blev båret af mange cedertræs søjler, og den var opfyldt af duften af vellugtende træ. I denne hal fandt han Elissa.

Hun sad alene i hallens øverste del og ved vinduespladsen, klædt i den ypperste præstindes dragt, en hvid kjortel, der var rigt broderet med halvmåner af guld. Hendes kvinder, af hvilke de fleste var beskæftiget med syning og broderi, skønt nogle også sad ledige og sladrede med hinanden, sad sammen i den nederste del af hallen tæt ved dennes dør.

Metem hilste dem, da han trådte ind, og de holdt ham tilbage og besvarede hans hilsen ved at udspørge ham om nyheder samt med spøgefulde ord, der ikke var synderlig fine, og med anmodninger om foræringer af guld og ædelstene, til gengæld for hvilke de lovede ham gudernes velsignelse. Til hver havde han et svar på rede hånd, for ikke engang vor frue Astartes nærværelse kunne forbløffe Metem.

Men mens han således vekslede hastige ord med de letfærdige præstinder, mærkede hans hurtige blik sig en af dem, som ikke tog del i de andres færd. Det var en mager kvinde med tynde læber, og han kendte hende straks; det var Mesa, datter af den afdøde vor frue Astarte, og den samme,

som havde gjort sig håb om at blive kåret til ypperstepræstinde, den gang Elissa blev valgt til denne værdighed.

Da han trådte ind i hallen, sad Mesa på en sivskammel i nogen afstand fra de andre. Hun sad med hagen hvilende i hånden og stirrede med et ondt blik op mod det sted, hvor Elissa befandt sig. Ej heller blev hendes blik mere mildt ved synet af den snu kræmmer, for hun vidste godt, at det var ved hans ränker og bestikkelser, at hun var blevet udelukket fra sin moders plads.

"En kvinde, som det vel er værd at vogte sig for," tænkte Metem ved sig selv, idet han efter at have rystet præstinderne af sig gik forbi hende og op igennem den lange hal. Snart efter var han nået op til dens øverste del, hvor han hilste vor frue Astarte ved at knæle ned og berøre tæppet med sin pande.

"Rejs eder, Metem," sagde Elissa, "og kom frem med eders ærinde, for tiden til solnedgangens bøn er snart for hånden, og derfor tør jeg ikke tale længe med eder."

Da rejste han sig, og idet han skottede op til hende, mens han lagde sine gudebilleder frem, så han, at hendes ansigt var sorgfuldt, og at hendes øjne var fulde af en sælsom frygt.

"Jomfru," sagde han, "i morgen nat drager jeg fra eders stad, og glad vil jeg være, fordi jeg kan forlade den i live. Derfor har jeg også medbragt disse fire kostbare gudebilleder af den kunstfærdigste værkflid, Tyrus kan frembringe, i den tanke, at det måske ville behage eder at købe dem til gudindens tjeneste."

"I drager bort," hviskede hun – "alene?"

"Nej, jomfru, ikke alene, den hellige Issachar drager med mig og tillige prins Aziels følge – og prinsen selv, hvis nærværelse ikke længere ønskes i Zimboe." Her standsede han, for han så,

at Elissa var lige ved at forråde sin sindsbevægelse; derfor hviskede han: "Vær ikke uforsigtig, for I bliver iagttaget. Jeg har et brev til eder, jomfru," hvorpå han vedblev med lidt højere stemme, "hvis I vil værdiges at se nøjere på disse gudebilleder henne ved lyset, så vil I ikke synes, at prisen er for høj," og efter at han havde bøjet sig dybt for hende, gik han om bag ved tronen, og Elissa fulgte efter ham.

De stod nu neden under lysåbningen, som de vendte ansigtet imod, og skjult for kvindernes blik af tronsædets høje, forgyldte ryg.

"Se der," sagde han og stak pergamentrullen i hendes hånd, "læs det hurtigt og giv mig den tilbage."

Hun snappede rullen fra ham, og mens hendes øjne slugte de skrevne ord, prægede fortvivlelsen hendes ansigt, og hendes læber blev blege af angst.

"Vær modig," hviskede Metem; for hans hjerte rørtes til medlidenhed; "det er bedst for alle, at han rejser."

"For ham er det måske bedst," svarede hun, idet hun med uvillig hånd gav ham brevet tilbage, "men hvad skal der blive af mig? O, Metem, hvad skal der blive af mig?"

"Jomfru," sagde han bedrøvet, "jeg har ingen ord, der kan husvale eder i eders sorg; den eneste trøst, jeg ved, er, at guderne har villet det så."

"Hvilke guder?" spurgte hun heftigt; "ikke dem, som *de* byder mig at tilbede." Hun gyste, men vedblev derefter: "Metem, vær barmhjertig. O, hvis du nogen sinde har elsket en kvinde eller er blevet elsket af en, så vær for hendes skyld barmhjertig. Jeg må se ham en eneste gang endnu, den sidste – for at sige ham farvel, og I kan være mig behjælpelig med det."

"Jeg! – I Astartes navn, hvorledes?"

"Hvornår forlader I staden, Metem?"

"Ved månens opgang natten efter den tilstundende nat."

"Da vil jeg en time før månens opgang være i templet, som jeg kan komme til ad den hemmelige gang, som fører derhen fra dette palads, og han kan også komme derind, for slåen skal blive skudt fra den lille port. Bed ham om at møde mig ved den tid – for sidste gang."

"Jomfru," sagde han indtrængende, "dette er dårskab, og derfor nægter jeg det. I må finde en anden til at bringe dette budskab."

"Enten det er dårskab eller ej, så er det min vilje, og tag dig i vare, at du ikke modstår mig i dette, Metem; for jeg er da i det mindste vor frue Astarte og har magt til at lade dræbe uden lov og dom. Jeg sværger dig til, at hvis jeg ikke får ham at se, så skal du aldrig forlade denne stad i live."

"Meget vægtige grunde, som jeg vel må bøje mig for," sagde Metem eftertænksomt. "Ja, jeg har jo rigtignok ladet danne en grav til mig selv i en klippe nær ved Tyrus, og jeg ønsker ikke, at de udgifter, jeg har haft til den, skal være spildt, eller at min kiste, der er blevet hugget af det bedste ægyptiske alabast, skal blive solgt til en eller anden simpel person for spotpris."

"Og dette vil sikkert ske, hvis du ikke adlyder mig i denne sag, Metem. Husk altså – en time før månens opgang ved foden af Baals søjle i templets indre gård."

Mens hun sagde dette, studsede Metem, for hans skarpe ører havde opfanget en lyd.

"O, hellige dronning," sagde han med høj røst, idet han gik foran om til tronens forside, "I er hård til at tinge om prisen.

Var der mange som eder, da kunne en fattig kræmmer slet ikke holde livet. Men dér er en, som ved, hvilken værdi slige enestående kunstværker besidder," med disse ord pegede han på Mesa, der med foldede arme og nedslagne øjne stod nogle få skridt fra tronen, så nær i det hele taget, som loven tillod hende at somme. "Jomfru," vedblev han, henvendt til hende, "I har vist hørt den pris, jeg forlangte, sig mig, finder I den for høj?"

"Jeg har intet hørt, herre. Jeg gik herop for at afvente min hellige herskerindes genkomst, at jeg kunne minde hende om, at solnedgangens time er nær for hånden."

"Gid jeg havde så fager en påminder," udbrød Metem, "for da ville jeg spilde mindre tid." Men til sig selv sagde han: "Hun *har* hørt noget, skønt jeg ikke kan tro, det er meget." Derefter tilføjede han højt: "Døm os alligevel imellem, jomfru. Er halvtreds guldsekler for meget for disse gudebilleder, der af Baals yppersteprest i Sidon er blevet velsignet og stænket med uskyldige børns blod?"

Mesa slog sine kolde øjne op og så på ham. "Jeg finder det for meget," sagde hun, "men det tilkommer jo vor frue Astarte at dømme om det. Hvo er jeg, at jeg skulle åbne mine læber i vor frue Astartes nærværelse?"

"Jeg har henvendt mig til oraklet, og det har talt imod mig," sagde Metem, idet han i påtagen fortvivlelse vred sine hænder. "Nu vel, jeg vil vente på afgørelsen, dronning. I tilbød mig fyrre sekler, og for fyrre sekler skal I også få dem til ære for de hellige guder, til trods for at jeg taber ti sekler ved handlen. Giv da eders skatmester eders ordre, så kan han betale mig i morgen. Og nu farvel." Han bøjede sig, så at hans pande berørte gulvet, og kyssede hendes kjortels bræm.

Elissa bøjede hovedet for at besvare hans hilsen, og da han rejste sig, mødte hans blik hendes. I dette stod der skrevet en advarsel, som han ikke kunne undgå at forstå, og skønt hun intet sagde, var det dog, som om hendes læber formede ordet: "Husk!"

Ti minutter efter stod Metem atter i Aziels kammer.

"Har hun set brevet, og hvad svarede hun?" spurgte prinsen, der sprang op i samme øjeblik, som Metem trådte ind.

"I alle guders navn, jeg beder eder, tal dog ikke så højt," svarede Metem, da han havde lukket døren, og så sig mistænksomt om. "O, hvis jeg nogen sinde atter kommer velbeholden til Tyrus, da lover jeg en gave, og det ikke af de små, til enhver af dem, som har et tempel der, og det er ikke så få, for ingen enkelt gud er mægtig nok til at bringe mig velbeholden ud af denne knibe. Om jeg har set jomfru Elissa? Ja, vel har jeg set hende. Og hvad tror I, dette uskyldige lam, denne eders rene due, nu truer mig med? Døden. Intet mindre end døden, hvis jeg ikke vil udføre hendes tåbelige begæringer. Og hvad mere er, hun mener virkelig, hvad hun siger, og har magt til at udføre sine trusler, for vor frue Astarte er der blevet skænket magt over menneskers liv, i det mindste er der ingen, som vil gøre hende noget, hvis hun lader mig og andre dræbe. Med mindre jeg udfører hendes befalinger, er jeg altså en død mand – og det er den belønning, jeg har hentet mig, fordi jeg har blandet mig i eders tåbelige kærlighedshandler."

"Hold inde!" afbrød Aziel ham, "og fortæl mig, hvad det er, hun har befalet eder."

"Ja, hvad tror I? – Hun har befalet mig at bede eder om at møde sig til afsked, en time før I forlader denne stad. Nu vel, da

det er mit liv, der står på spil, så skal jeg, ved Baal, også sørge for at finde midler til at føre eder derhen, skønt jeg i forvejen siger eder, at det er galskab og slet intet andet. Men hør nu, hvad der skete –" Og dermed fortalte han alt, hvad der var foregået i gudindens palads. – "Nå," tilføjede han, "er I så parat til at trodse denne fare, min prins?"

"Jeg ville være en kryster, om jeg ikke turde," svarede Aziel, "når hun, der kun er en kvinde, trodser en fare, som er endnu større."

"Og jeg er en kryster, kan jeg forstå, for i modsat fald ville jeg jo trodse den, der var endnu større. Men hvad siger I om Issachar? Dette stævnemøde kan næppe holdes hemmeligt for ham."

Aziel tænkte sig lidt om og svarede så:

"Gå og hent ham herind."

Metem gik ud og vendte straks efter tilbage med levitten, som prinsen straks fortalte alt uden at lægge dølgsmål på det allermindste.

Issachar hørte på ham i tavshed, og først da både Aziel og Metem var færdige, svarede han:

"Jeg takker dig, prins, fordi du har talt åbent og ærligt til mig, men nu vil jeg uden yderligere omsvøb bede dig om at opgive denne ubesindige plan, der kun kan ende med ulykke og måske med døden."

"Nej, opgiv den ikke, prins," afbrød Metem ham, "for hvis I gør det, da vil det bestemt ende med min død, eftersom jomfruen er vanvittig og vil have sin vilje sat igennem, og hvis hun ikke får det, så bliver det mig, der kommer til at bøde for det."

"Vær kun uden frygt," svarede Aziel smilende. "Issachar, dette må gøres, ellers –"

"Ellers hvad, prins?"

"Ellers vil jeg ikke forlade denne stad. Vel sandt, Sakon kan jo med magt føre mig bort herfra, men han skal kun få mig herfra som en død mand. Nej, spar dine ord, det er hendes ønske, og jeg må og vil tale med Elissa endnu en gang. Men jeg vil møde hende, ikke som elskeren møder den elskede, men som de mødes, der skilles for evigt på denne jord."

"Ja, så må det da ske, min prins. Men vil I så give mig tilladelse til at følge med eder?"

"Ja, hvis du ønsker det, Issachar; men jeg vil sige dig, at der er fare ved det."

"Fare! Hvad bryder jeg mig om fare? Mig sker dog kun, hvad Himlen vil. Ej, lad det være så, at vi følges ad; hvad der så ellers skal ske, det ligger ikke I vor, men i Guds hånd."

12. Stævnemødet

To dage var hengået, og på den bestemte tid kunne man have set tre skikkelser, indsvøbt i mørke kapper, vandre hastigt hen imod den lille indgang, som førte ind til templets befæstning.

Endskønt det var tæt ved midnat, færdedes der dog endnu mange mennesker på gaden, for netop den samme aften var der kommet tidender til staden om, at Ithobal rykkede frem imod den i spidsen for mange tusinder af krigere. Man kunne derfor vente, at det ikke ville vare længe, før stadens belejring måtte begynde.

Sent, som det var, så var dog stadens råd lige blevet kaldt op til Sakons slot for at tale sammen om, på hvad måde forsvaret skulle føres, mens der i alle gader stod tætte menneskeklynger, der var ivrigt optaget af ængstelig samtale, og fra mangen en smedje hørtes lyden af våbensmedenes hamren. Her kom småflokke af krigere marcherende, der sås lange rækker af muldyr, lastet med tørret kød og korn, og hist stod en kvinde og slog sig for brystet, mens hun hulkede højt, fordi tre af hendes sønner var blevet hentet efter rådets befaling, de to for at tjene som bueskytter og den tredje for at slæbe store stenblokke hen til stadens befæstning.

Efter uænsede at have passeret igennem de forskellige klynger trådte Aziel, Metem og Issachar ind gennem en bugtet gang i tempelmuren og kom til en lille port. Metem tog fat i den og hviskede:

"Hun har holdt ord, den er uaflåset. Nå, hellige Issachar, gå så ind til eders stævnemøde."

"Følger I ikke med os?" spurgte levitten.

"Nej, jeg er for gammel til slige eventyr. Jeg går nu for at gøre alt rede til rejsen. Om en time vil muldyrene med prinsens livvagt stå i buegangen tæt ved den lille indgang til slottet. Godset og det øvrige følge afventer jo allerede vor ankomst i dalen en dagsmarch fra denne forbandede stad. Vil I møde mig der? Nej, det er dog nok bedst, at jeg kommer op på eders kammer for at afhente eder, og jeg beder eder, dvæl ikke længere end højst nødvendigt, for det kan på mange måder blive farligt. Når prinsen først er blevet færdig med sit stævnemøde og har borttørret sine tårer, er der vel ikke mere, som kan sinke ham, eftersom han allerede har drukket afskedsbægeret med Sakon. Men skynd eder nu at gå ind, at ikke en eller anden omstrejfende præst skal få øje på eder, og gid I må komme lige så velbeholdne ud, som I er gået ind. O, hvilke ting må jeg ikke opleve! En prins af Israel og en alderstegen levit af ulastelig vandel og ubesmittet rygte står her på springet til ved midnatstide at holde stævnemøde med Astartes ypperstepræstinde i hendes gudindes helligdom! Nej, svar mig ikke, det er der ikke tid til." Og dermed smuttede fønikeren hurtigt ud.

Efter at være kommet ind gennem lågen listede Aziel og Issachar sig ned gennem den bugtede gang, idet de famlede sig frem ved det sparsomme lys, der nåede ned til dem fra den smalle strimmel himmel, der skimtedes foroven, indtil de endelig var nået ind til helligdommens gård. Her var så stille som i graven, for larmen fra byen udenfor kunne ikke trænge ind gennem de mange meter tykke granitmure.

"Dette er som Tophets grav," mumlede Issachar, idet han stirrede ind gennem det tætte mørke; "men dette er jo også Beelzebubs bolig, hvor han selv og de andre onde ånder dvæler. Hvorhen nu, Aziel?"

Prinsen pegede fremad mod to genstande, der skimtedes i stjernelyset, og svarede:

"Derhen, ved Baals søjle."

"Ah, nu husker jeg det," sagde Issachar, "der, hvor den fordømte kvinde ville have fuldbyrdet sit offer, og hvor præsterne slog mig til jorden, fordi jeg forudsagde dem de ulykker, der skulle komme, og som nu også er for hånden. Et ildevarslende sted i sandhed og et ildevarslende stævnemøde, hvor alle djævlene er til stede som vidner. Nu vel, gå da fremad, men jeg beder dig, gør det så kort som muligt, for dette sted nedtynger min sjæl, og jeg aner, at der ruger farer over os – farer både for legemet og for sjælen."

Så gik de fremad.

"Vær forsigtig," hviskede Aziel kort efter, "offerhullet er lige foran dine fødder."

"Ja, ja," svarede Issachar, "vi vandrer ved afgrundens rand, og jeg er i sandhed opfyldt af angst, for ved tærsklen til et sådant sted forlader Himlens hellige engle os."

"Vi har intet at frygte," sagde Aziel. Men endnu mens han talte, hævede der sig, skønt han ikke kunne se det, et blegt ansigt op over randen af offerhullet, et ansigt som af en ånd, der kæmper sig op af graven. Det betragtede dem et øjeblik med kolde øjne og forsvandt så igen.

Nu var de kommet hen i nærheden af den store søjle, og ud fra dens skygge gled en sort, tilsløret skikkelse.

"Elissa?" hviskede Aziel.

"Ja, det er mig," hviskede en blød stemme, "men hvem er det, som er med dig?"

"Det er mig, Issachar," sagde levitten, "for jeg ville ikke tåle, at han, som blev givet mig i varetægt, skulle søge et sådant selskab alene. Nu, præstinde, sig så, hvad I har at sige, til prinsen hist henne og lad os inden ret længe komme bort fra dette blodplettede sted."

"I taler hårde ord til mig, Issachar," sagde hun blidt, "og dog er jeg meget glad ved, at du er kommet med; for tro mig, det er ikke noget kærlighedsstævnemøde, jeg har søgt med prins Aziel. Hør mig begge to. I ved, at de her i staden imod min vilje har udnævnt mig til Astartes ypperstepræstinde. Nu siger jeg eder, Issachar, hvad jeg allerede har sagt til prins Aziel, at jeg ikke længere er nogen tilbederske af Astarte. Ja, her i hendes eget tempel forkaster jeg hende, selv om hun så til hævn vil tage mit liv. O, siden de har gjort mig til præstinde, er jeg blevet tvunget til at lære alt, hvad der hører med til hendes dyrkelse, hvad jeg før næppe havde nogen anelse om, og til at se ting, der ville få eders blod til at stivne, hvis jeg fortalte eder om dem. Men nu siger jeg eder, prins Aziel og Issachar, at jeg ikke længere vil være med til dette. Fra Baal og Astarte vil jeg vende mig til ham, som I tilbeder, skønt ak, kun liden tid vil der blive levnet mig til at angre og bede om tilgivelse."

"Hvorfor er der kun levnet dig liden tid?" afbrød Aziel hende.

"Fordi min død er mig meget nær, prins; for hvis jeg lever, se da, hvilken skæbne der venter mig. Enten må jeg vedblive at være Astartes ypperstepræstinde og som sådan dag efter dag bøje knæ for hende og måned efter måned opsende ofre – og

hvilke ofre, tror I? Jeg skal sige eder det: jomfruers og uskyldige børns blod, eller også vil jeg, hvis stadens beboeres frygt overvinder deres skrupler, blive givet som en fredsgave til kong Ithobal.

Men jeg siger eder, at ingen af disse ulykker, hverken blodets eller skammens, vil jeg bære, for de er mig alt for tunge. Prins, så såre I er draget herfra, vil jeg også forlade denne stad, dog ikke hvad mit legeme, men hvad min sjæl angår, idet jeg søger efter fred eller søvn. Det var af denne grund, at jeg søgte dette møde med eder for at sige eder farvel, eftersom jeg i min svaghed ønskede, at I skulle lære den sande grund til mit endeligt og min dødsmåde at kende.

Nu ved I alt, og hvad mig angår, da er der ingen flugt mulig. Farvel for bestandig, prins Aziel, du, som jeg har elsket, og som jeg vel næppe kan håbe at få at se igen, ikke engang på den anden side graven."

Med disse ord og med en fortvivlet håndbevægelse vendte hun sig om for at gå.

"Bliv," sagde Aziel med hæs stemme; "således kan vi ikke skilles. Når I har mod til af egen fri vilje at forlade denne verden, tør I da ikke vove at forlade dette sted sammen med mig?"

"Måske, prins," svarede hun smilende; "men tør I vove at tage mig med, og hvis I tør, vil Issachar her da tillade det? Nej, nej, gå eders egne veje her på jorden og lad mig dø – det er det sikreste og letteste."

"I denne sag er jeg herre og ikke Issachar," sagde Aziel, "skønt det jo er så, at han, om han vil, kan advare Baals præster. Men hør nu, hvad jeg vil sige dig, Elissa, enten skal du forlade denne

stad sammen med mig, eller også forbliver jeg her sammen med dig. Dette skal du også vide, Issachar."

"Jeg hører det," sagde levitten, "men førend du udslynger flere hadske ord over mit hoved, vil du måske give mig forlov til at sige noget. Selvmord er en forbrydelse, men alligevel ærer jeg denne kvinde, der hellere vil udgyde sit eget blod end udgyde det uskyldige blod som offer til Baal, og som nægter at lade sig give i ægteskab til en mand, hun hader, samt desuden har mod til at trampe på sin djævletilbedelse, som det jo synes, hun har. Hvis hun derfor vil tage med os, og vi kan flygte med hende nu, så lad hende komme. Dog må du tilsværge mig, Aziel, at du ikke vil gøre hende til din hustru, førend kongen, din farfader, har hørt, hvad her er sket og taget sin bestemmelse om det."

"Det vil jeg sværge på hans vegne," udbrød Elissa. "Hvad siger du, Aziel?"

"Som du vil, jomfru," svarede han. "Issachar, du har mit ord på, at hun indtil da skal være som min søster og ikke mere."

"Jeg hører eder og tror eder," sagde Issachar, hvorefter han tilføjede: "Men nu, jomfru, lad os nu straks komme af sted; hvis I vil ledsage os, da må I ikke vente."

"Jeg er rede," svarede hun, "og tiden er godt valgt, for jeg vil ikke blive savnet før ved daggry."

Så vendte de om for at forlade templet. Ingen standsede eller hindrede dem; men skønt de nåede Aziels kammer, uden at der var tilstødt dem noget, var deres hjerter, som skulle have været frydefulde, dog tunge, for de var fulde af mørke anelser om tilstundende sorger.

De kunne næppe have været tungere, selv om de havde set en marmorhvid kvinde liste sig op af dødens gab, offerhullet, og

lydløst følge dem i hælene, indtil de var kommet ud af templet og ind gennem paladsets døre, hvorefter hun vendte sig om og løb, så hurtigt hendes ben kunne bære hende, over til den fløj, hvor Baals præster havde deres bolig.

I Aziels kammer fandt de Metem.

"Jeg glæder mig såre over at se eder her igen velbeholdne, for dette var mere, end jeg havde ventet," sagde han, idet de trådte ind, og da han så Elissas sort tilslørede skikkelse følge med dem ind i kammeret, tilføjede han: "Men hvem er denne tredje? Ah, nu ser jeg, at det er jomfruen Elissa. Vil vor frue Astarte ledsage os på denne rejse?"

"Ja," svarede Aziel kort.

"Da vil vi med hendes høje nåde på den ene side af os og den hellige Issachar på den anden ikke komme til at savne velsignelse. Sikkert må det onde være mægtigt, for hvilket de, samlede eller adskilte, ikke skulle være i stand til at beskærme os. Men om I vil tillade mig at spørge eder, jomfru, har I sagt farvel til eders højtærede fader?"

"O, pin mig ikke," mumlede Elissa.

"I sandhed, det er langt fra min agt, om end I måske husker, at det ikke er så længe siden, at I truede med at bringe mig til tavshed for bestandig. Nå – eders afrejse er måske alt for ilfærdig til, at der kan være tale om nogen afskedstagen, og heldigvis har jeg, da jeg forudså, hvad der ville ske, sørget for muldyr til eder også. I ser altså, at mine gerninger er venligere end mine ord. Nu går jeg hen for at påse, at alt er rede. Men tag nu nogen føde til jer, før I bryder op, så skal jeg snart være her tilbage igen."

Med disse ord forlod han kammeret.

Da han var gået, tog de plads omkring bordet, hvorpå der henstod mad af forskellig slags, men de spiste kun lidt af det, for deres hjerter var fulde af mørke anelser.

Straks efter hørte de støj af mennesker, der talte meget heftigt sammen uden for slottets porte.

"Det er Metem med muldyrene," sagde Aziel.

"Det håber jeg også," svarede Elissa.

Atter blev der stilhed; men efter kort tids forløb blev denne afbrudt ved en lydelig banken på døren.

"Lad os så bryde op," sagde Aziel, "det er Metem, der kommer for at hente os."

"Nej, nej," råbte Elissa, "det er vor ødelæggelse, der banker, og ikke Metem."

Næppe havde hun sagt disse ord, førend døren blev revet op, og ind igennem den stormede en hel skare af væbnede præster, der blev anført af Shadid. Ved hans side gik hans datter Mesa, i hvis blege ansigt øjnene brændte som fakler i storm.

"Sagde jeg jer det ikke?" råbte hun med skurrende, gennemtrængende stemme, idet hun pegede på de tre. "Se der vor frue Astarte og hendes elsker og med dem den falske tros præst, der nedkaldte forbandelsen over vor stad."

"Ja, således sagde du, min datter," svarede Shadid; "tilgiv os, fordi vi nægtede at fæste lid til dine ord, det var os umuligt at tro, at sligt kunne finde sted." Derefter tilføjede han med et rasende skrig: "Grib dem!"

Da trak Aziel sit sværd og sprang frem foran Elissa for at beskytte hende, men før han kunne få tid til at svinge sit våben, blev der fattet om det bagfra, og han blev grebet af mange

hænder, kneblet og bundet på hænder og fødder, hvorefter der blev bundet et klæde for hans øjne. Som i en drøm følte han, at han blev båret bort gennem lange korridorer, indtil han til sidst kom ind i et lukket rum, hvor kneblen og båndene blev taget af ham.

"Hvor er jeg?" spurgte Aziel.

"I templets hvælving," svarede præsterne, idet de forlod dette deres fængsel og skød slåerne for dets store dør.

13. Aziels frafald

Hvor længe Aziel lå i sit fængsel, hensunken i bitre tanker og pint af angst for Elissa, vidste han ikke, for der trængte intet lys derned, som kunne vise ham timernes gang. I den tankernes forvirring, som rådede i hans sind, var der en skrækkelig tanke, som trængte sig frem og blev klarere og klarere: han og Elissa var blevet grebet på fersk gerning og måtte derfor bøde for den synd, de havde begået mod stadens gudinde og dens religiøse love. Når vor frue Astarte blev truffet i selskab med en mand, som ikke var hendes husbond, så måtte både hun og han bøde med livet for det, og der var kun lidet håb om, at de kunne undfly denne straf.

Nå – over for sin egen skæbne var han temmelig ligegyldig, men for Elissa og Issachar sørgede han bitterligt. Visselig havde Metem og levitten været klogere end han, da de bad ham være forsigtig og både for sin egen og hendes skyld ikke at have noget at gøre med vor frue Astarte. Men han havde ikke agtet på deres råd; hans hjerte ville ikke lytte til deres tale – og derfor måtte de nu midt i deres fejreste ungdom og deres kærlighed miste livet, med mindre de blev frelst ved et mirakel eller ved Metem.

Udmattet af angst og kvide og anger faldt Aziel til sidst i en dyb søvn. Han blev vækket ved, at døren i hans fængsel blev lukket op, og flere præster, mørke og tavse mænd, trådte ind og bandt ham for øjnene.

Derefter førte de ham op ad mange trapper og op ad stier, der var så stejle, at de tid efter anden måtte stå stille for at hvile

og puste ud, indtil de til sidst havde nået et sted, hvor der var mange folk forsamlet, hvilket han kunne forstå af de mange stemmer, han hørte. Her blev bindet taget fra hans øjne.

Han trådte tilbage, idet han uvilkårligt veg for det skærende lys, der strømmede ind mod ham fra den nedgående sol, hvilket havde til følge, at de, som stod i nærheden af ham, udstødte et råb og greb fat i ham. Snart så han grunden til dette. Han stod ved randen af en vældig klippemur, der hævede sig op bag ved byen og kastede sin skygge over den, og neden under ham lå en skummel kløft, gennem hvilken vejen løb ud til kysten.

På det øverste af denne klippe var der en bred, jævn plads, som på de tre sider var omgivet af stenvægge. Afgrundens rand dannede den fjerde side af den firkantede plads, på hvilken der stod en mængde stenstole, der var ordnet i halvkredse og så ud, som om det var dommerstole. På disse stole sad Baals og Astartes øverste præster og præstinder, klædt i deres festskrud.

Til højre og venstre for disse stod store klynger af begunstigede tilskuere, blandt hvilke Aziel genkendte både Metem og Sakon, og ved sin side, men skilt fra ham af væbnede præster, så han Elissa selv, indhyllet i et sort slør, samt Issachar.

Foran ham flakkede et uroligt bål på et lille alter, og bag ved dette alter stod et billede af Astarte, forarbejdet af guld, elfenben og ibenholt og formet som en kvinde med hundrede bryster.

Da Aziel så alt dette, forstod han straks, at de alle tre var bragt derud for at få deres dom, samt at de præster og præstinder, der sad for dem, var deres dommere. Han huskede nu også, at dette sted var blevet vist ham som det, hvortil de, der havde forset sig mod guderne, blev ført hen for at dømmes.

Når de blev fundet skyldige, blev de ulykkelige derefter styrtet ned i afgrunden, hvor de som en uformelig masse fik lov til at ligge og rådne ved vejkanten.

Efter en lang og højtidelig pause blev på et tegn af Shadid, der, som man vil erindre, havde været den afdøde vor frue Astartes mand, sløret taget af Elissa. Straks vendte hun sig om mod Aziel, så på ham og smilede sørgmodigt.

"Kender du den skæbne, der her venter os?" spurgte prinsen på hebraisk Issachar.

"Jeg kender den, og jeg er rede," svarede den gamle levit, "for eftersom min sjæl er i sikkerhed, bryder jeg mig kun lidet om, hvad disse hunde vil gøre med mit legeme. Men, o, min søn, jeg græder for dig, og forbandet være den time, da du første gang så denne kvindes ansigt."

"Hold op med at dadle mig i min ulykke," mumlede Elissa; "har jeg ikke nok at bære, når jeg tænker på, at jeg har bragt død over ham, som jeg elsker! O, forband mig ikke, men bed til eders gud, at mine synder må blive mig tilgivet."

"Det vil jeg med glæde gøre, min datter," svarede Issachar mere mildt, "så meget mere som disse ting kun kan være skete ifølge Himlens vilje, selv om det kan se ud, som om det er dig, der er skyld i dem. Derfor gjorde jeg også uret, da jeg dadlede dig, og jeg beder dig om tilgivelse."

Før hun kunne svare på dette, befalede Shadid dem at tie.

I samme øjeblik trådte hans datter Mesa frem fra gudindens billede.

"Hvem er du, og hvad gør du her?" spurgte Shadid, som om han ikke kendte hende.

"Jeg er Mesa, datter af hende, som før var vor frue Astarte," svarede hun, "og i rang står jeg som den øverste af Astartes præstinder. Jeg træder frem for at aflægge sandt vidnesbyrd mod hende, som er blevet udvalgt og salvet til at være vor frue Astarte, mod den israelitiske fremmede, der kaldes Aziel, og mod ham, som er præst for jødernes gud."

"Læg din hånd på alteret og tal, men vogt dig vel for at tale andet end sandhed," sagde Shadid.

Mesa bøjede sit hoved, lagde fingrene på alteret, svor, at hun ville tale sandhed, og begyndte derefter:

"Lige fra den dag, da jomfru Elissa blev salvet til vor frue Astarte, har jeg båret mistanke til hende."

"Hvorfor bar du mistanke til hende?" spurgte Shadid.

Vidnet lod sit blik glide hen mod Metem, men nølede med at svare. Hun havde øjensynlig sine egne grunde til ikke at blande ham med ind i sagen.

"Jeg fattede mistanke," begyndte hun så endelig, "på grund af visse ord, der undslap vor frue Astarte, når hun foran den hellige offerild blev hensat i sin henrykkelsestilstand. Som jeg plejer, og som min stilling byder det, bøjede jeg mig hen over hende for at høre og derefter forkynde gudernes budskab, men i stedet for hellige ord undslap der hende en usammenhængende og forvirret tale om denne hebraiske fremmede og om et stævnemøde, hun skulle have med ham en time før månens opgang i templets gård foran Baals søjler. I de følgende nætter derefter skjulte jeg mig, som det var min pligt, i offerhullet i tempelgården for derfra at iagttage, hvad der ville ske. Sidste nat, en time før månens opgang, kom da endelig vor frue Astarte derned ad en hemmelig vej, som kun de indviede

kender. Hun var formummet, og ved Baals søjler stillede hun sig og ventede.

Straks derefter kom jøden Aziel tillige med en levit derind og begyndte at tale med hende.

Hvad de sagde, kunne jeg ikke høre, for de stod for langt fra mig, men til sidst forlod de templet, og jeg fulgte bag efter dem, indtil jeg så, at de gik ind i jøden Aziels kammer i Sakons palads. Da gik jeg op til eder, Shadid, og åbenbarede det, og præsterne og I ledsagede mig og fangede dem. Som den øverste af præstinderne forlanger jeg nu, at der skal øves retfærdighed mod disse ugudelige, og at de bliver dømt efter den gamle lov, at ikke den himmelske Astartes forbandelser skal falde over staden."

Da Mesa havde aflagt sit vidnesbyrd, trådte hun med et iskoldt blik, hvori der var udtrykt et triumferende had, igen tilbage fra alteret.

"I har nu hørt det," sagde Shadid, idet han vendte sig til sine meddommere. "Behøver I yderligere vidnesbyrd? Om så er, da må det være hurtigt, for solen står allerede lavt på himlen."

"Nej," svarede den ordførende præst, "for i følge med dig tog vi jo disse tre i prins Aziels kammer. Fremsig nu lovstedet, der angår denne forbrydelse, o, dommer, og lad retfærdigheden ske fyldest efter lovens strengeste bud – retfærdighed uden frygt eller gunst."

"Hør da," sagde Shadid. "I nat blev denne kvinde Elissa, datter af underkongen Sakon og rettelig udvalgt til vor frue Astarte, truffet i et hemmeligt stævnemøde med to mænd i templets gård, hvorefter hun ledsagede dem, eller i det mindste den ene af dem, til prins Aziels kammer, en prins af Israel og

Sakons gæst. Om hun stod i begreb at flygte sammen med ham fra staden, som han skulle have forladt sidste nat, det ved vi ikke, og det er det også overflødigt at komme til vished om, for det er nok, at hun var sammen med ham. Vist er det også, at de ikke syndede af uvidenhed om vor lov, såsom jeg havde advaret dem begge og sagt dem, at hvis vor frue Astarte havde noget at skaffe med en mand, som hun ikke efter lovens bud havde udvalgt til sin husbond, da måtte hun dø og hendes medskyldige med hende. Derfor overgiver vi eder, Aziel Israelit, til døden, idet vi dømmer eder til nu straks at blive nedstyrtet fra denne afgrunds rand."

"Jeg er i eders vold," sagde prinsen stolt, "og I kan myrde mig, om I har lyst, eftersom jeg jo har forsyndet mig imod Baals lov, men det siger jeg eder, præst, at der er konger i Jerusalem og Ægypten, som vil kræve mit blod af eders hænder. Jeg har nu ikke mere at sige eder om mig selv, men jeg besværger eder at skåne jomfru Elissas liv, eftersom det alene var min skyld, at hun kom til hint møde."

"Prins," sagde Shadid alvorligt, "vi kender eders byrd, og vi ved også, at eders blod vil blive krævet af vore hænder, men vi, der tjener vore guder, hvis hævn er så hurtig og rædselsfuld, kan ikke lade hånt om deres love, fordi vi nærer frygt for jordiske konger. Dog – således lyder denne samme lov: Det er ikke nødvendigt, at du skal dø, såsom der er en udvej til redning, der fører til tryghed og stor ære, og hun, som var ophav til denne synd, er rådende over denne udvej. Elissa, du, som er bolig for Astartes ånd her på jorden, ifald det lyster dig at udvælge denne mand til din husbond her i vor nærværelse, da vil han som vor frue Astartes ægtefælle gå fri for straf, for den,

som vor frue Astarte udkårer, kan ikke afslå valget, men må, så længe hun lever, herske tillige med hende som Baals Shadid. Men vælger du ham ikke, da må han, som jeg har sagt, dø og det straks. Tal nu!"

"Det ser jo ud, som om jeg her ikke har noget valg," sagde Elissa med et svagt smil. "Idet jeg beder om tilgivelse for det, jeg gør for at frelse eders liv, prins Aziel, udvælger jeg eder, ifølge ældgammel sædvane og den ret, jeg som vor frue Astarte besidder, til min ægtefælle og medregent."

Aziel stod i begreb med at svare, da Shadid hurtigt afbrød ham.

"Lad det være således," sagde han; "jomfru, vi har hørt dit valg, og vi modtager det, som vi er skyldige; men ikke endnu, prins Aziel, kan I tage eders viv og med hende min plads og magt. Eders liv er vel frelst, for eftersom vor frue Astarte, der endnu er ugift, har udvalgt jer til mage, har I ikke begået nogen synd. Dog har hun syndet, og hendes straf venter hende, for tværtimod lovens bud har hun til ægtefælle udvalgt en mand, der tilbeder en fremmed gud, og af alle synder er dette den største. Enten må I derfor tage røgelse og i vor nærværelse ofre til Baal og Astarte på hint alter, hvorved I afsværger eders tro og antager vor, eller også må hun dø, hvorefter I, som da har mistet eders rang ved hendes død, vil blive udvist af staden."

Nu forstod Aziel, hvilken fælde der her var lagt for ham, og han forstod også, at det var Sakon og Metem, der havde lavet denne fælde. Hverken Elissa, der så åbenlyst havde forsyndet sig imod stadens religiøse love, eller han, som var årsag til det, kunne slippe fri for at blive anklaget, skønt hun var underkongens datter, og han var hans gæst. Derfor havde de

fået denne farce bragt i stand – for således betragtede de den naturligvis – hvorved begge forbryderne kunne undgå følgerne af deres forseelser, og formodentlig håbede de så på, at tilfældet eller fremtiden kunne løse dette påtvungne ægteskabsbånd og frigøre Aziel for den præstelige rang, som han ikke havde søgt. Der krævedes kun, at Elissa åbenlyst skulle vælge ham til ægtefælle, og at han derefter skulle kaste nogle få røgelseskorn på et alter – så var loven fyldestgjort, og de ville begge være fri.

Men Metem og de, der arbejdede sammen med ham, havde glemt, at i enhver rettroende jødes øjne ville denne ofring til Baal være den frygteligste synd – en synd, som han, hvis det kun var hans eget liv, det gjaldt, aldrig ville begå.

Da prinsen hørte denne afgørelse, og valget gik op for ham i dets fulde rædsel, var det, som hans blod stivnede i ham, og hans sanser blev helt forvirrede. Der var ingen redning for ham, enten måtte han med sin sjæls fortabelse afsværge sin tro, eller også måtte den kvinde, han elskede, lige for hans øjne lide en skrækkelig og pludselig død. Det var frygteligt at tænke på, og dog – hvorledes kunne han begå denne synd lige for Himlens åsyn og i disse Djævelens tjeneres nærværelse?

Men øjeblikket var for hånden; en præst holdt en skål med røgelse hen for ham, det var en guldskål, så han halvt som i drømme, dens håndtag var af jaspis og dannet som gudinden Astarte, hvis tilbeder han nu blev anmodet om at blive. Han, Aziel, en prins af Israels kongelige hus, en tilbeder af Baal og Astarte, ja, mere end det, deres tilbedelses yppersteпræst! Det var afskyeligt! Det måtte ikke ske! Men Elissa? Nå, hun måtte da dø – hvis dette ikke var et blot og bart skuespil, hvis det

virkelig var deres mening at myrde hende. Nej, han kunne ikke købe hendes liv for en sådan pris.

"Jeg kan ikke gøre det," gispede han med tørre læber og skød skålen fra sig.

Alle så meget forbavsede ud, for dette afslag havde ingen af dem ventet. Der blev et ophold, indtil Mesa atter i sin egenskab af anklagerske på de vrede guders vegne trådte frem foran alteret og sagde med sin iskolde stemme:

"Jøden, som vor frue Astarte har valgt til ægtefælle, vil ikke tilbede hendes guder, derfor forlanger jeg som præstindernes øverste og som Astartes tjenerinde, at Sakons datter Elissa skal lide døden, så at vor frue Astartes trone kan blive renset for den, der har besmittet den, at ikke gudindens hastige og skrækkelige hævn skal ramme vor stad."

Shadid gjorde tegn til hende, at hun skulle tie, og derpå vendte han sig til Aziel og sagde:

"Vi beder eder – tænk eder lidt om, før I overgiver den til døden, hvis eneste synd er, at hun som vor tros ypperste præstinde har udvalgt en vantro til at beklæde Baals trone og blive hendes husbond. Af medlidenhed med hende giver vi eder en kort betænkningstid."

Sakon benyttede sig nu af dette ophold, han styrtede frem, slog sine arme om Aziels knæ og anråbte ham med ord, der måtte kunne røre stene, om dog at fri hans elskede datter fra denne rædselsfulde skæbne. Han sagde, at hvis han på grund af religiøse betænkeligheder afslog at frelse hende, da ville han være en hund og en kryster og blive til spot og spe til evig tid for alle ærlige mennesker. Det var af kærlighed til ham, at hun havde brudt deres religions lov og pådraget sig dødsstraf, og

skønt han vidste, hvilken fare hun udsatte sig for ved at mødes med ham, havde han dog i sin ondskab og dårskab indfundet sig, og derved bragt dette over hende. Ville han da så forlade hende nu?

Men Issachar skød ham til side og afbrød ham med heftige ord:

"Lyt ikke til denne mands tale, Aziel," sagde han; "han søger kun at påkalde din svaghed for at kunne ødelægge din sjæl. Hvad! For at frelse denne ene kvinde, hvis smukke ansigt har bragt så store farer og bekymringer over os alle, vil du fornægte Jehova, vor gud, og blive Baals og Astartes træl! Lad hende dø, siden det så må være, og bevar dit hjerte rent, for det må du være forvisset om, at hvis du handler anderledes, da vil Jehova, som du fornægter, hastigt ramme dig og hende med sin hævn. Fra begyndelsen advarede jeg dig, men du ville ikke agte på mine ord. Nu, Aziel, advarer jeg dig igen, og ve, ve, ja, tifold ve over dig, hvis du lukker dine øren for min advarsel!"

Med disse ord løftede oldingen sine hænder mod himlen og begyndte at anråbe Jehova om at give Aziel styrke og mod til standhaftigt at holde fast ved sin tro.

Men imidlertid havde Metem nærmet sig til prinsen, og nu sagde han til ham med dæmpet stemme:

"Prins, jeg er ikke særlig blødhjertet, og der er jo så mange unge og smukke kvinder i verden, at en mere eller mindre kun gør lidt til sagen. Alligevel kan jeg, skønt hun for to dage siden truede mig med døden, ikke tåle at se, at denne unge, uskyldige pige skal friste en så grum og sørgelig skæbne. Prins, agt ikke på denne gamle fantasts hylen og trusler, men husk på, at det er jer, der er skyld i, at denne gode mø er i så stor fare, og vis eder

som en mand. Kan I for eders religiøse betænkeligheders skyld, de være nu nok så værdige, eller for eders egen sjæls, hvor kostbar den så end kan synes eder, overgive denne ædle jomfru, der vovede alt for eder, til et sådant endeligt som dette?" Og idet han gyste, nikkede han hen imod den uhyggelige afgrund.

"Er der ingen anden udvej?" spurgte Aziel ham.

"Nej, slet ingen, det sværger jeg eder til. Der er ingen, som ønsker at dræbe hende, med undtagelse af dette vilddyr Mesa, der begærer hendes plads. Men da de nu engang har grebet hende på fersk gerning og anklaget hende, så må de også dømme hende, hvis I står fast ved eders beslutning.

Dette er nemlig en af de få love, der ikke tør brydes hverken for gunst eller guld, især da folket, der allerede er halvt vanvittigt af rædsel for Ithobal, tror, at Himlens forbandelse og straf vil ramme deres stad, i fald loven brydes. Måske kunne vi nok have fundet på en anden plan, men der var ingen af os, som drømte om, at I ville nægte at gøre denne ringe ting for en kvinde, som I havde svoret på, at I elskede."

"En ringe ting?" afbrød Aziel ham.

"Ja, prins, en ringe, ubetydelig ting. Husk på, at denne røgelsesofring er kun en tom form, som I bliver tvunget til mod eders vilje. I kan jo siden efter gøre bod for den, når jeg har hjulpet eder begge til at flygte bort fra staden. Hvis eders gud kan blive vred på eder, fordi I brænder en smule støv for at frelse en kvinde, der da i det mindste har vovet såre meget for at frelse eder, så giv mig hellere Baal, for han er meget mindre grusom."

Da så Aziel hen på ham, som holdt skålen med røgelsen. Men Elissa, der hele tiden havde stået tavs, trådte nu frem og talte.

"Prins Aziel," sagde hun med dæmpet og rolig stemme, "jeg udvalgte eder til min ægtefælle for at frelse eders liv, men af mit ganske hjerte beder jeg jer nu om ikke at gøre dette for at frelse mit, der er af lidet værd, og som måske helst bør endes. Kom i hu, prins Aziel, at da I er en jøde, så er den ene offergivning, hvor ubetydelig den end kan synes, dog den største synd, en synd, I ej tør vove at plette eders sjæl med for en kvindes skyld, en kvinde, som ved sin kærlighed til eder har bragt sorg og ulykke over eder. Lad eder derfor råde af Issachars sande visdom og af min ydmyge bøn. Gør ende på eders tvivl og lad mig dø; I ved jo ligesom jeg, at vor adskillelse kun varer en kort stund, for ved dødens port skal jeg vente på eder, prins Aziel."

Før Aziel kunne få tid til at svare, afbrød Shadid ham, enten det nu var, fordi hans tålmodighed var til ende, eller han ønskede ham sat på en hårdere prøve, og befalede:

"Lad det da ske, som hun ønsker!"

Derpå greb fire præster fat i Elissa, de to om hendes håndled og de andre to om hendes ankler. De bar hende hen til afgrundens rand og skød hende ud over den, så at hendes lange hår hang ned, og solnedgangens røde lys skinnede på hendes opadvendte ansigt. Derefter standsede de og afventede signalet til at lade hende falde. Shadid løftede sin stav og sagde:

"Lyster det eder, prins Aziel, at denne kvinde skal leve, eller vil I have, at hun skal dø? Bestem eder nu hurtigt, for min arm er kun svag, og når den synker og staven med den, da vil I ikke mere have lejlighed til at vælge."

Da fæstede alles blikke sig ved staven, og den dødsstilhed, der påfulgte, blev kun brudt af Sakons' fortvivlelsesskrig. Metem vred sine hænder i sorg, selv Issachar tildækkede sine

øjne med en flig af sin kappe for at undgå det skrækkelige syn, og præsten, som endnu holdt skålen med røgelse i sin hånd, rakte den med en bønfaldende mine hen mod Aziel.

I nogle sekunder, måske kun tre, som for Aziel var det som en hel evighed, blev hans hjerte pint og sønderrevet i hans frygtelige sjælskamp. Han kastede et blik hen på den dømte kvindes ansigt, og netop som staven begyndte at synke, sejrede hans menneskelige kærlighed og medlidenhed.

"O, tilgiv mig, herre Jehova, som jeg forkaster!" mumlede han, hvorefter han højt tilføjede: "Jeg vil ofre!"

Dermed tog han nogle røgelseskorn i sin hånd, kastede dem ind i ilden på alteret og gentog mekanisk de ord, som Shadid havde sagt ham tidligere: "Ved denne ofring og hylding giver jeg herved mit legeme og min sjæl til eder, Baal og Astarte, idet jeg tilbeder eder som de eneste sande guder."

Ekkoet af Aziels stemme døde hen, og røgen fra røgelsen steg som en lodret søjle op i den stille luft. For hans pinte sind så det ud, som om røgen antog skikkelse af en hævnende engel, der i sin hånd holdt et flammesværd, hvormed den drev hans fortabte sjæl bort fra Himlen, som vore første forældre var blevet uddrevet af Paradisets skinnende porte. Og de var slet ikke menneskelige, disse tilskuere, der i solnedgangens glødende lysskær stod opstillet i lange rækker og stirrede på ham med opspærrede, spændte øjne. Nej, det var visselig djævle, der var røde af menneskeblod, djævle, der var stævnet hid fra Gehennas ild for i al evighed at bære vidnesbyrd om hans frafalds utilgivelige synd.

14. Issachars martyrium

Nu var det gjort, og fra den store kreds af præster og præstinder lød et gennemtrængende triumfskrig. Var det så underligt? Havde deres gud ikke sejret? Var ikke denne højtstillede og højbårne tilbeder af den forhadte Israels gud blevet fanget af vor frue Astartes skønhed og lokket af hendes nød til at fornægte og forkaste Jehova? Havde det onde ikke på ny sejret, og måtte de, dets tjenere, ikke derfor fryde sig?

Atter løftede Shadid sin stav, og de blev stille.

"Broder, du har sandelig handlet vel og viseligt," sagde han, henvendt til Aziel. "Tag da nu til hustru den hellige mø, som har kåret dig til husbond." Dermed pegede han på Elissa, der endnu lå udstrakt på klippen. "Ja, tag hende og vær lykkelig ved hendes kærlighed; tag plads på mit sæde, der fra nu af dit, vær hersker over Baals præster og herre over deres mysterier, glem din forrige tros tåbeligheder og spyt på dens altre. Hil dig, du nye Shadid, vor frue Astartes herre og Baals fælle! Tag ham nu, I præster, og med ham den hellige mø, hans viv, og bær dem begge i triumf til deres høje hjem!"

"Men hvad skal der gøres ved levitten?" spurgte Mesa.

Shadid kastede et blik på Issachar, der under alt dette havde stået som en, der var ganske sønderknust, med den dybeste kval præget i sit ansigt og den frygteligste rædsel skrevet i sit blik.

"Jøde," sagde han, "dig havde jeg glemt; men også du er jo anklaget, fordi du er truffet i et hemmeligt møde med vor frue Astarte. Du har nu hørt, at for denne forseelse er straffen

døden, og jeg antager ikke, at nogen kvinde vil udkåre dig til husbond for at frelse dig. Dog vil vi i denne glædens stund være barmhjertige, men så må du også gøre, som din herre gjorde, kaste røgelse på alteret og sige de bestemte ord, hvorefter du kan gå din vej."

"Før jeg fuldbyrder mit offer på hint alter efter din befaling, har jeg nogle ord at sige, o, du Baals præst," svarede Issachar roligt, men med en stemme, der isnede blodet i alle dem, der hørte den.

"Først vil jeg tale til dig, Aziel, og til dig, kvinde," med disse ord pegede han på Elissa, der havde rejst sig og nu stod skælvende og støttede sig til sin fader. "Min drøm er gået i opfyldelse; Aziel, du har i sandhed syndet og må bære den straf, som er beredt dem, der begår synd. Hør dog et barmhjertighedens budskab, der bringes dig ved mine læber. Fordi du har syndet formedelst kærlighed og medlidenhed, skal din synd ikke straffes med døden. Men dog skal du lide sorg for den i alle dit livs dage, og i dit hjertes kvide og din sjæls bitterhed skal du krybe tilbage for hans fødder, som du har fornægtet.

Kvinde, din sjæl er ædel, og dine fødder er vendt mod retfærds vej, men dog er det formedelst dig, at denne forargelse er kommet, derfor skal din kærlighed aldrig bære frugt, og ej heller skal din elskedes gudsbespottelse frelse dit kød fra dets skæbne. På denne jord er der intet håb for dig, Sakons datter, men hæv dit blik til det sted, der ligger over jorden, for der alene er der håb for dig.

Hist henne står hun, som svor vore liv fra os!" Med disse ord fæstede han sit brændende blik på Mesa. "Præstinde, du spandt

disse rænker, for at du kunne stige op på Astartes ledige trone, men hør nu din skæbne: Du skal vel bevare livet, men kun for at feje vildmandshytter og bære deres børn. Du, præst," her pegede han på Shadid; "jeg læser i dit hjerte, du har i sinde at myrde denne frafaldne, som du har hilst som din efterfølger, på det at du kan vinde hans plads; men jeg skal sige dig, hvor din plads ligger: i bugen på ørkenens sjakaler.

Og I, Baals og Astartes præster og præstinder, tænk på mine ord og opløft eders høje triumfsang til eders guder, når I selv bliver ofret til dem, og bålenes røde flammer brænder eder op og fortærer eder helt med hud og hår, kun ikke eders synd, for den er udødelig. O, I borgere af en forbandet stad, kast eders blik på bjergtoppen hist ovre og sig mig, hvad I skuer i den døende dags lys? Glimt af mangfoldige spyd – ikke sandt? De nærmer sig eders hjerter, I, hvis dage snarligt er talte, borgere af en forbandet stad, hvis navn skal gå helt i forglemmelse, og hvis nøgne tårne kun skal blive tilbage til undren for ufødte slægter.

Og nu, o, præst, nu, da jeg har sagt de ord, min gud lagde mig på tungen, nu skal jeg, som du bød mig, fuldbyrde mit offer på eders alter."

Mens alle stod angstfulde og forvirrede, sprang levitten Issachar frem, greb Astartes ældgamle billede, spyttede på det og slængte derefter den kostbare, hellige ting ned på alteret, hvor den sprang i mange stykker og så blev fortæret af ilden.

"Mit offer er fuldbyrdet!" råbte Issachar, "den gud, som jeg tjener, modtage det. Efter ofringen kommer nu offerfesten. Min søn Aziel, farvel!"

I nogle få minutter faldt der tavshed – rædslens og harmens tavshed – over alle de tilstedeværende, mens de stirrede på deres hellige billedes spredte og brændende brudstykker. Men som drevet af en fælles indskydelse sprang præsterne og præstinderne derefter med rasende hyl og forbandelser op fra deres sæder og kastede sig over Issachar, der stod rolig og med foldede arme og ventede på deres angreb. De slog ham med deres elfenbensstave, de rev og flængede ham med deres hænder, negle og tænder og sønderrev ham, som hundene sønderriver en af bjergenes ræve, indtil alt liv til sidst var slået og trampet ud af ham, og han lå død på jorden.

På denne skrækkelige vis døde levitten Issachar; dog var dette en død, som han sikkert selv ville have valgt, om han havde kunnet – en martyrs ædle og værdige død.

Ubevæbnet, som Aziel var, sprang han dog til for at komme sin fosterfader til hjælp, men Metem og Sakon, der vidste, at han kun derved ville berede sin egen ødelæggelse, kastede sig over ham og holdt ham tilbage. Mens han endnu kæmpede med dem, fandt Issachar døden; og mens solen sank under synskredsen, og mørket faldt på, forlod Aziels kræfter ham, og han faldt bevidstløs om.

Derefter forekom det Aziel, som om han sank ned i en uendelig og rædselsfuld strøm, gennem hvis larmende og skiftende syner han uafbrudt kunne se Issachars skrækkelige død og høre hans strenge røst forkynde kval og kvide over dem, der forlod deres fædres gud for at bøje knæ for Baal.

Langt om længe vågnede han dog op fra denne gyselige drøm, og han så nu, at han lå i et sælsomt kammer. Det var nat,

men der brændte mange lamper derinde, og ved deres lys så han en mand, hvis ansigt han kendte, blande en drik i en glasskål. Så svag var han, at han ikke straks kunne huske mandens navn, men lidt efter lidt kom han dog på det.

"Metem," sagde han, "hvor er jeg?"

Fønikeren så op fra sit arbejde, smilede og svarede:

"Hvor I bør være, prins, i eders eget hus, Shadids palads. Men I må ikke tale, for I har været meget syg, drik nu dette og læg jer så til at sove."

Aziel nedsvælgede drikken og sank derpå straks hen i en dyb søvn. Da han atter vågnede, skinnede solen klart ind gennem lyshullet, og dens stråler faldt på Metems snu, venlige ansigt. Fønikeren sad på en lav stol med hånden under kinden og betragtede ham.

"Fortæl mig alt, hvad der er sket, min ven," sagde Aziel, "siden –" Han gyste.

"Siden I blev gift på ny og sælsom vis, og hin snæversynede, men højst ærlige tåbe Issachar gik heden for at hente sin belønning. Nå – jeg skal nok fortælle eder det, når I har spist," svarede Metem, idet han rakte ham maden. "Først," begyndte han efter en stunds forløb, "har I ligget her i stærk feber og vildelse i tre dage, plejet af mig og tilset af eders hustru, vor frue Astarte, som er kommet herned så ofte, hun kunne, for sine religiøse pligter –"

"Elissa – har hun været hør?" spurgte Aziel.

"Berolig eder, prins, det har hun visselig, og hvad mere er, hun vil snart komme igen. For det andet så har Ithobal været lige så god som sit ord: han har omringet staden med en stor hær, så at han har afskåret al tilførsel og forhindret al flugt. Alle

tror, at han i de nærmeste dage vil forsøge et angreb, og mange mener, at han vil få held med sig. For det tredje: rygtet siger, at for at undgå denne fare rådslår præsterne og præstinderne i forening med stadens råd om, hvorvidt det ikke ville være klogest at overgive Sakons datter til kongen. Dette, mener de, kunne nok gøres under det påskud, at hendes valg til vor frue Astarte blev iværksat ved hjælp af bestikkelser, af hvilken grund det er forkasteligt, eftersom hun ikke er blevet kåret gennem gudindens rene og upåvirkede vilje."

"Ja," sagde Aziel, "men hun er jo min hustru efter deres religionslove, hvorledes kan hun da blive givet en anden til ægte?"

"Jo, ser I, prins, såfremt hun ikke er vor frue Astarte, så falder eders ægteskab til jorden tillige med det øvrige, for I er da ikke Shadid, et embede, som I da altså er fritaget for. Men alle disse præstelige spidsfindigheder siger jo kun lidt – den egentlige grund er, at da staden er i fare, så er de i deres rædsel rede til at kaste hende – og for den sags skyld Astarte selv, hvis de ellers kunne få fat i hende – som et ben til Ithobal, idet de derved håber at mildne hans raseri. Jomfru Elissa ved godt, hvilken fare hun er stedt i – men der kommer hun og kan nu tale for sig selv."

Mens han talte, var forhængene ved enden af kammeret blevet trukket til side, og Elissa trådte ind, klædt i sit prægtige skrud og smykket med den gyldne halvmåne.

"Hvorledes går det med prinsen, Metem?" spurgte hun med sin bløde stemme, idet hun ængsteligt skottede hen til lejet, der var halvt skjult i væggens skygge.

"Se selv efter, jomfru," svarede fønikeren og bukkede dybt for hende.

"Elissa! Elissa!" råbte Aziel, idet han satte sig over ende og udbredte armene.

Da hun så dette, udstødte hun et sagte skrig, løb hastigt hen til ham og lod sig omslutte af hans arme. Således forblev de en stund og hviskede elskovsord og ømme hilsner til hinanden.

"Er det eders ønske, at jeg skal forlade eder?" spurgte Metem. "Nå – ikke? Ja, så vil jeg gerne huske eder på, prins, at I endnu er meget svag og derfor ikke tør hengive eder til slige heftige sindsbevægelser."

"Hør mig, Aziel," sagde Elissa, idet hun drog hans arm bort fra sin hals, "her er ingen tid til kærtegn, og desuden bør du ikke vise nogen ømhed mod en, der i det mindste af navn endnu er vor frue Astarte, om hun end ikke i sandhed tilbeder gudinden længere. Det var i sandhed ædelt af dig at ofre røgelse på Baals alter for at frelse mit liv. Men da jeg bad dig om ikke at gøre det, da kom denne bøn fra mit oprigtige hjerte, og bitterligt, bitterligt sørger jeg over, at du for min skyld skulle plette dine hænder med en sådan synd. Desuden vil den jo slet ikke gavne os det mindste, for profeten Issachars spådom vil sikkert gå i opfyldelse; jeg kan ikke undfly døden, og ej heller kan du blive fri for straffen og angeren og den værste af alle længsler – længslen efter den døde."

"Kan vi ikke endnu flygte bort fra staden?" spurgte Aziel.

"Metem vil kunne forklare dig, at dette er umuligt; dag og nat bliver jeg bevogtet og udspioneret, ja, Mesa følger mig fra dør til dør. Desuden holder Ithobal Zimboe så tæt omsluttet, at ikke engang en spurv kan flyve bort fra den, uden at han får det at

vide. Derhos er der endnu værre ting at berette om, min elskede: De har til hensigt at overgive mig til Ithobal som et fredsoffer. Ja, selv min fader er med til at lægge planer om det, for i sin fortvivlelse anser han det for sin pligt at ofre sin datter for at frelse staden, om dette da er tilstrækkeligt til at frelse den."

"Ja, men du er jo vor frue Astarte og som sådan ukrænkelig."

"Under slige omstændigheder ville ikke engang gudinden selv blive holdt for ukrænkelig i Zimboe, langt mindre hendes præstinde, Aziel. Jeg har opdaget, at deres plan går ud på at gribe mig endnu i nat. Det er Mesa og nogle af hendes venner, der er blevet udvalgt til at udføre denne gerning, og desuden er det deres hensigt at tilbyde mig som en gave til Ithobal, der ikke vil tage mod nogen mindre pris."

Aziel sukkede dybt. "Bedre var det da for os at dø," sagde han.

Hun nikkede og svarede derpå: "Det var bedst, at *jeg* døde. Men hør mig nu, for også jeg har en plan, og der er endnu håb, om end kun et svagt. Da du ad kystvejen kom i nærheden af Zimboe, lagde du da ikke mærke til, at der en halv mils vej eller længere fra byens porte hævede sig et bjerg, der næsten hang ud over vejen, og at der var hugget et stykke bort af klippevæggen, ved foden af hvilken der sås en snæver indgang til en hule, som var lukket med en bronzeport?"

"Jo, alt dette så jeg," svarede Aziel, "og det blev mig fortalt, at dette var stadens helligste begravelsesplads."

"Det er vor frue Astartes begravelsesplads," vedblev Elissa, "og i dag ved solnedgang må jeg gæste den for at lægge en offergave på den kiste, hvori hun hviler, som var vor frue Astarte før mig. Jeg må gå derud alene og lukke porten efter mig, for det er ikke

tilladt, at nogen går derind sammen med mig. Nu er det deres plan at gribe mig, når jeg går tilbage fra graven til paladset – men jeg vil ikke gå tilbage. Aziel, jeg vil forblive i graven – nej, du skal ikke ængste dig – jeg vil ikke tage livet af mig. Jeg har skjult føde og vand der, nok for mange dage, og der vil jeg nu dvæle hos de afdøde, indtil jeg er blevet en af dem."

"Ja, men selv om så er, hvad kan det da hjælpe dig, Elissa? De vil jo dog kunne brække porten op og slæbe dig bort?"

"I så fald vil de slæbe et lig bort, Aziel, og et sådant vil de dog næppe bryde sig om at føre til kong Ithobal. Se, her inde på mit bryst har jeg skjult en gift, og her ved mit bælte hænger en dolk. Mon de ikke i forening kan gøre ende på et svagt menneskeliv? Hvis de vover at overfalde mig, da vil jeg gennem portens tremmer lade dem vide, at jeg tømmer giftbægeret og bruger dolken, og når de får dette at vide, så vil de lade mig være i fred i det håb, at de kan udhungre mig, eller at det måske på anden måde kan lykkes dem at fange mig levende."

"Du er modig, min elskede," mumlede Aziel beundrende; "men ved du ikke, at selvmord er synd?"

"Det er en synd, som jeg alligevel vil vove at begå, min elskede, ligesom jeg i de forbigangne dage ville have vovet at begå den for mindre end dette; for hellere end at blive overgivet levende i Ithobals hænder vil jeg dø; mod hvem jeg så ellers kan være falsk, mod dig vil jeg i liv og død være trofast."

Aziel sukkede dybt, for hans hjerte var opfyldt af mørk og bitter sorg. Derefter vendte han sig mod Metem og spurgte:

"Har I intet at sige, Metem?"

"Jo, prins, jeg har to ting," svarede fønikeren. "For det første, at jomfru Elissa må være meget ubesindig, siden hun taler så

åbenlyst om sine planer, mens jeg hører på det, for jeg kunne jo bringe hendes ord videre til præsternes råd."

"Nej, Metem, jeg er ikke ubesindig, for jeg ved, at I, skønt I vel elsker penge, dog ej vil forråde mig."

"I har ret, jomfru, for penge ville kun være til liden nytte for mig i en stad, der er ved at blive taget med storm. Desuden hader jeg Ithobal, der har truet mig på livet – hvad I jo for resten også har gjort – og jeg vil gøre mit bedste for at for hindre, at I falder i hans kløer. Men for det andet vil jeg sige, at jeg ikke kan indse, hvad nytte eders plan er til, for når Ithobal bliver narret for eder, vil han jo angribe staden, og så –"

"Og så vil han måske blive slået tilbage, Metem, for stadens indbyggere vil i alle tilfælde kæmpe til det yderste, og prins Aziel her, der er en vel øvet hærfører, vil også kæmpe med, hvis han da til den tid har genvundet sin styrke –"

"Frygt kun ikke for det, Elissa; giv mig blot to dage – og jeg skal kæmpe til mit sidste åndedræt," sagde Aziel.

"I det mindste," vedblev hun, "giver denne plan en frist, og hvem ved, om ikke lykken så imens kan vende sig for os. Jeg har i alt fald ingen bedre plan, eftersom det er umuligt for mig at undslippe fra byen."

"Ja, jeg heller ikke," sagde Metem, "for selv de gamle ræve kommer dog undertiden til kort. Jeg kunne måske undslippe fra byen, prinsen kunne måske også undslippe, ja, selv for jomfru Elissa var det måske ikke umuligt at slippe bort, hvis hun blev godt forklædt, men jeg er vis på, at vi ikke alle tre kan slippe bort, eftersom vi her inden for murene bliver nøje bevogtet, og Ithobals hær uden for staden passer lige så godt på. O, prins Aziel, jeg ville have gjort vel i at gå, hvilket jeg godt

kunne have gjort, da I og Issachar blev pågrebet efter det afsindige stævnemøde i templet, som jeg hele tiden forudså ville ende galt, men jeg bliver en tåbe på mine gamle dage, og jeg syntes, jeg havde lyst til at se, hvorledes det ville gå eder. Nu vel, endnu er vi jo dog alle i live med undtagelse af Issachar, der, om han end var snæversynet og fordomsfuld, dog var den bedste af os; men hvor længe vi vil kunne bevare livet, er ikke godt at sige. Det bedste var, om vi kunne slå Ithobal og derefter i forvirringen flygte fra Zimboe og indhente vore tjenere, som jeg har sendt bud om, at de skal vente på os i en hemmelig dal hinsides den første bjergrække. Men kan vi ikke belejre hint vilde uhyre, nu vel, så må vi, lidt førend vi ventede det, drage heden for at få rede på, hvem det er, der virkelig former menneskenes skæbne, og om sol og måne virkelig er Baals og Astartes ildvogne. Men prins, I blegner jo."

"Å, det er intet," sagde Aziel; "bring mig noget vand, for feberen brænder endnu i mig."

Metem gik for at skaffe vand, mens Elissa knælede ned ved prinsens leje og trykkede hans hånd.

"Jeg tør ikke blive her længere," hviskede hun, "og, Aziel, jeg ved ikke, hvorledes eller hvornår vi skal mødes igen, men mit hjerte er tungt, for ak, jeg tror, at straffen nærmer sig mig. Jeg har bragt megen sorg over dig, Aziel, men dog mere over mig selv, og jeg har intet givet dig til gengæld undtagen den mest almindelige af alle ting: en kvindes kærlighed."

"Dette er den mest fuldkomne af alle ting," svarede han, "og jeg er glad ved at have levet, fordi jeg har kunnet vinde den."

"Ja, hvis du blot ikke skulle betale denne pris for den. Jeg ved fuldt vel, hvad det må have kostet dig at kaste røgelsen på

alterilden, og jeg beder til din gud, der nu også er blevet min gud, at lade straffen for denne synd komme over mit hoved og lade dig gå fri. Aziel, Aziel, hvad enten jeg er levende eller død, så er jeg din og din alene. Ren og ubesmittet forlader jeg dig, og hvis vi atter mødes i denne eller en anden verden, da skal jeg komme dig i møde ren og ubesmittet. Glad er jeg også over at have levet, fordi jeg i mit liv har kendt dig, og fordi du har svoret, at du elsker mig. Glad skal jeg være ved at leve igen, hvis jeg da atter må møde dig og kende dig og på ny høre denne ed – men hvis ikke, da er det søvn, jeg søger, for livet uden dig ville for mig blive et helvede. Men du bliver svag, og jeg må nu gå. Farvel; men enten du lever eller dør, så glem mig ikke; sværg, at du ikke vil glemme mig."

"Det sværger jeg," svarede han med svag stemme, "og Gud give, at jeg må dø for dig og du ikke for mig."

"Det er ikke min bøn," hviskede hun; dermed bøjede hun sig ned og kyssede ham på panden, for han var for svag til at løfte sine læber op til hendes.

Så forlod hun ham.

15. Elissa søger sig et fristed

Der var gået to timer, og i aftenrødens lys kunne man se en procession af præstinder skride langsomt frem mod den hellige grav ad en snæver vej, der var hugget ind i klippen. Foran denne procession og bærende et sort slør over sine baldyrede rober vandrede Elissa med nedslagne øjne og udslået hår til tegn på sin sorg, og bag efter hende kom Mesa og andre præstinder, der i alabasterkrukker bar ofringerne til den døde samt mad og vin, lamper, fyldt med olie, og vaser, fyldt med vellugtende salver. Bag ved disse igen gik de sørgende; det var kvinder, der sang en begravelseshymne, og som tid efter anden brød ud i hyl og jamren. Deres sorg var dog ikke så påtagen, som man skulle have troet, for fra bjergstien kunne de nede på sletten se de yderste poster af Ithobals hær, og med gysen iagttog de, hvorledes hans talløse tusinders spydblade skinnede i klippekløfterne lige over for dem. Det var ikke over den døde vor frue Astarte, de græd den dag, men over den skæbne, der truede dem og deres gyldne stad.

"Gid alle guders forbandelse ramme hende," mumlede en af præstinderne, mens hun med besvær slæbte sig fremad med den tunge offerbyrde; "fordi hun er skøn og knibsk, må vi nu lide døden eller blive disse vildes slavinder." Med disse ord pegede hun på Elissa, der gik foran, hensunken i sine sørgmodige tanker.

"Vær blot tålmodig," svarede Mesa, som gik ved siden af hende, "du kender jo vor plan – i nat skal denne stolte skabning og falske præstinde sove i Ithobals lejr."

"Ja, men vil han være tilfreds med det?" spurgte kvinden, "og lade staden være i fred?"

"Det siger de jo," svarede Mesa og lo, "skønt det er besynderligt nok, at en konge vil bortbytte guld og hæder for en eneste rundøjet, spædlemmet pige, der tilmed elsker hans rival. Men lad os takke guderne, fordi mændene er så tåbelige, mens de gav os kvinder klogskab, så at vi kan drage fordel af deres tåbelighed. Begærer han hende – nå, så lad ham tage hende, for det er kun få, der vil komme til at savne hende."

"*Du* vil i alt fald ikke, for når hun er borte, vil du vel vinde vor frue Astartes krone. Nå – jeg vil ikke misunde dig den, og hvad Sakons datter angår, da skal hun blive Ithobals, selv om jeg skal bære hende til ham led for led."

"Nej, søster, sligt vil kun lidet nytte; husk på, at hun må overgives til ham uden last eller lyde, i modsat fald vil det jo være omsonst, at vi begår helligbrøde. Men sig nu ikke mere – nu er vi ved hulen."

Processionen var nu nået til platformen foran graven, og sørgeskaren opstillede sig uden om denne i en halvkreds. De stod med ryggen mod en klippevæg, der hævede sig lodret til en højde af over tres fod over sletten nedenfor, tværs over hvilken den vej løb, som købmandskaravanerne fulgte under deres rejser til og fra kysten, og som kun lå i kort afstand fra foden af klippen.

Efter at en hymne derefter var blevet afsunget, i hvilken gudernes velsignelse blev nedkaldet over den døde præstinde, åbnede Elissa som vor frue Astarte med en guldnøgle, der hang ved hendes bælte, bronzeportene, og de, der bar offerskålene, skød disse ind i graven, hvis tærskel det ikke var dem tilladt at

overskride. Med bøjet hoved og armene korslagt over brystet trådte Elissa derefter ind i graven, låsede bronzeportene efter sig, tog to af offerskålene og forsvandt med dem ind i gravens mørke.

"Hvorfor låsede hun portene efter sig?" spurgte en præstinde Mesa, "det er jo ikke sædvane."

"Rimeligvis fordi hun fandt fornøjelse i at gøre det," svarede Mesa skarpt, skønt også hun undrede sig over, at Elissa havde lukket efter sig.

Da der var gået en time, og Elissa endnu ikke var kommet tilbage, forvandledes hendes undren til frygt og tvivl.

"Kald på vor frue Astarte," sagde hun, "for hendes bønner er lange, og jeg frygter, at hun på en eller anden måde er kommet til skade."

Så begyndte de at råbe, idet de satte munden ind mellem portens tremmer, og straks efter kom Elissa hen imod dem, bærende en lampe i sin højre hånd.

"Hvorfor forstyrrer I mig i helligdommen?" spurgte hun.

"Fordi de nu satte nattevagten på stadens mure, vor frue Astarte," svarede Mesa, "og det derfor er tid at vende tilbage til templet."

"Vend I da kun tilbage," sagde Elissa, "og lad mig være i fred. Hvad! Det kan du ikke, Mesa? Nå – skal jeg sige dig hvorfor? Fordi du har spundet rænker imod mig og nu i denne nat skulle udlevere mig til dem, der skulle bringe mig som et fredsoffer til Ithobal, og fordi disse, når du kommer tomhændet til dem, vil modtage dig med knubbede ord. Nej, gør dig kun ingen ulejlighed med at nægte det, Mesa! Også jeg har mine spioner,

og jeg kender derfor hele din kønne plan. Af den grund søger jeg mig nu et fristed på dette hellige sted."

Da pressede Mesa de tynde læber tæt sammen og svarede:

"De, som drister sig til at lægge hånd på den levende frue Astartes person, vil heller ikke gyse tilbage for at opsøge hende hos hendes døde søstre."

"Jeg ved det, Mesa, men portene er nu låst, og jeg har mad og drikke herinde i overflødighed."

"Så stærke portene end er, kan de dog blive brudt op," svarede præstinden; "dvæl derfor ikke derinde, vor frue Astarte, indtil I bliver slæbt ud derfra som en bortløben slavinde."

"Ej," svarede Elissa med en svag latter; "men hvis jeg nu hellere end at lade mig vanære valgte at opbryde andre porte, nemlig mit eget livs? Se, forræderske, her er gift, og her er dolk; jeg sværger dig til, at hvis nogen skulle forsøge at lægge hånd på mig, da skal enten den ene eller den anden af disse bringe mig døden for deres øjne. Om du vil, da kan du derefter bringe mit lig til Ithobal og tage hans tak derfor. Pak dig nu bort og bring det budskab til min fader og alle dem, der har lagt råd op sammen med ham, at siden de nu ikke kan bestikke Ithobal med min skønhed, så vil de gøre bedst i at blive mænd og bekæmpe ham med deres sværd."

Med disse ord vendte hun dem ryggen og forlod dem, og de så hende forsvinde i gravens mørke.

Stor var i sandhed den harme og skuffelse, som fyldte Zimboes stormænd og de præster, der havde lagt råd op med dem, da Mesa en time derefter kom til byens port, ikke for at overgive Elissa i deres hænder, men for at forkynde dem hendes

trusler og budskab. Forgæves tog de deres tilflugt til Sakon; han rystede kun på hovedet og svarede:

"Dette er jeg vis på, at hvad min datter har truet med, det vil hun også gøre, i fald I tvinger hende til et sådant valg. Men hvis I ikke vil tro mig, da kan I jo selv gå ud og spørge hende, så vil I erfare det. Jeg ved for vist, hvad hun vil svare jer, og jeg holder for, at dette er en straf fra guderne over os, først fordi vi gjorde hende til vor frue Astarte imod hendes vilje, og dernæst fordi vi truede hende med døden, fordi hun havde talt med prins Aziel, og endelig fordi vi nu ville begå helligbrøde mod hendes hellige embede og vold mod hende selv ved at rive hende ned fra hendes guddommelige trone og bryde hendes ægteskabsbånd ved at overlevere hende til kong Ithobal."

Derefter begav de ypperste af stormændene og præsterne sig ud til den hellige grav og talte med Elissa gennem portens åbninger. Men de fik ingen trøst fra hende, for hun talte til dem med giftbægeret i den ene hånd og den dragne dolk i den anden og sagde til dem det samme, som hun havde sagt til Mesa – at de gjorde bedst i at ophøre med deres rænker og i stedet for kæmpe mod Ithobal som mænd, for selv om hun godvilligt overgav sig til ham, ville krigen dog komme til sidst, når han var blevet ked af hende.

"I over hundrede år," således sluttede hun, "er det trukket sammen til dette uvejr, og nu må det bryde løs. Når det er trukket over, vil det vise sig, hvem der er herre i landet – Zimboes ældgamle stad eller stammernes fyrste, kong Ithobal."

Så gik de tilbage fra hende, som de var kommet, og den næste dag ved daggry modtog de med kække åsyn, men med bange hjerter kong Ithobals budsendinge og meldte dem, hvad

der var sket. Da budsendingene havde hørt dem til ende, slog de en høj latter op.

"Eders tale glæder os såre," svarede de, "eftersom vi, der ikke havde fattet kærlighed til Sakons datter, begærer krig og ikke fred, og fordi vi holder for, at den tid nu er kommet, da I snyltegæster, der har bemægtiget sig vort land for at udsuge dets rigdomme, skal blive knust under vor hæl. Vi tror heller ikke, at dette vil falde os vanskeligt, for vi har sikkert kun lidet at frygte fra en stad, der kun er beboet af simple pengepugere, hvis stormænd ikke engang kan bøje en enkelt genstridig jomfrus vilje."

I deres store fortvivlelse tilbød stormændene nu Ithobal andre piger til ægte, så mange, som han ville have, og tillige med dem en stor sum penge til forsoning; men budsendingene ville ikke tage imod noget af det, de tog afsked og sagde, at alle deres forslag slet intet nyttede, eftersom de foretrak spydkast for guld, hvilket de kun havde liden brug for, og deres konge begærede ikke mange piger, men kun én bestemt.

Med tunge hjerter og bange anelser måtte da Zimboes indbyggere berede sig på at slå det angreb tilbage, der ville komme, for, som de havde forudset, blev Ithobals raseri uden grænser, da han erfarede udfaldet af sine sendemænds besøg. Han ville ikke tage mod noget af de tilbud, de kom med, men begærede kun det ene, som det ikke stod i deres magt at opfylde, at Elissa skulle overleveres til ham uden last og lyde.

Der blev holdt mange og lange krigsråd, og så snart prins Aziel havde fået kræfter nok til at være med, blev han indbudt til disse, for det var vel bekendt, at han var en meget øvet kriger, og skønt han jo netop havde været årsagen til den nød, de nu

var stedt i, søgte de alligevel hans hjælp. Desuden håbede de gennem ham at kunne vinde Ægyptens og Israels hjælp, hvis de kunne holde staden så længe, at en sådan kunne komme dem til nytte.

Aziels råd var, at de ved nattetid skulle gøre et udfald imod Ithobal, eftersom han ventede at skulle blive angriberen og ikke den angrebne; men dette råd ville de ikke lytte til og endnu mindre følge, for de satte deres lid til stadens mure. Heri holdt selv Metem med dem, og da prinsen gik i rette med ham for det, svarede han:

"Eders råd ville være meget godt, min prins, hvis I til at følge eder havde Løven fra Juda eller de vilde arabiske ryttere fra ørkenen. Men her har I at gøre med mænd af min stamme, og vi fønikere er handelens og ikke kampens mænd. Ligesom rotter bider vi kun fra os, når der ikke er anden udvej til at bjerge livet, og aldrig slår vi det første slag. Det er sandt nok, at der findes nogle få gode krigere i staden, men det er fremmede lejetropper, og hvad resten angår, så er det bastarder og frigivne slaver; de regner sig lige så vel til Ithobals som til Sakons mænd og er ikke til at stole på. Nej, nej, lad os forblive bag ved vore mure, for de i det mindste blev opførte, da menneskene var ærlige, og de vil ikke forråde os."

Nu fandtes der i Zimboe tre forsvarslinjer. Først var der en enkelt mur, bygget uden om slavernes hytter på sletten, derefter kom en dobbelt mur af kampesten med en grav imellem uden om den fønikiske stadsdel og så inderst inde den store tempelbefæstning med klippehøjderne oven over. Denne, som dannedes af mange enkelte befæstninger, inden for hvilke

kvæget vogtedes, kunne, som man mente, kun indtages ved hjælp af hungerens sværd. –

Endelig brød da uvejret løs; for den femte morgen, efter at Elissa havde lukket sig inde i graven, angreb Ithobal byen. Under vilde kampskrig stormede ti tusinde af hans vilde krigere, bevæbnet med store spyd og skjolde af oksehuder og med store, vajende fjerbuske på deres hoveder, løs på den ydre mur. To gange blev de drevet tilbage, men muren var kun dårligt vedligeholdt og tilmed alt for lang at forsvare, og ved det tredje stormløb myldrede de derfor over den som rækker af vandrende myrer og drev forsvarerne foran dem til de indre porte. I dette slag blev vel nogle dræbt, men de fleste af slaverne kastede deres våben fra sig og løb over til Ithobal, der skånede dem tillige med deres kvinder og børn.

I hele den påfølgende nat gjorde alle Zimboes høvdinge sig rede til at modtage det angreb, som nu måtte komme. Alle steder inden for den indre murs omkreds blev der opstillet krigere, mens den dobbelte sydlige port, hvor prins Aziel førte overbefalingen, blev tilmuret med store stenblokke.

Noget før daggry, netop som den østlige himmel begyndte at blive grå, hørte Aziel, der stod spændt lyttende på sin post oven over porten, stammernes vilde krigssang, som pludselig brød frem fra et halvt hundrede tusinde struber, samt den taktfaste trampen af deres talløse fødder. Straks derefter brød dagen frem, og han så dem skride frem i tre afdelinger hen imod de tre punkter, der var udvalgt til angrebet. Den største af disse afdelinger, der anførtes af kong Ithobal, rettede sin march imod den spærrede port, som han havde at forsvare.

Det var et vidunderligt, men tillige frygteligt syn, som disse krigere frembød – disse horder af fjerprydede kæmper, hvis brede spydblade glimtede i solopgangens lys, mens deres vilde ansigter flammede af blodtørst og had til deres hvide modstandere. Aldrig før havde Aziel set et sådant syn, og han kunne ikke se det uden at tvivle på krigens udfald; for selv om disse fjender var vilde og uden krigskunst, så var de til gengæld modige som løverne fra deres egne sletter og havde ved deres konges hoved svoret at ville nedrive Zimboes skærmende mure med deres bare hænder eller dø til sidste mand.

Da Aziel med et tvivlens suk vendte sig om fra dette ængstende syn, så han Metem stå bag ved sig.

"Har I set hende?" spurgte han ivrigt.

"Nej, min prins. Hvorledes skulle jeg kunne se hende ved nattetid, når hun sidder fjælet i en grav som en ræv i sin hule? Nej, men jeg har hørt hende."

"Hvad sagde hun? Hurtigt, menneske, fortæl mig det."

"Kun lidet, min prins, for graven bliver bevogtet, og jeg turde derfor ikke blive der ret længe. Hun sendte eder sine hilsener og bad mig forsikre eder, at hendes hjerte og tanker ville være hos eder i slaget og hendes bønner anråbe den himmelske trone om sikkerhed for eder. Endvidere sagde hun, at hun havde det godt, omend det var meget ensomt for hende der i graven imellem ligene af de døde Astartes præstinder, hvis ånder, det forsikrede hun højt og helligt, hjemsøgte hende om natten og pinte hende, fordi hun havde vanhelliget deres hvilested og afsvoret sin tro til deres gudinde for at tilhøre Jehova."

"Ensom i sandhed," sagde Aziel og gyste; "men sig mig, Metem, sendte hun mig intet andet bud?"

"Jo, min prins, men hendes ord indeholdt ikke noget godt varsel, for nu som hele tiden før er hun vis på, at hendes straf er nær for hånden, og at I to ikke vil mødes tiere. Dog bad hun mig sige eder, at så længe I levede, skulle hendes ånd, om end uset, dog ledsage eder for til sidst at modtage eder ved underverdenens tærskel."

Aziel vendte hovedet bort, men kort efter sagde han:

"Om så er, da gid den snart må modtage mig."

"Vær uden frygt for det, prins," svarede Metem med en mørk latter. "Se blot derud." Han pegede på de fremdragende hære.

"Disse mure er stærke, og vi vil nok mægte at slå dem tilbage," sagde Aziel.

"Nej, min prins, for stærke mure nytter intet, uden når der er stærke og modige hjerter til at forsvare dem, men disse ynkelige byboere og deres hvide, lejede krigere har kun kvindehjerter. Desuden skal I vide, at levitten Issachars spådomme, som han udråbte hin dag, da der skulle ofres i templet, og på ny lige før han led døden, har grebet folket dybt, og ved at betage dem alle deres mod har spådommen selv forberedt sin opfyldelse. Mændene hentyder til dem, kvinderne fremhvisker dem i deres kamre, og selv børnene udråber dem på gaderne.

Desuden er der kommet et nyt varsel. Sidste nat var der en mand, som pegede på himlen og skreg, at han deroppe så straffens ildsværd, som profeten havde talt om, hænge med spidsen nedad oven over staden, hvorefter alle de, der var til stede, forsikrede, at de også så det; men jeg tror nu rigtignok, at det kun var et kors af stjerner. En anden har fortalt, at han mødte Issachars genfærd, som vandrede om på torvet, og da

han stirrede ind i genfærdets tomme øjenhuler, så han i dem som i et spejl en stor ild, som slikkede op ad tempelmurene, og ved lyset derfra sit eget lig. Denne mand var netop den præst, som var den første til at slå den hellige levit ned hist ovre på domspladsen.

Endnu et tegn tales der om: Da jomfru Mesa sidste nat bragte offer til Astarte i stedet for den frue Astarte, som var flygtet, rejste det barn sig, som de ofrede, fra alteret, efter at det var dræbt. Det var et halvt år gammelt pigebarn, og hun skreg med høj røst, at forinden solen var gået ned for tredje gang, skulle dets blod blive krævet af deres hænder. Således lyder historierne, og skønt jeg ikke selv tror på dem, så er dog så meget sandt, at præstinderne i stor hast flygtede ud af dødens hemmelige kammer, for jeg mødte dem, da de kom løbende, skrigende af rædsel og sønderrivende deres kjortler. Men hvad behøver vi at holde os til varsler, de være nu sande eller falske, når krystere bemander murene, og Ithobals spyd skinner hisset som stjerner på himlen? Prins, jeg siger eder, at denne ældgamle stad er dømt, og jeg frygter, at vi alle må ende vore dage i den."

"Lad det kun være så, hvis det skal være så," svarede Aziel, "men i det mindste vil vi dø kæmpende."

"Jeg vil også dø kæmpende, min prins, ikke fordi jeg ynder det, men fordi det er bedre end med koldt blod at blive slagtet med et spyd af en af disse vilde. Ak, hvorfor skulle det nu netop hænde, at I traf til at høre jomfru Elissa opsende sine bønner til Astarte, og hvad var det dog for en ond ånd, der fyldte eders hjerner med denne pludselige galskab – denne kærlighed til hinanden? Det var jo det, som var begyndelsen til alle

ulykkerne. Havde hendes mørke øjne og glatte ansigt ikke været, så havde vi nu for længe siden siddet trygge og i god behold hjemme i Tyrus – skønt vor skæbne ville vel for resten alligevel have ramt os før eller senere. Men se der! Ser I, hvorledes Ithobal går frem i spidsen for sin livvagt? Giv mig en bue, vel er det et langt skud, men det kunne jo dog være, at jeg med en pil kunne nå hans røde hjerte."

"Spar din ulejlighed," svarede Aziel, "afstanden er alt for lang, og snart vil du få brug nok for dine kræfter." Dermed vendte han sig om for at tale med de præster, der havde vagt ved porten.

16. Dødens bur

En time senere begyndte angrebet på de udvalgte punkter af den dobbelte mur. Det ene af disse var den sydlige port. Foran de fremdragende rækker af vilde blev drevet talløse skarer af slaver, af hvilke de fleste var blevet fanget eller havde overgivet sig ved angrebet på den ydre mur. Disse slaver var belæsset med risknipper, som de skulle fylde graven med, simpelt sammentømrede stormstiger, som de skulle stille op ad muren, og lange, tunge træstammer, som denne skulle stødes ned med.

De allerfleste af disse slaver var ubevæbnede og kun beskyttet af deres byrder, som de holdt foran sig som skjolde, samt ved de pile, som krigerne bagved afskød. Disse gjorde dog ikke forsvarerne megen skade, for de holdt sig dækket bag murens brystværn. Derimod regnede forsvarernes pile ned over angriberne fra oven og dræbte og sårede slaverne i snesevis. Men når disse stakkels skabninger vendte om for at flygte, blev de drevet videre fremad af de vildes spyd for at blive slået i hobevis som vildt i en faldgrube.

Nogle kom dog fra det med livet, og de løb hen i ly af muren og begyndte at hamre på den med deres simple murbrækkere og rejse deres stormstiger, indtil døden ramte dem, eller de var for medtagne af arbejde og angst til at kunne gøre mere.

Men nu begyndte det rigtige angreb. Med vilde hyl styrtede de tredobbelte skarer frem mod muren og begyndte at hamre med murbrækkerne og løbe op ad stigerne, mens forsvarerne ovenfra sendte en regn af spyd og pile ned over dem, knuste

dem med tunge sten eller overhældte dem med kogende vand og beg, som blev ophedet i store kedler, der stod på muren.

Den ene gang efter den anden blev de drevet tilbage med svære tab; men stadig styrtede friske horder frem til fornyet angreb. Ved den sydlige port blev stigerne rejst tre gange, og tre gange kom de stormende op på murkransen, men kun for at blive styrtet ned og falde knuste eller hårdt kvæstede til jorden forneden.

Således hengik den lange dag, og endnu vedblev forsvarerne at holde stand.

"Vi skal vinde!" råbte Aziel til Metem, mens en ny stige med hele sin byrde af opkravlende krigere blev kastet ned på den blodige jord.

"Ja, her vil vi vinde, fordi vi kæmper," svarede fønikeren, "men andetsteds vil det nok gå anderledes."

For en tid mindskedes da også angrebet på den sydlige port.

Der gik endnu en time, men så hørte de til venstre for sig et vildt triumfhyl og derefter råbet: "Fly til den anden mur, fjenden er inde graven!"

Metem så derhen, og se! Inde i den store grav, omtrent tre hundrede skridt til venstre for dem, styrtede en stor skare af vilde hen imod dem. "Følg med," sagde han, "den ydre mur er taget!"

Men mens han talte, blev stigerne endnu en gang rejst mod porten og tårnene ved dens side, og Aziel sprang frem for at kaste dem ned. Da denne dåd var fuldført, så han sig om og opdagede da, at han var afskåret og omringet. Metem og de fleste af hans mænd var i god behold kommet over til den anden mur, men han selv var tillige med tolv af sine tapreste krigere,

jøder, der hørte til hans eget følge, og som var blevet tilbage for at hjælpe ham med at kaste stigerne ned, blevet efterladt alene tilbage på porttårnet. Det var umuligt for dem at undslippe, for både sletten foran dem og graven bag ved dem var opfyldte af Ithobals mænd, og i hundredvis kom de nu også stormende hen imod ham fra begge sider på den brede mur.

"Nu er der kun én ting for os at gøre," sagde prins Aziel, "og det er at kæmpe tappert, indtil vi finder døden."

Idet han sagde disse ord, ramte et kastespyd nede fra muren ham på hans brystplade, og skønt spydspidsen krummedes mod den hårde bronze, var kastet dog så voldsomt, at det tvang ham i knæ. Da han atter var kommet på benene, hørte han en stemme råbe sit navn, og da han så ned, fik han øje på Ithobal, der var iført en gylden rustning og omgivet af sine høvdinge.

"I kan ikke undslippe, prins Aziel," råbte kongen. "Overgiv jer derfor til min nåde."

Da Aziel hørte disse ord, lagde han en pil på sin bue, sigtede på Ithobal og skød. Han var en stærk og øvet bueskytte, og den tunge pil gennemborede kongens guldhjelm og trængte gennem hovedet ind til hjerneskallen.

"Dette er mit svar," råbte Aziel, da Ithobal segnede til jorden, bedøvet af det hårde stød. Kongen sprang dog straks op igen og råbte nu sine befalinger bag sine høvedsmænds skjolde, der blev holdt op foran ham som en skærmende mur.

"Tag nu prins Aziel levende og jøderne med ham og bring dem til mig!" råbte kongen. "Jeg vil give mange hundrede kvæghøveder i belønning til dem, som kan fange dem levende; men hvis nogen tilføjer dem overlast, da skal de selv komme til at lide døden!"

Høvedsmændene bøjede sig for ham og udstedte befalingen videre til deres krigere, og snart så Aziel og hans kampfæller lange rækker af ubevæbnede krigere krybe op ad stiger, der blev sat op til tårnet på alle sider. Atter og atter kastede de stigerne ned, men til sidst kunne de ikke magte det mere, for de var kun så få, og stigerne blev stadig tungere, fordi flere og flere krigere kravlede op ad dem. De nøjedes da med at slå efter angribernes hoveder og dræbe dem en efter en, efterhånden som de kom til syne oven over brystværnet.

På denne vis fældede de mange, men til sidst blev deres arme trætte, og opmuntrede ved kongens nærværelse blev de modige vilde ved at storme opad uden at bryde sig om den visse død, der ventede dem, indtil de endelig som en samlet skare brød ind over brystværnet og styrtede sig over den lille flok jøder.

Aziel ville nødigst af alt lade sig gribe levende, og derfor søgte han at kaste sig ned fra tårnet, men hans kampfæller holdt fast på ham, og således skete det da, at han omsider blev grebet og derefter bundet.

Idet de trak ham hen til trappen, kastede han et blik tværs over graven og så da, at lejetropperne flyede fra den indre mur, skønt der endnu ikke var slået hul på den, og han så endvidere Zimboes indbyggere i tusindvis flygte hen imod den snævre port, som førte ind til tempelbefæstningen.

Da sukkede Aziel dybt i sin kvide og kæmpede ikke mere, for han vidste nu, at den ældgamle stads skæbne var beseglet, og at Issachars spådom ville gå i opfyldelse.

En stund senere blev Aziel og de, der var med ham, med hænderne bundet på ryggen og ved remme af skind, der var

bundet om deres hals, ført gennem stammernes hær, som spottede dem og spyttede på dem, idet de passerede gennem dens rækker, hen til et telt af sammensyede huder, der var rejst på sletten, og over hvilket Ithobals banner vajede.

I dette telt blev Aziel slæbt ind med magt, hvorefter han af de krigere, der holdt ham, blev tvunget ned på knæ. Foran ham på en løjbænk, der var dækket med et prægtigt løveskind, lå Ithobals mægtige skikkelse, og lægerne var i færd med at bade hans sårede hoved.

"Jeg hilser dig, søn af Israel og af Farao," sagde han spottende. "Sandelig, du er klog, siden du således hylder jordens mægtige konge, Ithobal."

"En tarvelig spot," svarede Aziel og skottede op til dem, som holdt ham; "den sande hyldest må komme fra hjertet, kong Ithobal."

"Jeg ved det, jøde, og den skal du også komme til at yde mig, når du bliver mere ydmyg. Hvem lærte dig at bruge en bue? Du skyder godt." Med disse ord pegede han på sin blodplettede hjelm, hvor Aziels pil endnu sad.

"Nej," svarede Aziel, "kun dårligt skød jeg, for min arm var træt. Når jeg næste gang spænder buen mod dit bryst, kong Ithobal, da lover jeg dig en pil, som skal trænge dybere ind."

"Godt talt," svarede kongen med en høj latter; "men vid, du hund af en jøde, at nu er det min tur til at trække i strengen – hvorledes, ja, det skal jeg senere vise dig. Er det blevet dig fortalt, at staden er faldet, og at mine øverste nu holder portene besat, mens de kujoner af Zimboe som får i en fold er indesluttet i templet og på klippen oven over det. Derhen er de flygtet for at søge frelse, men jeg siger dig, at de ville være mere

trygge ude på sletten, for jeg har nøglen til deres fæstning, en vis hemmelig gang, der fører fra Astartes palads til templet, og som du vist også kender. Ja, og selv om jeg ikke havde, så skulle sulten og tørsten snart arbejde for mig.

Ja, jøde, vundet har jeg og det med mindre besvær, end jeg havde troet, og nu har jeg den store stad i min vold som et gidsel, så at jeg kan spare den eller ødelægge den, alt som det behager mig, skønt din pil nær havde berøvet mig sejrens krone."

"Lad det kun ske," sagde Aziel ligegyldigt. "Jeg har gjort, hvad jeg kunne, nu må tingene gå, som skæbnen har bestemt det."

"Ja, jøde, du kæmpede godt, indtil de forlod dig, og krysteres ødelæggelse rører ikke en modig mand. Men hvad mener du om jomfru Elissas skæbne? Ah, du behøver ikke at svare mig, for jeg ved besked med det alt sammen. Hun har søgt tilflugt i Astarternes grav – ikke sandt, med gift i barmen og bronze ved sit bælte, som skal bruges mod hendes eget liv, i fald de vil lægge hånd på hende eller give hende til mig? Og alt dette gør hun af kærlighed til dig, prins Aziel, af kærlighed til dig afslår hun den ære at blive min dronning og herske over den stad, som jeg nu har erobret, samt over mine utalte stammer.

Kan du nu forstå, hvorfor det lå mig så meget på sinde, at du blev fanget levende? Hvis ikke, da skal jeg fortælle dig det. Det er, fordi du skal være den lokkemad, som drager hende til mig. At dræbe dig ville jo være let, men til hvad nytte skulle det tjene? Da ville hun jo straks selv vælge sig døden. Nej, men for at frelse dit liv vil hun måske også vælge at leve – ja, og give sig selv til mig. Jeg vil i det mindste forsøge det, og skulle min plan slå fejl

– nu vel, så kan I, prins Aziel, komme til med jert blod at betale prisen for hendes stolthed."

"Det ville jeg med glæde gøre," svarede Aziel; "men, o, hvilken elendig køter er I ikke, at I således kan nænne at pine hjælpeløs kvinde! Ejer I da slet ingen mands følelser, siden I kan nedlade eder til en så nedrig og krysteragtig plan?"

"Tåbe! Det er jo netop på grund af, at jeg er en mand, at jeg nedlader mig til det!" sagde Ithobal rasende. "Uden tvivl tror du, af det er en vanvittig elskov og intet andet, som driver mig til denne dåd; men således er det ikke, endskønt det vel er sandt, at mit hjerte – ligesom dit – har udkåret denne kvinde og ingen anden til at være min viv. Denne elskov kunne jeg dog sikkert få bugt med; men mærk dig vel, af alle levende væsener har kun denne kvinde vovet at trodse min vilje, således, at skildvagterne nu på deres runde og de vilde kvinder i deres kraal taler med hinanden om, hvorledes Ithobal, den store konge over hundreder af stammer, er blevet forsmået og hånet af en elendig kvinde, der foragter ham, fordi hans blod ikke er en hvid mands. Således er jeg blevet til latter og til spot og spe, og derfor vil jeg vinde hende, koste, hvad det vil."

"Og jeg siger eder, kong Ithobal, at I ikke vil vinde hende – nej, ikke om I så piner mig til døde for hendes øjne."

"Det skal vi få at se," sagde kongen med en vild latter. Derefter kaldte han på sin vagt og tilføjede: "Før denne mand og hans fæller hen til det sted, som er beredt til dem."

Nu blev Aziel igen slæbt ud af teltet og kastet ind i et træbur – et sådant, som blev brugt til at føre slaver og slavinder fra sted til sted på ryggen af kameler. Hans krigere, der var taget til fange sammen med ham, blev kastet ind i lignende bure og

sammen med ham derefter hængt op på kameler, som stod og ventede, to bure på hver kamel. Så blev et klæde kastet over burene, og efter at kamelerne havde rejst sig, begyndte de at gå.

Da de havde gået omtrent en to kilometer, kunne Aziel fra kamelens bevægelser og lyden af drivernes stadig gentagne slag på dens sider mærke, at den var ved at gå op ad en meget stejl skråning. Til sidst nåede de op til det øverste af den, og nu blev de ligesom købmandsvarer læsset af den igen, men han kunne intet se, for natten var nu faldet på.

Mens de endnu befandt sig inde i buret, blev de båret ind i et telt, hvor der blev givet dem føde og vand ind mellem tremmerne, hvorefter Aziel faldt i en tung søvn, så træt var han af kampen og af den nylig overståede sygdom.

Ved daggry vågnede han, eller rettere, han blev vækket af en bekendt stemme, og da han kiggede ud mellem tremmerne, så han Metem stå foran dem, bevogtet, men ikke bundet, med dyb indignation præget i sit åsyn og tårer i de listige øjne.

"Ak!" udbrød han, "at jeg skal leve og se Israels og Faraos sæd således lagt i bur som et vildt dyr, mens elendige barbarer bruger ham som mål for deres spot. Oh, prins, bedre var det, at I var død, hellere end at tåle slig en skam."

"Ulykken er menneskets mester og mennesket ikke ulykkens, Metem," sagde Aziel roligt, "og i den er der ingen sand vanære. Selv om jeg havde midler til at dræbe mig, så ville jo dette være en synd, og desuden kunne det bringe død over en anden. Derfor afventer jeg roligt min skæbne, hvorledes den så end bliver, med så stor tålmodighed, jeg kan, og i det håb, at mine lidelser og min fornedrelse må tages som sonoffer for min synd

af ham, som jeg fornægtede. Men hvorledes kommer du her, Metem?"

"Jeg er kommet her med frit lejde fra kong Ithobal, der gav mig lov til at besøge eder, rimeligvis, fordi han havde sine egne hensigter med det. Har I hørt, prins, at han holder stadens porte besat, men at han endnu ikke har tilføjet den nogen skade, og at dens indbyggere er indesluttet i templet og på klippen oven over det, samt at Sakon i sin fortvivlelse har styrtet sig i sit sværd for ikke at overleve de store ulykker, der har ramt staden og ham og hans hus?"

"Er det så?" svarede Aziel. "Nu vel, alt dette blev jo også forudsagt af Issachar. Det er kun en vel fortjent straf, der nu times disse djævletilbedere og krystere. Men har du ingen tidender om Elissa?"

"O, min prins. Hun sidder endnu hist ovre i sin grav, klippefast i sin beslutning, for hun giver slet intet svar til dem, der kommer for at tale hende til fornuft."

Idet han sagde disse ord, lod skildvagten forhænget for teltet falde ned, så at sollyset strømmede ind i det. Aziel og hans tolv fæller i deres snævre og vanærende fangebur kom derved klart til syne.

"Se," sagde Metem, "kender I dette sted?"

Prinsen rejste sig med besvær op på knæene og så nu, at de var blevet anbragt på den øverste top af en høj, der var opbygget af store granitblokke, som hævede sig til en højde af over firs fod over sletten. Lige over for dem, næppe hundrede skridt derfra, var der en anden klippe med en brat opstigende væg, og i denne kunne han se en hule, hvis indgang var lukket af bronzeporte. Mellem de to klipper løb en bred, banet vej.

"Jeg kender den, Metem. Der løber jo den vej, vi drog ad, da vi kom fra kysten, og der er Astarternes grav. Hvorfor er jeg blevet bragt her hen?"

"Jomfru Elissa sidder inde bag de gravens porte derovre, hvorfra hun tydeligt kan se alt, hvad der foregår her ovre på klippen," svarede Metem betydningsfuldt. "Kan I nu ikke tænke jer, hvorfor I er blevet bragt herhen, prins Aziel?"

"Er det, for at hun kan blive vidne til vore lidelser, når de begynder at pine os?" spurgte Aziel.

Metem nikkede.

"Hvad vil de gøre med os, Metem?"

"Vent, så får I det at se," svarede han bedrøvet.

Mens han sagde disse ord, kom Ithobal til syne, fulgt af flere vilde med et ondt og skummelt udseende. Efter at have hilst Metem meget høfligt vendte har sig til de jødiske krigeres bure og spurgte dem, hvem af dem, der var bedst forberedt til at dø.

"Det er jeg, Ithobal, jeg, som er deres anfører," sagde Aziel.

"Nej, prins," svarede Ithobal med et ondt og grusomt smil, "din time er endnu ikke kommet. Se, der er en mand, som er blevet såret, at fri ham fra længere pine vil jo være en stor velgerning mod ham. Slaver, bær denne jøde hen til klippens rand og bær også prinsen derhen, eftersom han vel kan have lyst til at overvære denne nye måde at hente døden på."

Befalingen blev adlydt, og Aziel blev i sit bur sat helt ud på klippens yderste rand. Tæt ved ham hang en klippeblok omtrent tyve fod ud over klippens væg. Ude på enden af denne klippeblok var der udhugget en rende, i renden lå der en stang, i hvilken der var anbragt en tynd kæde, og ned fra denne kæde

hang der en linse af rent krystal, som var omhyggeligt slebet og poleret.

Mens Aziel grundede på, hvilke onde ting denne linse skulle bruges til, havde slaverne bundet et tyndt reb i det bur, som indesluttede den sårede jødiske kriger. Derefter lagde de rebet i renden, som var hugget i klippen, og skød buret ud over klipperanden, så at det hang og dinglede i luften.

"Nu skal jeg forklare det," sagde Ithobal. "Dette her er en straffemåde, som jeg har lånt fra de Baal-dyrkere, der tilbeder solen, og ved hjælp af hvilken Baal selv tager sit offer, så at ingen anden bliver skyld i offerets død. Du ser krystallinse der – nu vel, til enhver bestemt af dagens timer, for den kan anbringes i hvilken stilling, det skal være, kan man få solens stråler til at skinne igennem den og samles i et enkelt punkt på rebet, der er snoet af græs. Det begynder da at svides, indtil det til sidst er brændt over; offeret styrter da ned, og på den måde tager Baal sit offer. Men hvis en sky skjuler solen på den bestemte tid, da tror man, at det er Baals skyld, og at han ikke vil have offeret, og dette bliver da frigivet. Men, som du vel sagtens har lagt mærke til, på denne årstid er der ingen skyer på himlen.

Hvad, prins, har du intet at sige til dette?" vedblev han, for Aziel havde lyttet i tavshed til forklaringen af dette djævelske anslag. "Nu vel, så vil jeg sige dig, at det kommer til at afhænge af jomfru Elissa hist ovre, om du skal friste denne skæbne eller ej. Send derfor nu bud over til hende og bed hende frelse dig. Tænk på, hvad det vil sige, at du skal hænge, som din tjener i dette øjeblik hænger, over den gabende afgrund og vente i mange og lange timer, indtil du ser de små røgskyer krølle sig

op fra det snoede reb. Jeg vil sige dig, at jeg har set modige mænd blive vanvittige af det og ligesom vilde ulve give sig til at rive i burets tremmer med deres tænder.

Du vil ikke. Nuvel, Metem, bed så du for din ven. Bed vor frue Astarte om at kigge ud af sin grav en times tid før middag og se, hvorledes denne elendige karl lider døden, og bed hende dernæst huske på, at hans skæbne i morgen skal blive hendes elskers, med mindre hun opgiver sine forsætter om selvmord og giver sig selv til mig. Nej, spar dine ord! En vagt af krigere skal føre dig gennem den lavere stad hen til gravens port, og derindefra skal hun høre din tale. Sørg for, at den får den forønskede virkning på hende, kræmmer, med mindre du også har lyst til at hænge og dingle i et bur som dette. Sig så også jomfru Elissa, at jeg i morgen tidlig selv skal komme til graven for at modtage hendes svar. Hvis hun giver efter, da skal prinsen og hans følgesvende blive sat i frihed, og du, Metem, skal også blive fri, for at du kan være deres fører. I skal da blive forsynet med hurtige kameler, der kan bære jer til jeres øvrige følge, der venter på jer hinsides bjergene. Men hvis hun ikke vil give efter – da skal Baal tage sit offer. Af sted med dig!"

Da Metem således intet valg havde, bøjede han sig og gik, mens Aziel blev siddende i sit bur på randen af klippen, og den jødiske kriger hang ned fra den fremspringende klippeblok.

Men nu tog Aziel sig sammen, rystede rædslen af sin sjæl og søgte at trøste sin dødsdømte fælle ved at bede sammen med ham til Jehova.

Mens de bad, sneg timerne sig langsomt hen, indtil de langt om længe ved klippen lige overfor så nogle mænd, i hvem han genkendte Metem og hans følge. De nærmede sig indgangen til

graven, og han hørte dem svagt råbe ind mellem portens tremmer. Aziel vendte sig om inde i buret og kiggede hen til rebet. Han så da den skarpe lysplet, som samledes af krystallinsen, langsomt bevæge sig hen mod dets side.

Nu var det skæbnesvangre øjeblik nær for hånden, og Aziel så en lille røgsky løfte sig i den stille luft. Han bad da sin stakkels tjener om at lukke øjnene. Til sidst kom da den skrækkelige slutning. Det stærkt strammede reb fløj pludselig tilbage, ædt igennem af solens brand, og buret med krigeren forsvandt for hans blik, mens han dybt nede fra hørte et tungt fald, og der ovre fra Astarternes grav lød et gennemtrængende, kvalfuldt kvindeskrig.

17. Der er håb

Det var daggry, og kong Ithobal stod uden for porten til Astarternes grav. Dagningens grå lys skinnede svagt på hans harnisk, mens han med sit sværdfæste bankede på bronzeportene.

"Hvem gør mig nu uro?" lød det fra en stemme indenfor.

"Vor frue, det er mig, Ithobal, der, som jeg lovede ved fønikeren Metem, er kommet for at erfare eders vilje med hensyn til fangen prins Aziel. Allerede hænger han over afgrunden, og hvis det så er eders vilje, da vil han om en kort time styrte ned og blive sønderknust. Men I kan ved eders vilje også mage det så, at han bliver sat i frihed og får lov til at vende tilbage til sit land."

"Til hvilken pris vil han blive sat i frihed, kong Ithobal?"

"Vor frue, I kender jo prisen; den er eder selv. Oh, jeg besværger eder, vær viis og skån hans liv og eders eget. Hør endvidere: Skån hans liv, og jeg vil skåne denne stad, der ligger i min hule hånd, og I skal komme til at herske over den sammen med mig."

"Således kan I ikke købe mig, kong Ithobal. Min fader, som jeg elskede, er død, skal jeg da give mig selv til eder til gavn for en stad og en tro, som ville have forrådt mig i eders hænder?"

"Nej, men til gavn for den mand, som har eder så kær, skal I også kunne gøre det, Elissa. Tænk eder om; hvis I afslår dette, da vil hans blod komme over eders hoved, og hvad vil I så have vundet ved det?"

"Døden, som jeg søger, for jeg er træt af mit livs kamp og strid."

"Så mød den i mine arme, Elissa. Snart vil eders kærlighed til denne mand forsvinde af eders sind, og I vil da blive en af verdens mægtigste dronninger."

Elissa svarede ham ikke på dette, og i nogen tid var der tavshed.

Derefter talte hun som én, der er ved at betænke sig:

"Er I ikke ræd, kong Ithobal, for at betro eders liv til en kvinde, som I har vundet på denne vis?"

"Nej," svarede Ithobal, "for skønt I siger, at eders stads skæbne ikke rører jer, så vil dens ødelæggelse dog gå eder til hjerte, og alle hine elendige stadboere, der er indesluttet der, skal være gidsler for mit liv. Skulle I ved et tilfælde finde lejlighed til at snigmyrde mig, da skal ild og sværd straks komme til at rase over hele eders fædrenestad Zimboe. For fremtiden frygter jeg ej heller, for jeg ved for vist, at I, som nu tror, at I hader mig, meget snart vil lære at elske mig."

"I lover, kong Ithobal, at hvis jeg giver efter for eder, da skal prins Aziel blive sat i frihed, men hvor kan jeg tro eder, der to gange har forsøgt at myrde ham?"

"Tvivl på mig, om I vil, Elissa, men eders egne øjne kan I dog ikke tvivle på. Ser I denne vej til havet, som løber neden for denne klippe? Gå ud af eders grav og stil eder på den, da skal I få ham at se ride forbi, ja, og om I ønsker det, skal I også få lov til at sige ham farvel, for at I kan være vis på, at det virkelig er ham, og at han er i live. Desuden vil jeg tilsværge eder ved mit hoved og ved min ære, at der ikke skal blive lagt så meget som

en finger på eder, indtil han er kommet forbi, og at der ikke skal blive gjort noget forsøg på at forfølge ham. Vælg da nu."

Atter blev der stilhed i nogen tid. Derefter talte Elissa igen og med brudt stemme.

"Kong Ithobal, jeg har valgt. Jeg vil stole på eders kongelige ord og stille mig op på klippen derhenne, og når jeg har set, at prins Aziel er draget velbeholden forbi, da skal I, eftersom I ønsker det så meget, få tilladelse til at tage mig i eders arme og bære mig, hvorhen I vil. I har besejret mig, kong Ithobal! Fra nu af er disse mine læber eders og ingen anden mands. Giv da tegnet, jeg beder eder, så skal jeg kaste giften og dolken fra mig og træde levende ud af denne grav." –

Aziel hang i buret ud over afgrunden. Han ventede på døden og var glad ved, at den skulle komme, for han følte sig nu overtydet om, at Elissa havde nægtet at købe hans liv ved at overlevere sig selv til kong Ithobal. Der hang han, svimmel og syg om hjertet; han opsendte sine bønner til Himlen og ventede på sit endeligt, mens gribbene, der ville slås om hans knuste legeme, kredsede i flokke oven over ham.

Straks efter hørte han imidlertid, at der ovre på klippen lige overfor blev blæst tre gange i et horn. Mens han grundede over, hvad dette vel kunne betyde, blev buret, han lå i, trukket lempeligt og forsigtigt ind over klipperanden og derefter båret ned ad klippens trappetrin på samme måde, som han var blevet båret op.

Ved klippens fod blev tæppet, som dækkede buret, trukket til side, og han så foran sig en lang række kameler. På hver af dem sad en af hans krigere; men den ene af dem havde ingen rytter, og Metem førte den ved et reb.

Ithobals mænd tog ham nu ud af buret og satte ham op på denne kamel, men de løste dog ikke de bånd, hans håndled var bundet med.

"Således lyder kong Ithobals befaling," sagde høvedsmanden til Metem, "at prins Aziels arme skal forblive bundet, indtil I har redet seks timer. Drag nu af sted med fred og frygt intet."

"Hvad sker der nu, Metem?" spurgte Aziel, mens kamelerne travede fremad, "og hvorfor er jeg, som sikkert ventede døden, blevet sat i frihed? Er dette et af dine nye kunstgreb, eller har Elissa" – her standsede han.

"Jeg giver eder en ærlig købmands ord på, at jeg ikke kan sige eder nogen besked om dette, prins. I går bragte jeg, som jeg blev tvunget til, kong Ithobals budskab til jomfru Elissa hist ovre i graven, men hun ville kun svare mig én ting, som hun hviskede mig i øret mellem tremmerne på den hellige gravs port, og det var, at hvis vi kunne flygte, da skulle vi gøre det, og desuden, at I ikke måtte nære nogen ængstelse for hendes skyld, eftersom også hun havde fundet et middel til at undslippe fra Ithobal og derfor sikkert skulle støde til os på vejen."

Idet Metem sagde disse ord, travede kamelerne rundt om den lille høj og ind på den vej, som løb neden for Astarternes grav.

De så da, at Elissa stod på klippen omtrent halvtreds fod oven over dem og sammen med hende, men dog i nogen afstand, kong Ithobal.

"Holdt, prins Aziel!" råbte hun med klar stemme, "og hør, hvad jeg har at sige dig til farvel. Jeg har købt dit og dine fællers

liv, og I er nu frelst, for vejen er fri, og ingen kan indhente Zimboes tolv hurtigste kameler. Drag derfor hjemad og bliv lykkelig og glem intet af de ord, jeg har talt til dig. For alle mine ord har været sande, og sandt var også det sidste løfte, som jeg gav dig gennem Metems mund – det løfte, som jeg nu opfylder, nemlig, at jeg skulle støde til dig på vejen, for at du ikke skal kunne sige, at jeg har sveget den tro, som jeg så ofte har tilsvoret dig.

Kong Ithobal, dette legeme er dit, kom nu og tag det, du har købt. Prins Aziel, min sjæl er din, i livet skal den ledsage dig, og i døden skal den vente på dig. Prins Aziel, nu kommer jeg til dig!"

Førend han kunne svare hende et eneste ord på dette, kastede hun sig med en hurtig bevægelse ned fra den høje og stejle klippe og faldt sønderknust ned på vejen tæt ved Aziels fod.

Da Aziel så dette, rev han i sin kval og kvide så hårdt i de bånd, hans hænder var snøret sammen med, at de sprang sønder som sytråde. Han sprang ned fra kamelen og knælede ved Elissas side. Hun var endnu ikke død, for hendes øjne var åbne, og hendes læber bevægede sig.

"Jeg har holdt min tro, hold du nu også din, Aziel! Vor saga er endnu ikke ude," hviskede hun. Med disse ord slukkedes hendes livslys, og hendes ånd fo'r heden.

Aziel rejste sig fra ligets side og så opad. Der oppe på klippens rand højt oven over ham stod kong Ithobal og bøjede sig fremad og stirrede ned med øjne, der var blinde af rædsel. Da Aziel så ham, fyldtes hans hjerte med raseri over, at denne mand, hvis skinsyge had og onde gerninger havde bragt al

denne ve over ham og forårsaget hans elskedes død, endnu levede på jorden.

Metem var under alt dette kommet hen til ham, men mod sædvane havde han intet ord at sige. Han holdt en bue i sin hånd, den snappede Aziel fra ham, lagde en pil på strengen og spændte den.

Pilen fløj opad; den ramte Ithobal lige i en af hans rustnings sammenføjninger, så at den gennemborede hans strube.

"Denne gave, kong Ithobal, giver israelitten Aziel dig!" råbte han, mens pilen susede mod sit mål.

Et øjeblik stod den svære skikkelse stille, men derpå bredte den armene vidt ud og styrtede så ned. Med et højt bulder faldt kong Ithobal ned på vejen, hvor han blev liggende stendød ved siden af Elissa.

"Legen er til ende og skæbnen fuldbyrdet," råbte Metem. "Se, kongens tjenere farer nu af sted for at bringe de onde tidender til hans høvdinge. Lad os nu komme hurtigt herfra, at vi ikke skal forblive ved disse to for bestandig."

"Dette er netop mit ønske," sagde Aziel.

"Et ønske, der ikke må opfyldes," svarede Metem. "Kom nu, min prins, for uden eder tør vi ikke komme hjem. Sikkert ønsker I dog ikke at berøve os alle livet for at bringe det som et offer til eders elskedes ånd. Det er et offer, som hun visselig ikke ville sætte pris på."

Da knælede Aziel ned og kyssede den døde Elissa på panden, hvorefter han steg op på sin kamel og red videre uden at sige et ord.

Da mørket faldt på om aftenen, blev himlen bag ved de rejsende helt rød som af en stor brand.

"Se der, den gyldne stads ende!" sagde Metem. "Zimboe er nu føde for flammerne og dens børn for sværdene. I sandhed, Issachar, som forudsagde alt dette, var en stor profet."

Aziel bøjede sit hoved; han kom i hu, at Issachar også havde forudsagt, at der for ham og Elissa var håb hinsides graven.

Mens disse tanker opfyldte hans sind, viftede en sagte vind om hans pande, og det forekom ham, at en blød stemme hviskede i hans hjerte:

"Vær trøstet og ved godt mod, min elskede, fortvivl og forsag ikke, *der er håb!*"

Så vendte denne for længst forglemte elskende sig fra den døde, der lå bag ved ham, og styrede videre mod livets hav og satte over det, og længe, længe efter, på hans af skæbnen bestemte time, nåede han den anden bred for der at blive modtaget og budt velkommen af hende, der ventede på ham.

Således skete det, at den ældgamle stad Zimboe for tre tusinde år, ja, længere siden faldt for stammernes konge Ithobals hånd, så at der nu ikke er andet tilbage af den end et ensomt og tomt, gråt stentårn og neden for dette nogle hensmuldrende menneskeben – og alt dette, fordi det af skæbnen var forudbestemt, at prins Aziel og Sakons datter, præstinden Elissa, skulle fatte kærlighed til hinanden.

Om "Elissa"

Forfatter: Henry Rider Haggard (1856-1925).
Org.titel: Som føljeton i "*The Long Bow*" 2. februar – 8. juni 1898, bogudgave Longmans, Green and Co. London 1900.
Denne udgave efter: *Elissa eller Zimbabwes fald*. En fortælling af H. Rider Haggard. Autoriseret oversættelse ved P. Jerndorff-Jessen. "*I ledige Timer*" bd. 27, Carl Allers Etablissement, København 1902.
Oversætter: Peter Jerndorff-Jessen (1853-1942).
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter illustration fra den engelske førsteudgave af Frederick Henry Townsend (1868-1920): "*The arrow is poisoned*" (1898).

ISBN 978-87-7628-443-5
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-700-0 (Ølstykke 2020).

© 2026 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Note 1:

Første Kongernes Bog, tiende kapitel: "Men Hirams skibe, som havde bragt guld fra Ofir, havde også bragt sandeltræ i stor mængde og ædelstene. Af sandeltræet gjorde kongen søjler til Herrens hus og til kongens slot og harper og lyrer til sangerne; der kom ikke sådant sandeltræ, og magen dertil er ikke set indtil denne dag."